

ทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิตติโครงการเพชรในตม
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
มกราคม 2557

ทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

มกราคม 2557

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

มกราคม 2557

ศศิธร ศรีเจริญ. (2557). *ทัศนะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิตินิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. ปริญญาโท กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท: อาจารย์ ดร.อรรณพ โพธิ์สุข, อาจารย์ ดร.จตุพล ยงศรี.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิตินิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านสวัสดิการ ด้านสังคม และด้านการจัดดำเนินงาน จำแนกตามตัวแปร เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ภูมิภาค และศาสนา กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตโครงการเพชรในตม ชั้นปีที่ 2 – 5 ที่กำลังศึกษาอยู่ในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวนทั้งหมด 177 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 57 ข้อ และในตอนท้ายของแบบสอบถามแต่ละด้านมีคำถามปลายเปิด โดยแบบสอบถามทั้งฉบับมีความเชื่อมั่นเท่ากับ .94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า

1. นิสิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีทัศนะต่อการจัดบริการหอพักนิตินิตโครงการเพชรในตม โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านกายภาพ ด้านสวัสดิการ และด้านการจัดดำเนินงาน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนในด้านสังคมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
2. นิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนะต่อการจัดบริการหอพักนิตินิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน
3. นิสิตที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีทัศนะต่อการจัดบริการหอพักนิตินิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. นิสิตที่มีภูมิลำเนาต่างกัน มีทัศนะต่อการจัดบริการหอพักนิตินิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกายภาพ ด้านสวัสดิการ และด้านการจัดดำเนินงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านสังคมไม่พบความแตกต่าง
5. นิสิตที่นับถือศาสนาต่างกัน มีทัศนะต่อการจัดบริการหอพักนิตินิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

THE OPINIONS OF STUDENTS TOWARDS PHETNAITOM DOMITORY MANAGEMENT,
FACULTY OF EDUCATION, SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY

AN ABSTRACT
BY
SASITHORN SRIJAROEN

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Higher Education
at Srinakharinwirot University

January 2014

Sasithom Srijaoen. (2014). *The Opinions of Students Towards Phetnaitom Dormitory Management, Faculty of Education, Srinakharinwirot University*. Master Thesis, M.Ed. (Higher Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Dr. Annop Phothisuk, Chatupol Yongsorn, Ed.D.

The purposes of this research were to study the opinions of students towards phetnaitom dormitory management, faculty of Education, Srinakharinwirot University in 4 aspects : physical, welfare, social, and the operations. And compare the opinions classified by gender, class level, hometown and religion. The samples were 177 undergraduate students who were in between the second and fifth year and studying in the second semester of the academic year 2012 and residing in Phetnaitom Dormitory. Instruments used to collect the data is was five-rating scale questionnaire with 57 items and open-ended questions. The reliability of the questionnaire was .94. Frequency, percentage, means, standard deviation, t-test, one way analysis of variance, Scheffe' method were used to analyze data.

The results of the study were as follows :

1. Students who reside in Phetnaitom Dormitory, Faculty of Education Srinakharinwirot University had attitude on opinions towards Phetnaitom Dormitory Management in overall at a moderate level. When each aspect was considered, the aspects of physical, welfare, and the operations were rated at a moderate level. But society aspect was rated at a high level.
2. There was no significant difference between the opinions of male and female students on Phetnaitom Dormitory Management in overall and each aspect.
3. There was a significant difference at .05 level among the opinions of the students studying in different class level on Phetnaitom Dormitory Management in overall and each aspect.
4. There was a significant difference at .05 level among the opinions of the students who came from different hometown on Phetnaitom Dormitory Management in overall. When each aspect was considered, it was found that there was a significant difference at .05 level on Phetnaitom Dormitory Management in aspects of physical, welfare, and the operations. But there was no significant difference in social aspect.

5. There was no significant difference among the opinions of the students who had different religions on Phetnaitom Dormitory Management in overall and each aspect.

ปริญญาานิพนธ์

เรื่อง

ทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ของ

ศศิธร ศรีเจริญ

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

วันที่ เดือน พ.ศ. 2557

อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

..... ประธาน

(อาจารย์ ดร.อรรณพ ไพธิสุข)

(อาจารย์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.จตุพล ยงศร)

(อาจารย์ ดร.อรรณพ ไพธิสุข)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.จตุพล ยงศร)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.สุวพร ตั้งสมวรพงษ์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาบัตรฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างสูงจาก อาจารย์ ดร.อรรณพ โพธิสุข อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ ดร.จตุพล ยงศร อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้ ให้คำปรึกษา ตลอดจนแก้ไขสิ่งบกพร่องต่างๆ จนกระทั่งปริญญาบัตรฉบับนี้เสร็จสิ้นสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.สุวพร ตั้งสมวรวงษ์ อาจารย์ ดร.จารุวรรณ สกุลคู และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สนั่น มีชันหมาก ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือประกอบการทำวิจัย ตลอดจนให้คำปรึกษา และแก้ไขสิ่งบกพร่องของเครื่องมือให้มีความถูกต้องสมบูรณ์

ขอขอบคุณ คณะกรรมการนิสิตหอพัก และนิสิตหอพักโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ให้ความช่วยเหลือพร้อมทั้งอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลนิตินัยหอพัก จนทำให้ได้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และครอบครัว ที่เป็นกำลังใจสำคัญ และให้ความช่วยเหลือเรื่องทุนการศึกษาตลอดมา

ขอบคุณทุกท่านที่ไม่สามารถกล่าวชื่อนามได้ทั้งหมด ที่มีส่วนช่วยเหลือในการสนับสนุน และให้กำลังใจในการทำปริญญาบัตรฉบับนี้จนสำเร็จ

คุณค่าทางวิชาการของงานวิจัยครั้งนี้ ขอมอบให้แก่ผู้มีพระคุณ ตลอดจนบิดามารดา และ ครู อาจารย์ที่ได้เสียสละความสุขส่วนตัว จนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในวันนี้

ศศิธร ศรีเจริญ

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	5
	ความสำคัญของการวิจัย	6
	ขอบเขตของการวิจัย	6
	ตัวแปรที่ศึกษา	6
	นิยามศัพท์เฉพาะ	7
	สมมติฐานในการวิจัย	8
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
	ประวัติความเป็นมาของหอพักนิสิตนักศึกษา	9
	ความสำคัญของหอพักนิสิตนักศึกษา	10
	วัตถุประสงค์ของหอพักนิสิตนักศึกษา	13
	ประเภทของหอพักนิสิตนักศึกษา	15
	แนวคิดเกี่ยวกับการจัดหอพักนิสิตนักศึกษา	18
	การจัดบริการหอพักนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา	20
	ด้านกายภาพ	21
	ด้านการบริการและสวัสดิการ	23
	ด้านกิจกรรมภายในหอพัก	25
	ด้านการรักษาความปลอดภัย	27
	ด้านการจัดดำเนินงาน	29
	ประวัติความเป็นมาและการดำเนินงานหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม	32
3	วิธีดำเนินการวิจัย	36
	การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	36
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	36
	ลักษณะของแบบสอบถาม	37

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3(ต่อ)	
การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล	38
การวิเคราะห์ข้อมูล	39
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	39
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	41
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	64
ความมุ่งหมายของการวิจัย	64
วิธีดำเนินการวิจัย	64
การวิเคราะห์ข้อมูล	64
สรุปผลการวิจัย	65
การอภิปรายผล	65
ข้อเสนอแนะ	74
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	74
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	75
บรรณานุกรม	76
ภาคผนวก	83
ภาคผนวก ก	84
ภาคผนวก ข	93
ภาคผนวก ค	95
ภาคผนวก ง	100

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ประวัติย่อผู้วิจัย	103

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรนิสิตโครงการเพชรในตมแต่ละชั้นปี	36
2 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา	42
3 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการ หอพักนิสิต โครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละด้าน และโดยรวม	44
4 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการ หอพักนิสิต โครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านกายภาพ เป็นรายชื่อ	45
5 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการ หอพักนิสิต โครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านสวัสดิการ เป็นรายชื่อ	46
6 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการ หอพักนิสิต โครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านสังคม เป็นรายชื่อ	47
7 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการ หอพักนิสิต โครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการจัดดำเนินงาน เป็นรายชื่อ	48
8 การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิต โครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวม และ ในแต่ละด้าน จำแนกตาม เพศ	49
9 การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิต โครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวม และ ในแต่ละด้าน จำแนกตาม ชั้นปีที่ศึกษา	50
10 การทดสอบความแตกต่างของทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิต โครงการ เพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวม จำแนกตาม ชั้นปีที่ศึกษา เป็นรายชื่อ	51

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
11 การทดสอบความแตกต่างของทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการ เพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านกายภาพ จำแนกตาม ชั้นปีที่ศึกษา เป็นรายคู่	52
12 การทดสอบความแตกต่างของทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการ เพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านสวัสดิการ จำแนกตาม ชั้นปีที่ศึกษา เป็นรายคู่	52
13 การทดสอบความแตกต่างของทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการ เพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านสังคม จำแนก ตาม ชั้นปีที่ศึกษา เป็นรายคู่	53
14 การทดสอบความแตกต่างของทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการ เพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการจัด ดำเนินงาน จำแนกตาม ชั้นปีที่ศึกษา เป็นรายคู่	53
15 การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิต โครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวม และในแต่ละด้าน จำแนกตาม ภูมิภาค	54
16 การทดสอบความแตกต่างของทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิต โครงการ เพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวม จำแนกตาม ภูมิภาค เป็นรายคู่	55
17 การทดสอบความแตกต่างของทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิต โครงการ เพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านกายภาพ จำแนกตาม ภูมิภาค เป็นรายคู่	56
18 การทดสอบความแตกต่างของทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการ เพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านสวัสดิการ จำแนกตาม ภูมิภาค เป็นรายคู่	56
19 การทดสอบความแตกต่างของทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการ เพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการจัด ดำเนินงาน จำแนกตาม ภูมิภาค เป็นรายคู่	57

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
20 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการ เพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวม และในแต่ละ ระดับ จำแนกตาม ศาสนา	58
21 ทักษะและข้อเสนอแนะอื่นๆ ของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านกายภาพ	59
22 ทักษะและข้อเสนอแนะอื่นๆ ของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านสวัสดิการ	61
23 ทักษะและข้อเสนอแนะอื่นๆ ของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านสังคม	62
24 ทักษะและข้อเสนอแนะอื่นๆ ของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการจัดดำเนินงาน	63

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	แผนผังแสดงการจัดองค์กรและสายการบังคับบัญชาของหอพัก	31
---	--	----

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา สำหรับนิสิตปริญญาตรี เมื่อมหาวิทยาลัยรับนิสิตเข้ามาศึกษา มหาวิทยาลัยจึงมีหน้าที่ในการผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้มีความรู้ มีทักษะด้านวิชาการ วิชาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรม และพัฒนานิสิตในด้านต่างๆ ดังนั้นการที่จะทำให้นิสิตได้รับความรู้อย่างเต็มที่ บริการหนึ่งในมหาวิทยาลัยที่ช่วยให้นิสิตสำเร็จการศึกษาแล้วเรียนได้อย่างราบรื่น คือ การมีที่อยู่อาศัยที่ดี นั่นก็คือหอพักสำหรับนิสิต ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาต่างก็ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการให้บริการหอพักแก่นิสิตนักศึกษา และมีวัตถุประสงค์ไปในทิศทางเดียวกัน ดังที่ สำเนาฯ ขจรศิลป์ (2539: 164) ได้เสนอวัตถุประสงค์ของหอพักสำหรับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยโดยทั่วไปไว้ ดังนี้ 1) เพื่อให้บริการด้านที่พักอาศัยที่มีความสะอาด สะดวก สบาย และปลอดภัยแก่นิสิตนักศึกษา 2) เพื่อเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษาแก่นิสิตนักศึกษา 3) เพื่อช่วยเสริมสร้างทักษะทางด้านสังคมให้นักศึกษา โดยฝึกให้นิสิตนักศึกษารู้จักการอยู่ร่วมกัน การเคารพสิทธิของผู้อื่น มีน้ำใจ มีความสามัคคี มีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม และสามารถใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยได้อย่างถูกต้อง 4) เพื่อช่วยเสริมสร้างทักษะในการทำงานร่วมกันในวิถีทางประชาธิปไตย โดยส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาจัดกิจกรรมนักศึกษาประเภทต่างๆ และ 5) เพื่อช่วยส่งเสริมพัฒนาการของนิสิตนักศึกษาในด้านสังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ โดยจัดสภาพแวดล้อมและการฝึกอบรมในรูปแบบต่างๆ ซึ่งจากวัตถุประสงค์ที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่าหอพักนั้น มีความสำคัญและมีประโยชน์แก่นิสิตนักศึกษา ทั้งยังมีผลในการพัฒนาด้านต่างๆ ของนิสิตนักศึกษาด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ต่างมีความประสงค์ที่จะให้นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 พักอาศัยในหอพักมหาวิทยาลัย ซึ่งอาจเห็นว่า นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่รับเข้ามาศึกษานั้น มาจากการอบรมเลี้ยงดูที่ต่างกัน อีกทั้งมาจากสภาพแวดล้อม และภูมิลำเนาที่แตกต่างกัน จึงอาจทำให้มีปัญหาในเรื่องการปรับตัว หรือการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคม ดังนั้นการจัดบริการหอพัก จึงเป็นสิ่งที่สำคัญในการปูพื้นฐานและให้ประสบการณ์ ในการใช้ชีวิตและอยู่ร่วมกันของนิสิตนักศึกษา

การบริหารงานหอพักนิสิตนักศึกษา มีความจำเป็นที่ต้องใช้ความรู้ทั้งทางด้านกิจการนิสิตนักศึกษา และการจัดการควบคู่กันไป และเพื่อให้การบริหารงานบรรลุวัตถุประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษา ควรให้องค์กรของการบริการหอพัก ได้จัดตั้งหน่วยจัดหอพัก และหน่วยที่ปรึกษาหอพัก และควรแสวงหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษา และพัฒนานิสิตนักศึกษาในหอพัก อีกทั้งควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการดำเนินงานหอพัก และควรให้มีการประเมินผลหลายรูปแบบ เพื่อให้สามารถนำผลจาก

การประเมินดังกล่าวมาปรับปรุงการบริหารในการบริการหอพักให้เป็นประโยชน์ต่อนิสิตนักศึกษา และต่อสถาบันอุดมศึกษาอย่างแท้จริง (สำเนาฯ ขจรศิลป์. 2539: 202 – 202)

การจัดบริการหอพักนิสิตนักศึกษา เป็นบริการหนึ่งที่น่าสนใจความสะดวกรวดเร็วในด้านที่พักอาศัย และยังเป็นสถานที่ที่จะช่วยส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาการและความเจริญงอกงามของนิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยด้วย (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. 2528: 97) ซึ่งสอดคล้องกับ สำเนาฯ ขจรศิลป์ (2539: 165 – 167) ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของหอพักต่อนิสิตนักศึกษาไว้ว่า 1) หอพักซึ่งเป็นที่พักอาศัยจึงมีความจำเป็นในการดำรงชีพ 2) หอพักเป็นที่อำนวยความสะดวกสบาย และปลอดภัยแก่นิสิตนักศึกษา 3) หอพักช่วยให้นิสิตนักศึกษาประหยัดทั้งเวลาและค่าใช้จ่าย 4) หอพักช่วยให้นิสิตนักศึกษาไม่เสียสุขภาพกายและสุขภาพจิต 5) หอพักช่วยด้านการศึกษาของนิสิตนักศึกษา และ 6) หอพักช่วยส่งเสริมพัฒนาการในด้านต่างๆ ของนิสิตนักศึกษา ทั้ง 6 ประการนี้ ย่อมแสดงให้เห็นว่า หอพักนั้นมีความจำเป็นต่อนิสิตนักศึกษาเป็นอย่างมาก ดังนั้นจึงควรมีหลักการบริหารจัดการหอพักที่ดีและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ในการจัดบริการหอพักนิสิตที่คืนั้น จะต้องคำนึงถึงหลักการที่ให้นิสิตนักศึกษาได้เกิดการพัฒนาดังเดิมที่ควรจัดให้นิสิตนักศึกษาได้พักอาศัยอย่างสะดวกสบายปลอดภัย มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนและการพัฒนานิสิตนักศึกษา เช่น สภาพแวดล้อม ซึ่งเป็นที่ตั้งของหอพักควรมีทางสัญจรไปมาได้สะดวก ไม่อยู่ใกล้แหล่งเสื่อมโทรม มีสภาพแวดล้อมที่สวยงามร่มรื่น มีการดูแลรักษาบริเวณหอพักให้สะอาดอยู่เสมอ ไม่มีสัตว์เลื้อยเข้ามาสร้างความรำคาญให้แก่ผู้พักอาศัย และควรจัดนิสิตนักศึกษาเข้าพักอาศัยในห้องพักให้เหมาะสมกับขนาดพื้นที่ของห้อง มีสิ่งอำนวยความสะดวกในบริเวณหอพัก เช่น น้ำดื่ม ตู้ยาประจำหอพัก โต๊ะเขียนหนังสือพร้อมเก้าอี้ โทรศัพท์สาธารณะ ฯลฯ เพียงพอต่อความต้องการของนิสิตนักศึกษา นอกจากนี้ควรมีบุคลากรฝ่ายงานบริการหอพักที่เพียงพอ และมีความรู้ ความสามารถที่จะทำให้งานหอพักนิสิตนักศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ มีการดูแลและให้ความสำคัญในเรื่องชีวิตความเป็นอยู่ของนิสิตนักศึกษา ในหอพัก มีการจัดกิจกรรมนิสิตนักศึกษาในหอพัก พร้อมทั้งจัดการฝึกอบรมนิสิตนักศึกษาในหอพัก เพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ถือกำเนิดขึ้นช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สอง โดยพัฒนามาจากโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ซึ่งได้สถาปนาขึ้นในปี 2492 ณ ถนนประสานมิตร กรุงเทพมหานคร โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อผลักดันการศึกษาทางด้านวิชาชีพครู ในช่วงเวลาที่วิชาชีพครูขาดแคลนและไม่สอดคล้องกับขยายตัวของสังคมและศาสตร์ทางการศึกษายังใหม่ต่อสังคมต่อมาได้เกิดปัญหาการขาดแคลนครูและนักการศึกษาเป็นปัญหาที่รุนแรงยิ่งขึ้นในสังคมไทย โรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูงจึงได้ถูกสถาปนาขึ้นเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษา ในปี 2496 เพื่อพัฒนาปรัชญา แนวคิดและความรู้ความสามารถทางการศึกษาสมัยใหม่ ให้สอดคล้องผสมผสานสัมพันธ์กับสังคมประชาธิปไตย รวมทั้งการพัฒนาการศึกษาศาสตร์ให้เป็นวิชาชีพที่มีระบบ แบบแผน และมีความลุ่มลึกในสังคมไทย ร่วมกับการประสานปริญญาทางศึกษาศาสตร์ ทั้งในระดับบัณฑิต มหาบัณฑิต

และดุชฎีบัณฑิต และทำที่สุดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ “มหาวิทยาลัยที่เจริญเป็นศรีสง่าแก่มหานคร” ก็ได้รับการสถาปนาขึ้นในปี 2517 โดยมีปรัชญาว่า “การศึกษาคือความเจริญงอกงาม” หรือ สิกขา “วิรุฬหิ สมฺปตฺตา” หรือ “Education is Growth” รวมทั้งสอดคล้องกับ “สีเทา - แดง” ซึ่งสีเทา เป็นสีของสมอง หมายถึง “ความคิด” และสีแดงเป็นสีของเลือด หมายถึง “ความกล้าหาญ” สีเทา - แดง จึงหมายถึง “คิดอย่างกล้าหาญ” (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2545: 9 – 39)

โครงการเพชรในตม คือ โครงการผลิตครู ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผู้ที่จะเป็นครูในภูมิภาคใหม่ และเป็นผู้นำในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง (สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี. 2543: 4) เป็นโครงการที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือระหว่างคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และศูนย์อาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (ปัจจุบันคือ กองอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน หรือ กอ.รมน.) โดยมีวัตถุประสงค์ของโครงการ คือ เพื่อส่งเสริมเยาวชนและครูประจำการในพื้นที่พัฒนาเพื่อความมั่นคง ที่มีการดำเนินงานตามโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.) ให้มีความรู้ทางการศึกษาถึงระดับปริญญา และเพื่อร่วมมือประสานงานกับโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.) ในการพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพ และคัดเลือกบุคคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มีความประพฤติเหมาะสมที่จะเป็นครูดีตามเกณฑ์ที่กำหนด โครงการเพชรในตมนั้น เริ่มรับนิสิตเข้าศึกษาในโครงการครั้งแรก ในปีการศึกษา 2529 จนถึงปัจจุบันได้รับนิสิตโครงการเพชรในตมมาแล้ว จำนวน 26 รุ่น กำหนดรับนิสิตตามโครงการรุ่นละประมาณ 30 คน โดยผู้ที่ผ่านการคัดเลือกมาจากแต่ละภูมิภาคทั่วประเทศ ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งจะต้องเป็นนักเรียนที่เรียนดี มีความประพฤติดี อุทิศตนและทัศนคติที่เหมาะสมแก่การเป็นครู มีอุดมการณ์ในการพัฒนาท้องถิ่นชนบทที่มีฐานะยากจน โดยผู้ที่ได้รับการคัดเลือก จะต้องทำสัญญาการเข้าเป็นนิสิตโครงการเพชรในตมในหลักสูตรการศึกษา บัณฑิต (หลักสูตร 5 ปี) สาขาวิชาการประถมศึกษา ผู้ที่สำเร็จการศึกษาตามโครงการเพชรในตม ซึ่งมีคุณสมบัติครบตามเงื่อนไขของโครงการ จะได้รับการบรรจุเข้ารับราชการในสถานศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในพื้นที่ภูมิภาคใหม่หรือพื้นที่ใกล้เคียงภูมิภาคใหม่ของตนเอง (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2553: ออนไลน์)

หอพักนิสิตโครงการเพชรในตม เป็นการจัดบริการเพื่อบริการโครงการเพชรในตมโดยเฉพาะ เริ่มแรก ไม่มีการให้บริการหอพัก ต่อมา พลเอกอาทิตย์ กำลังเอก ผู้บัญชาการทหารสูงสุด รักษาการผู้บัญชาการทหารบกในขณะนั้น ได้ริเริ่มให้มีการจัดทำโครงการฯ และให้การสนับสนุนโครงการ เพชรในตม โดยมีความห่วงใยว่าถ้านิสิตเหล่านี้พักอาศัยอยู่ตามหอพักของเอกชน อาจได้รับสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดี จนอาจขาดความสนใจต่อการศึกษา กอปรกับผู้ปกครองส่วนใหญ่มีฐานะยากจน ซึ่งได้มอบหมายให้ พลโท จรวย วงศ์สายัณห์ ผู้อำนวยการศูนย์กิจการพลเรือน กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในขณะนั้น ซึ่งเป็นผู้ควบคุม กำกับดูแลงานของศูนย์อาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง ดำเนินการประสานกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

โดยใช้พื้นที่ภายในบริเวณมหาวิทยาลัยฯ สร้างหอพัก โดยบริจาคเงินส่วนตัวเป็นค่าจัดสร้างหอพัก ทำให้นิสิตได้เข้าไปพำนักอยู่ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2530 เป็นต้นมา (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2553: ออนไลน์)

หอพักนิตินิตโครงการเพชรในตม เป็นอาคาร 5 ชั้น มีลักษณะเป็นห้องพักรวมจัดเรียงเตียงสองชั้น เป็นแถวตามลักษณะของห้องที่เป็นโถงกว้าง ซึ่งปัจจุบันมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้มีการจัดบริการหอพักใหม่เพิ่มให้แก่ นิสิต การเพิ่มหอพักขึ้นทำให้มีที่พักรวมที่เพียงพอที่จะสามารถแยกหอพักหญิง และหอพักชายได้ ซึ่งตลอดระยะเวลาการศึกษานิสิตจะต้องรักษาวินัยและอยู่ภายใต้กฎระเบียบของหอพักโดยเคร่งครัด (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2553: ออนไลน์) โดยผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ และพูดคุยกับ นิสิตโครงการเพชรในตมถึงทัศนคติของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการหอพัก และข้อมูลสภาพปัญหาต่างๆ ที่ นิสิตได้รับ พบว่า นิสิตส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อหอพักที่คล้ายและใกล้เคียงกัน ซึ่งจากการสัมภาษณ์สามารถสรุปผลแยกออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

ด้านกายภาพ จากการสัมภาษณ์ นิสิตถึงสภาพปัญหาด้านกายภาพภายในหอพัก และบริเวณภายนอกของหอพัก พบว่า สภาพแวดล้อมบริเวณหอพักค่อนข้างแคบ ที่นั่งพักผ่อนบริเวณหอพักยังมีอยู่ไม่พอ และไม่มีสนามหญ้าให้นิสิตใช้ทำกิจกรรมหรือเล่นกีฬา ส่วนที่ตั้งของหอพักถูกแบ่งแยกออกจากส่วนอื่นของมหาวิทยาลัย และไม่มีคนเข้าไปสนใจดูแล (พนาไพร มณีรัตน์. 2554: สัมภาษณ์) เส้นทางระหว่างหอพักและอาคารเรียนยังมีไฟส่องสว่างไม่เพียงพอ ส่งผลให้นิสิตมีความกังวลต่อการเสี่ยงอันตรายระหว่างการเดินทางในเวลากลางคืน (วรรณศิลป์ ศรีวรรณะ. 2554: สัมภาษณ์) ส่วนภายในอาคารหอพักนิตินิตหญิงหอพักมีขนาดพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมกับจำนวนนิสิต ทำให้เกิดความแออัด (นุชชะ อาบูนุช. 2554: สัมภาษณ์) ห้องศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ ซึ่งเป็นห้องสำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของนิสิต และห้องน้ำภายในหอพักยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของนิสิต (สุรตนา เครือชาติ. 2554: สัมภาษณ์) เป็นเหตุให้นิสิตหญิงต้องใช้ห้องน้ำหอพักนิตินิตชายและคณะพลศึกษา (นุชชะ อาบูนุช. 2554: สัมภาษณ์) นอกจากนี้ ราวตากผ้า และชั้นวางรองเท้า ภายในหอพักนั้น ยังไม่เพียงพอต่อจำนวนนิสิตเช่นกัน (ซีอี อาดำ. 2554: สัมภาษณ์) ในปัจจุบันมีการสร้างอาคารหอพักนิตินิตชายขึ้นใหม่ ภายในอาคารหอพักไม่มีห้องศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ (ฐากร พูลพิพัฒน์. 2554: สัมภาษณ์) ไม่มีราวตากผ้า (พนาไพร มณีรัตน์. 2554: สัมภาษณ์) ลิ้อกเกอร์ภายในหอพักมีสภาพชำรุด และไม่เพียงพอต่อจำนวนนิสิต (อัสนี ยิงทา. 2554: สัมภาษณ์) นอกจากนี้ ยังมีกลิ่นน้ำจากคลองแสนแสบที่รบกวนการใช้ชีวิตในหอพักของนิสิตอีกด้วย (ชัยณรงค์ ไปตะวัตร์. 2554: สัมภาษณ์)

ด้านสวัสดิการ ทางหอพักมีการจัดอบรมและให้ความรู้แก่นิสิตในหอพัก โดยการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ในเรื่องต่างๆที่ นิสิตสนใจ หอพักมีการบริการตู้ยาประจำหอพักและบริการน้ำดื่ม น้ำใช้ที่เพียงพอ (นุชชะ อาบูนุช. 2554: สัมภาษณ์) แต่การจัดสวัสดิการส่วนอื่นมีความบกพร่องอยู่มาก เช่น การจัดบริการ

เครื่องคอมพิวเตอร์ รวมไปถึง อุปกรณ์กีฬา และเครื่องดนตรีไทย ซึ่งมีสภาพพร้อมใช้งาน เพียงบางส่วนเท่านั้น ส่งผลให้สวัสดิการที่จัดไม่เพียงพอต่อความต้องการของนิสิต (พนาไพร มณีรัตน์ และ สุรัตนา เครือชาติ. 2554: สัมภาษณ์) นอกจากนี้หอพักยังขาดระบบรักษาความปลอดภัย บางครั้งมีบุคคลภายนอกเข้าไปในบริเวณหอพัก ทำให้นิสิตรู้สึกขาดความปลอดภัย และกังวลต่อการเกิดอันตราย (พนาไพร มณีรัตน์. 2554: สัมภาษณ์)

ด้านสังคม เนื่องจากระบบหอพักเป็นแบบดูแลตนเอง มีรุ่นพี่ดูแลรุ่นน้อง สภาพแวดล้อมทาง ด้านสังคมภายในหอพักจึงเป็นการช่วยเหลือและทำงานร่วมกันเป็นส่วนใหญ่ มีการจัดกิจกรรมเพื่อทำร่วมกัน และแบ่งงานกันทำ มีการช่วยเหลือกันในการเรียน โดยมีการจัดติวหนังสือภายในหอพัก เพื่อช่วยเหลือเพื่อนที่มีปัญหาทางการเรียน ทำให้นิสิตเกิดความใกล้ชิดรักใคร่กลมเกลียว (พนาไพร มณีรัตน์. 2554: สัมภาษณ์) และมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน แม้ว่าจะมีเพศ ภูมิลำเนา ศาสนา และระดับชั้นปี ที่แตกต่างกัน ส่วนในด้านความสัมพันธ์ระหว่างนิสิต และอาจารย์หรือบุคลากรประจำหอพักนั้น อาจารย์หรือบุคลากร ประจำหอพักได้ให้ความร่วมมือในการให้คำปรึกษา และช่วยในการติดต่อประสานงานในด้านต่างๆ แก่ นิสิตเป็นอย่างดี ทำให้นิสิตยังมีความใกล้ชิดกับอาจารย์หรือบุคลากรที่ดูแลหอพัก การอยู่ร่วมกันในสังคมหอพัก จึงเป็นไปอย่างราบรื่น (นุไซระ อาบูนุช. 2554: สัมภาษณ์)

ด้านการจัดดำเนินงาน ภายในหอพักมีการควบคุมดูแลโดยรุ่นพี่นิสิตเพชรในตม ซึ่งทำหน้าที่ ในการบริหารจัดการภายใน มีประธานหอพักและฝ่ายต่างๆ การประชาสัมพันธ์ข่าวสารภายในหอพัก มีความทั่วถึง มีความสะดวกในการติดต่อบุคลากรหอพักหรืออาจารย์ประจำหอพัก (ซีอี อาดำ. 2554: สัมภาษณ์) และมีกฎระเบียบประจำหอพักที่เหมาะสม (นุไซระ อาบูนุช. 2554: สัมภาษณ์) แต่การติดต่อ ซ่อมบำรุงอุปกรณ์และเครื่องใช้ ภายในหอพัก เช่น การซ่อมบำรุงห้องน้ำและระบบน้ำประปา มีการล่าช้า และการ ซ่อมบำรุงไม่สามารถแก้ไขปัญหาระยะยาวได้ (ซีอี อาดำ. 2554: สัมภาษณ์)

จากข้อมูลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาทัศนคติของนิสิตโครงการเพชรในตม ที่มีต่อการจัดบริการ หอพักนิสิตโครงการเพชรในตม เพื่อให้ทราบถึงทัศนคติที่เหมือนและแตกต่างกันของนิสิตในโครงการ ทั้งในภาพรวม และในแต่ละด้าน และสามารถนำผลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดบริการหอพักนิสิตให้เป็น หอพักนิสิตที่ดีและมีประสิทธิภาพ รวมไปถึงตอบสนองความต้องการของนิสิตได้มากที่สุด และให้บรรลุ ตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยมากยิ่งขึ้นต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนคติของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านสวัสดิการ ด้านสังคม และด้านการจัดดำเนินงาน

2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิตติโครงการเพชรในตมโดยรวม และรายด้าน จำแนกตามตัวแปร เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ภูมิลำเนา และศาสนา

ความสำคัญของการวิจัย

ผลจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จะเป็นข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงทักษะของนิสิตโครงการเพชรในตม ที่มีต่อการจัดบริการหอพักโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งช่วยให้มหาวิทยาลัยดำเนินงานบริการหอพักนิตตินักศึกษาให้เป็นสถานที่ที่เอื้อต่อการเรียนการสอน และการพัฒนานิสิตนักศึกษา ทั้งในด้านสังคม อารมณ์ และจิตใจ ให้นิสิตนักศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีความพร้อมและสมบูรณ์ นอกจากนี้ยังเป็นข้อมูลแก่ผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดบริการหอพัก สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดบริการหอพักนิตติ ให้ตรงกับหลักการจัดบริการหอพักที่ดี มีประสิทธิภาพ และสามารถตอบสนองความต้องการให้กับนิสิตมากยิ่งขึ้น และจากข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ยังเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจสามารถนำไปเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับงานบริการหอพักต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ นิสิตโครงการเพชรในตม ชั้นปีที่ 2 – 5 ที่กำลังศึกษาอยู่ในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวนทั้งหมด 180 คน โดยในการวิจัยครั้งนี้ไม่ได้ทำการศึกษานิสิตโครงการเพชรในตม ชั้นปีที่ 1 เนื่องจากนิตติชั้นปีที่ 1 เข้ารับการศึกษาที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ และลักษณะหอพักนั้นมีการจัดบริการที่แตกต่างกัน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็น ดังนี้
 - 1.1 เพศ แบ่งเป็น
 - 1.1.1 เพศชาย
 - 1.1.2 เพศหญิง
 - 1.2 ชั้นปีที่ศึกษา แบ่งเป็น
 - 1.2.1 ชั้นปีที่ 2
 - 1.2.2 ชั้นปีที่ 3
 - 1.2.3 ชั้นปีที่ 4
 - 1.2.4 ชั้นปีที่ 5
 - 1.3 ภูมิลำเนา แบ่งเป็น

- 1.3.1 ภาคเหนือ
- 1.3.2 ภาคกลาง
- 1.3.3 ภาคใต้
- 1.3.4 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- 1.4 ศาสนา แบ่งเป็น
 - 1.4.1 ศาสนาพุทธ
 - 1.4.2 ศาสนาอิสลาม
 - 1.4.3 ศาสนาอื่นๆ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะของนิสิตโครงการเพชรในตมต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านสวัสดิการ ด้านสังคม และด้านการจัดดำเนินงาน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ทักษะของนิสิตโครงการเพชรในตม** หมายถึง ความคิดเห็นของบุคคลต่อการจัดบริการหอพัก อันเป็นผลจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ต่างๆ ว่า มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ หมายถึง ความคิดเห็นของนิสิตโครงการเพชรในตม ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 ชั้นปีที่ 4 ชั้นปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม จากการเรียนรู้และประสบการณ์ ทั้งในภาพรวมและรายด้าน 4 ด้าน ได้แก่

1.1 **ด้านกายภาพ** หมายถึง ความเหมาะสมของอาคารสถานที่ตั้งหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม รวมทั้งแสงสว่างบริเวณโดยรอบและภายในหอพัก สภาพแวดล้อมบริเวณภายนอกและภายในอาคารหอพัก เช่น การรักษาความสะอาด การจัดสถานที่นั่งพักผ่อน สถานที่สำหรับทำกิจกรรม ห้องน้ำ ห้องสุขา ห้องศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ ล็อกเกอร์ ราวตากผ้า ชั้นวางรองเท้า เป็นต้น

1.2 **ด้านสวัสดิการ** หมายถึง ลักษณะของการจัดสวัสดิการ และสภาพของสวัสดิการต่างๆ ที่ทางหอพักจัดให้แก่ นิสิตโครงการเพชรในตมได้รับความสะดวกสบายและมีความปลอดภัย เช่น การจัดอบรมให้ความรู้แก่นิสิต ระบบรักษาความปลอดภัยบริเวณหอพัก สวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย สื่อและเทคโนโลยี บริการข่าวสารและสิ่งพิมพ์ บริการจดหมายและพัสดุภัณฑ์ อุปกรณ์กีฬาและเครื่องดนตรีไทย น้ำดื่มมาใช้ อุปกรณ์เครื่องใช้สำหรับซักผ้า รวมทั้งสิ่งของเครื่องใช้อื่นๆ ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวันของนิสิต เช่น ตู้เย็น อุปกรณ์ทำอาหาร เป็นต้น

1.3 **ด้านสังคม** หมายถึง การมีปฏิสัมพันธ์ในการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันของนิสิต การให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมหรือทำงานร่วมกันภายในหอพักของนิสิต รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตภายในหอพัก

ความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตกับอาจารย์และบุคลากรประจำหอพัก และความเป็นผู้นำของอาจารย์หรือบุคลากรประจำหอพักนิตินิตโครงการเพชรในตม

1.4 ด้านการจัดดำเนินงาน หมายถึง ลักษณะการควบคุมดูแลและจัดดำเนินงานต่างๆ ภายในหอพัก การประชาสัมพันธ์ข่าวสาร การจัดการกฎระเบียบหอพัก การให้ความยุติธรรมแก่นิสิต รวมถึงความสะดวกในการติดต่อ และการเข้ามาช่วยแก้ไขปัญหาของอาจารย์หรือบุคลากรประจำหอพัก ระบบการจัดการซ่อมบำรุงสิ่งต่างๆ ของหอพัก และหลักการในการดำเนินงานหอพักนิตินิตโครงการเพชรในตม ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

2. นิตินิตโครงการเพชรในตม หมายถึง นิตินิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ศึกษาในหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต (หลักสูตร 5 ปี) สาขาวิชาการประถมศึกษา ซึ่งในงานวิจัยนี้ หมายถึง นิตินิตที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2 ถึง ชั้นปีที่ 5 ปีการศึกษา 2555

3. หอพักนิตินิตโครงการเพชรในตม หมายถึง สถานที่พักอาศัยสำหรับนิตินิตโครงการเพชรในตม ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่กำลังกำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2 ถึงชั้นปีที่ 5 แบ่งออกเป็นหอพักนิตินิตหญิง 1 หลัง และหอพักนิตินิตชาย 1 หลัง

สมมุติฐานในการวิจัย

1. นิตินิตชายและนิตินิตหญิง มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิตินิตโครงการเพชรในตมโดยรวม และในแต่ละด้านแตกต่างกัน
2. นิตินิตที่ศึกษาชั้นปีต่างกัน มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิตินิตโครงการเพชรในตมโดยรวม และในแต่ละด้านแตกต่างกัน
3. นิตินิตที่มีภูมิลำเนาต่างกัน มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิตินิตโครงการเพชรในตมโดยรวม และในแต่ละด้านแตกต่างกัน
4. นิตินิตที่นับถือศาสนาต่างกัน มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิตินิตโครงการเพชรในตมโดยรวม และในแต่ละด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำมาจัดเรียงเนื้อหาสาระตามลำดับ ดังนี้ ประวัติความเป็นมาของหอพักนิสิตนักศึกษา ความสำคัญของหอพักนิสิตนักศึกษา วัตถุประสงค์ของหอพักนิสิตนักศึกษา ประเภทของหอพักนิสิตนักศึกษาของหอพักนิสิตนักศึกษา แนวคิดเกี่ยวกับการจัดหอพักนิสิตนักศึกษา การจัดบริการหอพักนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา และประวัติความเป็นมาและการดำเนินงานหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม

ประวัติความเป็นมาของหอพักนิสิตนักศึกษา

ที่พักอาศัยเป็นปัจจัยพื้นฐานของมนุษย์ ในการก่อกำเนิดของมหาวิทยาลัยทวีปยุโรป ในสมัยแรกๆ นั้น ยังไม่ได้จัดหอพักไว้บริการนิสิตนักศึกษา นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ซึ่งเดินทางมาจากเมืองต่างๆ จึงต้องพักอยู่ในเมืองที่มหาวิทยาลัยตั้งอยู่ ต่อมาเมื่อมหาวิทยาลัยมีความเจริญมากขึ้น และเล็งเห็นว่า ปัญหาด้านที่พักออาศัยมีผลทำให้นิสิตนักศึกษาไม่พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียน จึงได้จัดสร้างหอพักให้แก่นิสิตนักศึกษาขึ้น (สำเนาวิ ขจรศิลป์. 2539: 159 - 163; อ้างอิงจาก Mueller. 1961)

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2535: 4) ได้ศึกษางานด้านหอพักเป็นบริการที่จัดให้แก่ นักเรียน / นิสิตนักศึกษา ที่มีความจำเป็นต้องอาศัยอยู่ในหอพักในมหาวิทยาลัย ดังนี้

1. การบริการหอพัก เป็นการบริการดั้งเดิมมีตั้งแต่สมัยการก่อตั้งมหาวิทยาลัยในรูปแบบสากล ถ้าศึกษาจากประวัติอุดมศึกษาจะทราบว่านักเรียน/นักศึกษา สมัยศตวรรษที่ 9 – 12 ที่ไปเล่าเรียนในมหาวิทยาลัย จำเป็นต้องเดินทางจากต่างประเทศของตนเองไปศึกษา ณ มหาวิทยาลัยซาเลอน (Salerno) หรือมหาวิทยาลัยโบโลญา (Bologna) นักเรียน/นักศึกษา จำเป็นต้องพักออาศัยอยู่ที่มหาวิทยาลัยจัดให้ เพื่อให้ถูกชาวเมืองเอารัดเอาเปรียบ

2. มหาวิทยาลัยลอนดอนเป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงในการพยายามจัดรูปแบบของมหาวิทยาลัย เพื่อเอื้อให้นักเรียน / นิสิตนักศึกษาทุกคนมาอยู่ประจำ เพื่อได้ใกล้ชิดกับอาจารย์ผู้สอน ซึ่งจะคอยแนะนำสั่งสอนในการอบรมมารยาท การวางตัวความประพฤติ จิตใจ และฝึกความเป็นสุภาพบุรุษ ส่งเสริมให้นักศึกษาได้รู้จักวิธีรับประทานอาหารวิธีอยู่ร่วมหอพักและการใช้ชีวิตต่างๆ

3. ประเทศไทยได้มีประชาชนทั่วไปจัดตั้งหอพักขึ้นเพื่อทำเป็นธุรกิจ หายได้จากนิสิตนักศึกษา โดยรับนักเรียน/นักศึกษา ที่เดินทางจากจังหวัดต่างๆ มาศึกษาเล่าเรียนในสถานที่ต่างๆ ของกรุงเทพมหานคร เป็นจำนวนมาก ในขั้นต้นกิจการด้านหอพักได้เกิดขึ้นเฉพาะกรุงเทพมหานครเท่านั้น ต่อมารัฐได้ขยายการศึกษาออกไปสู่ส่วนภูมิภาคอย่างกว้างขวาง สถานศึกษาระดับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย ได้รับการจัดตั้งขึ้นใน

หลายจังหวัดทุกภาคทั่วประเทศ จึงมีเยาวชนจากที่ต่างๆ ไปรับการศึกษา สำหรับผู้ที่อยู่ห่างไกลก็ต้องไปอาศัยตามหอพักที่ตั้งอยู่ใกล้สถานศึกษาเป็นผลให้มีผู้จัดตั้งหอพักขึ้นในท้องที่หลายจังหวัดทุกภาคทั่วประเทศ

สำหรับมหาวิทยาลัยในประเทศไทย มีสถาบันอุดมศึกษาบางแห่ง ตั้งอยู่ในเมืองหรือชุมชนที่มีขนาดเล็ก ซึ่งมีหอพักเอกชนไม่มาก นิสิตนักศึกษาที่มาจากจังหวัดอื่นจึงไม่มีที่พักอาศัย หอพักนิสิตนักศึกษาจึงนับว่าเป็นสถานที่ ซึ่งมีความจำเป็นมากในการดำรงชีพ (สำเนาวิ ขจรศิลป์. 2539: 165) เมื่อจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ถูกสถาปนาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรก ในปี พ.ศ. 2459 โดยในการจัดการศึกษาได้จัดให้นิสิตนักศึกษาทุกคนพักอยู่ในมหาวิทยาลัย ตามการจัดระบบอุดมศึกษาแบบอังกฤษ (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. 2530ข: 108) ต่อมา มีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยอื่นๆ และได้มีการจัดตั้งหอพักนิสิตนักศึกษาขึ้นเช่นกัน โดยในปี พ.ศ. 2475 – 2482 ทางมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้มีการจัดตั้งหอพักขึ้น แต่ได้มีการยกเลิกหอพักไป และมีการจัดตั้งหอพักขึ้นใหม่ในปี พ.ศ.2485 ต่อมาในปี พ.ศ.2515 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ได้พระราชทานบริเวณส่วนหนึ่งของสวนพุดตาล และอาคารไม้โดยให้ปรับปรุงขึ้นเป็นหอพักชาย (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2525: 127) ทางวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้มีการสร้างหอพักขึ้นในปี พ.ศ. 2482 ต่อมาได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในปี พ.ศ. 2486 และเนื่องจากนิสิตนักศึกษาของทางมหาวิทยาลัยต้องใช้เวลาปฏิบัติงานอยู่กับพืชและสัตว์มาก จึงได้เล็งเห็นว่าการพักอาศัยของนิสิตนักศึกษาควรอยู่ใกล้แหล่งปฏิบัติงาน จึงได้มีการสร้างหอพักให้แก่นิสิตนักศึกษาเพิ่มขึ้น (สำเนาวิ ขจรศิลป์. 2525: 3)

สรุปได้ว่า การก่อตั้งหอพักนิสิตนักศึกษาในเริ่มแรกนั้น เกิดขึ้นเพราะสถาบันอุดมศึกษาต่างก็ได้เล็งเห็นว่า ปัญหาด้านที่พักอาศัยมีผลทำให้นิสิตนักศึกษาไม่พร้อมต่อการเรียน สถาบัน อุดมศึกษาต่างๆ จึงได้จัดหอพักขึ้นโดยเป็นการจัดขึ้นเพื่อช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาที่มีปัญหาเรื่องที่พัก หรือเดินทางมาไกล และช่วยฝึกทักษะแก่นิสิตนักศึกษา ทั้งในด้านบุคลิกภาพ และพัฒนาการด้านต่างๆ โดยหอพักนิสิตนักศึกษาทั้งในและต่างประเทศก็ได้มีการพัฒนาเรื่อยมาจนปัจจุบัน

ความสำคัญของหอพักนิสิตนักศึกษา

การจัดบริการหอพักนิสิตนักศึกษา เป็นบริการหนึ่งที่มีอำนวยความสะดวกในด้านที่พักอาศัย และยังเป็นสถานที่ที่จะช่วยส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาการและความเจริญองงามของนิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยด้วย (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. 2528: 97) ซึ่งสอดคล้องกับ สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2539: 165 – 167) ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของหอพักต่อนิสิตนักศึกษา ดังนี้

1. ความสำคัญต่อนิสิตนักศึกษา

1.1 หอพักมีความจำเป็นในการดำรงชีพของนิสิตนักศึกษา สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง

มีสถานที่ตั้งต่างกัน บางแห่งตั้งอยู่ในเมืองและบางแห่งอยู่ในชุมชนขนาดเล็ก ซึ่งมีหอพักเอกชนไม่มากนัก นิสิตนักศึกษาที่มาจากต่างจังหวัด จึงไม่มีที่พักอาศัย ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาจึงมีความจำเป็นต้องสร้างหอพักนิสิตนักศึกษา เพื่อรองรับความต้องการ และความจำเป็นในการดำรงชีพระหว่างการศึกษา

1.2 หอพักเป็นที่อำนวยความสะดวก สบายและปลอดภัยแก่นิสิตนักศึกษา สำหรับหอพักของสถาบันอุดมศึกษานั้น โดยทั่วไปจัดเพื่อเป็นสวัสดิการแก่นิสิตนักศึกษา โดยมีได้มุ่งหวังผลกำไร เช่นหอพักนิสิตนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้จัดตั้งอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ ให้นักศึกษาอยู่อย่างสะดวกสบาย และปลอดภัย นอกจากนี้ยังได้จัดอาจารย์และนิสิตนักศึกษาคอยดูแลให้ความช่วยเหลือให้นิสิตนักศึกษามีความอบอุ่น และมีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน

1.3 หอพักช่วยให้นิสิตนักศึกษาประหยัดทั้งเวลาและค่าใช้จ่าย การพักอาศัยในหอพักเอกชนนั้น นิสิตนักศึกษาต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทางเพิ่มขึ้น หอพักนิสิตนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา จึงช่วยให้นิสิตนักศึกษาประหยัดค่าใช้จ่ายและเวลาในการเดินทาง

1.4 หอพักช่วยให้นิสิตนักศึกษาไม่เสียสุขภาพกายและสุขภาพจิต ปัญหาการจราจรที่ติดขัดในเมืองใหญ่ ทำให้นิสิตนักศึกษาที่ไม่ได้พักอาศัยอยู่ในหอพักของสถาบันอุดมศึกษา ต้องใช้เวลาในการเดินทางไปกลับ ในระหว่างการเดินทางนั้น นิสิตนักศึกษาต้องเผชิญกับอากาศที่ร้อนอบอ้าว ฝุ่นละอองและควันพิษจากท่อไอเสียรถยนต์ สภาพแวดล้อมดังกล่าว ทำให้นิสิตนักศึกษาเสียสุขภาพกายและสุขภาพจิต นอกจากนี้การเดินทางทุกวัน ทำให้มีความเสี่ยง ต่ออุบัติเหตุและอันตรายที่อาจเกิดจากการเดินทางได้มากอีกด้วย

1.5 หอพักช่วยด้านการศึกษาของนิสิตนักศึกษา การอยู่ร่วมกันทำให้นิสิตนักศึกษาได้มีโอกาสศึกษาร่วมกันเป็นกลุ่ม จึงทำให้การศึกษาได้ผลดี การพักอาศัยอยู่ในบริเวณสถาบันอุดมศึกษา ทำให้นิสิตนักศึกษามีโอกาสใช้ห้องสมุดของสถาบันได้อย่างเต็มที่ การเดินทางไปเข้าชั้นเรียนก็มีความสะดวกมาก

1.6 หอพักช่วยส่งเสริมพัฒนาการในด้านต่างๆ ของนิสิตนักศึกษา การอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้ทำงานร่วมกันกับผู้อื่น เป็นการช่วยให้นิสิตนักศึกษาเกิดทักษะในสังคม และมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพการณ์ต่างๆ ได้ดีขึ้น การเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตนักศึกษาหอพัก และการเข้าฝึกอบรมในด้านต่างๆ ที่งานหอพักจัดขึ้นย่อมเป็นการส่งเสริมพัฒนาการในด้านต่างๆ ของนิสิตนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

2. ความสำคัญต่อสถาบันอุดมศึกษา

2.1 หอพักช่วยให้การสอนของสถาบันอุดมศึกษามีประสิทธิภาพ การที่นิสิตนักศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาในชนบทไม่มีที่พักอาศัย ย่อมทำให้นิสิตนักศึกษาอ่อนเพลียจากการเดินทางไม่มีความพร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียน ซึ่งถ้าหากนิสิตนักศึกษาได้พักอยู่ในหอพักของสถาบันอุดมศึกษา ปัญหาเหล่านั้นจะไม่เกิดขึ้น นิสิตนักศึกษาก็มีความพร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียน ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ

2.2 หอพักเป็นเครื่องมือที่สำคัญของสถาบันอุดมศึกษาในการพัฒนานิสิตนักศึกษา เนื่องจากหอพักเป็นสถานที่ที่นักศึกษาใช้พักผ่อนหลับนอน นันทนาการ ร่วมกันทำกิจกรรมนิสิตนักศึกษา เข้าร่วม

การฝึกอบรมในด้านต่างๆ ที่หอพักจัดขึ้น นิสิตนักศึกษาต้องควบคุม กำกับ ดูแลตนเองตามวุฒิภาวะให้เจริญสมวัย ทำให้นิสิตนักศึกษาเกิดทักษะ และเกิดกระบวนการเรียนรู้ในด้านต่างๆ มากขึ้น ดังนั้นหอพักจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนานิสิตนักศึกษาในด้านต่างๆ ของสถาบัน อุดมศึกษาด้วย

ส่วน ทองเรียน อมรัชกุล (2525: 52) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหอพักไว้ว่า การบริการหอพักเป็นความหวังของนิสิตนักศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งนิสิตนักศึกษาที่ยากจนและอยู่ต่างจังหวัด การมีหอพักนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ทำให้ไม่ต้องเช่าหอพักเอกชนที่มีราคาแพง การมีที่อยู่อาศัยที่ดีนำไปสู่การมีสุขภาพทางกายและใจที่ดี ถือเป็นหัวใจในการเรียนและการพัฒนาตนเองของนิสิตนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ มนตรี แยมกสิกร (2542: 8) ที่กล่าวว่า หอพักนิสิตนักศึกษาสำคัญต่อการเป็นสถานที่ที่สร้างความเจริญงอกงามทางสติปัญญา พัฒนาความเป็นผู้นำ ความรับผิดชอบ ความเอื้อเฟื้อ ความมีวินัย ความสามัคคี และการปรับตัวอยู่ร่วมกันของนิสิตนักศึกษา และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ที่ได้เล็งเห็นความสำคัญของหอพักนิสิตนักศึกษาว่า เป็นสถานที่ที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้รู้จักใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันกับบุคคลอื่นในสังคม ได้แลกเปลี่ยนทัศนคติ ฝึกให้นักศึกษารู้จักดูแลตัวเอง ช่วยเหลือบุคคลอื่น และรู้จักปรับตัวให้เข้ากับสังคม กอปรกับหอพักนักศึกษาได้จัดโครงการเพื่อพัฒนานักศึกษาด้านต่าง ๆ เช่น การพัฒนาทักษะชีวิต บุคลิกภาพ บริหารเวลา จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ภาษา บริการเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อเสริมให้กับนักศึกษาที่พักในหอพักนักศึกษาได้ใช้หอพักเป็นที่พักอาศัย เสริมสร้างทักษะทางสังคม ฝึกฝนวิชาการและเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน (Living Learning and Caring Center) ซึ่งมหาวิทยาลัยต้องพัฒนานักศึกษาให้ครบทุกด้าน เพื่อเป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2555: ออนไลน์) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ กริม (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 1; อ้างอิงจาก Grimm. 1993: 248 – 249) กล่าวว่า หอพักนิสิตนักศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของระบบกิจการนิสิตนักศึกษา เป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยหล่อหลอม และช่วยพัฒนาบุคลิกภาพของนิสิตนักศึกษาให้สามารถปรับตัวใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้หอพักยังมีส่วนสำคัญในการเป็นแหล่งสนับสนุนในการศึกษาเล่าเรียนของนิสิตนักศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า หอพักนิสิตนักศึกษามีความสำคัญต่อนิสิตนักศึกษา ในการช่วยเป็นที่พักและอำนวยความสะดวกให้แก่นิสิตนักศึกษา ทำให้นิสิตนักศึกษาประหยัดทั้งเงินและเวลา และมีความสะดวกในการเดินทางไปศึกษาเล่าเรียน นอกจากนี้หอพักยังมีความสำคัญต่อสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งช่วยในการหล่อหลอมหรือเสริมสร้างพัฒนาการในด้านต่างๆ และช่วยในการฝึกทักษะต่างๆ ของนิสิตนักศึกษา ทำให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีศักยภาพในการศึกษาเล่าเรียนอย่างเต็มที่ จึงกล่าวได้ว่าหอพักนิสิตนักศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษาที่ช่วยในการสามารถผลิตบัณฑิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของหอพักนิสิตนักศึกษา

หอพักนิสิตนักศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้สถาบันอุดมศึกษาบรรลุเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งมีปรัชญาต่างกัน ดังนั้น การกำหนดวัตถุประสงค์ของหอพักนิสิตนักศึกษา จึงขึ้นอยู่กับปรัชญาของสถาบัน อุดมศึกษานั้น ซึ่งทั่วไปแล้ว วัตถุประสงค์ของการจัดหอพักเพื่อให้นิสิตนักศึกษามีที่พักอาศัย มีความสะดวกปลอดภัย และส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ ของนิสิตนักศึกษา (สำเนาวิ ขจรศิลป์. 2539: 161)

มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการจัดหอพัก ดังนี้

เดอดอสเตอร์ และ มาเบิล (สำเนาวิ ขจรศิลป์. 2539: 162 – 163 ; อ้างอิงจาก De Coster ; & Mable. 1974) ได้กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของหอพักนิสิตนักศึกษา โดยได้จัดระดับของวัตถุประสงค์ออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 เพื่อจัดสภาพแวดล้อมและอาคารที่พักอาศัย ที่สะอาด สะดวก สบายและปลอดภัย

ระดับที่ 2 เพื่อจรรโลงสภาพแวดล้อมทางด้านอาคารที่พักอาศัยให้อยู่ในสภาพที่ดี

ระดับที่ 3 เพื่อก่อให้เกิดโครงสร้างและกฎเกณฑ์แห่งการต่อสู้ร่วมกันเป็นหมู่คณะและการอยู่ร่วมกัน

ในสังคม

ระดับที่ 4 เพื่อพัฒนาสภาพแวดล้อมของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน เพื่อสะท้อนให้เห็นถึง

ความรับผิดชอบของบุคคลต่อตนเองและต่อผู้อื่นพร้อมกับบรรยากาศที่ส่งเสริมในการเรียน

ระดับที่ 5 เพื่อให้บุคคลได้มีโอกาสในการเจริญเติบโตและพัฒนาศักยภาพแห่งตน

จากวัตถุประสงค์ 5 ระดับ จะต้องมียุทธศาสตร์ที่อยู่สองฝ่ายในการดำเนินงานหอพัก คือ ฝ่ายรับผิดชอบในเรื่องที่พักอาศัยและอาหาร ส่วนอีกฝ่ายคือ ฝ่ายที่ปรึกษา ซึ่งประกอบด้วยคณะที่ปรึกษาหอพัก ซึ่งมีหน้าที่ในการแนะนำและจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษา ทั้ง 2 ฝ่ายจะต้องทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ

ส่วน มนตรี แย้มกลีกร (2542: 68 – 69) ได้สรุปวัตถุประสงค์ของหอพักนิสิตนักศึกษาไว้ว่าการจัดบริการหอพักนิสิตนักศึกษามีวัตถุประสงค์หลักคือ เพื่อช่วยให้นิสิตนักศึกษา มีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน และเพื่อช่วยพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีบุคลิกภาพและจริยธรรมตามปณิธานของสถาบันการศึกษานอกจากนี้ยังมีวัตถุประสงค์ของการจัดบริการหอพักนิสิตนักศึกษาอื่นคือเพื่อฝึกนิสิตนักศึกษาให้รู้จักการอยู่ร่วมกัน เคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน และรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม เพื่อฝึกนิสิตนักศึกษาให้เป็นบุคคลที่มีน้ำใจและมีความสามัคคี และเพื่อสร้างและพัฒนานิสิตนักศึกษาตามแนวทางของแต่ละอาชีพ (กรณีหอพักคณะ)

ทางด้าน สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2539: 163 – 164) ได้เสนอวัตถุประสงค์ของหอพักสำหรับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยไว้เช่นกัน โดยกล่าวไว้ ดังนี้

1. เพื่อให้บริการด้านที่พักอาศัยที่มีความสะอาด สะดวกสบาย และปลอดภัยแก่นิสิตนักศึกษา
2. เพื่อเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษา แก่นิสิตนักศึกษา
3. เพื่อช่วยเสริมสร้างทักษะทางด้านสังคม แก่นิสิตนักศึกษา โดยฝึกให้นักศึกษารู้จักการอยู่ร่วมกัน การเคารพสิทธิของผู้อื่น มีน้ำใจ มีความสามัคคี มีความรับผิดชอบต่อนตนเองและส่วนรวม และสามารถใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยได้อย่างถูกต้อง

4. เพื่อช่วยเสริมสร้างทักษะในการทำงานร่วมกัน ในวิถีทางประชาธิปไตย โดยส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาจัดกิจกรรมนักศึกษาประเภทต่างๆ

5. เพื่อช่วยส่งเสริมพัฒนาการของนิสิตนักศึกษา ในด้านสังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ โดยจัดสภาพแวดล้อมและการฝึกอบรมในรูปแบบต่างๆ

นอกจากนี้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2530: 2) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดหอพักนิสิตไว้ ดังนี้

1. เพื่อให้นิสิตได้อยู่ร่วมกันในที่พักที่มีบรรยากาศเอื้อต่อการศึกษา
2. เพื่อฝึกฝนให้นิสิตรู้จักการอยู่ร่วมกัน เคารพสิทธิซึ่งกันและกัน มีน้ำใจ มีความสามัคคี มีความรับผิดชอบต่อนตนเองและต่อส่วนรวม และสามารถดำเนินชีวิตในมหาวิทยาลัยได้อย่างถูกต้อง
3. เพื่อเปิดโอกาสให้นิสิตต่างคณะซึ่งมีพื้นความรู้และความสนใจแตกต่างกัน ได้แลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจ และความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

4. เพื่อช่วยเหลือนิสิตที่มีที่พักไม่สะดวกต่อการศึกษา
5. เพื่อช่วยเหลือนิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดและไม่มีที่พักอาศัยในกรุงเทพมหานคร ส่วน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต (2555: ออนไลน์) ได้มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของหอพักนิสิตนักศึกษาไว้ ดังนี้

1. เพื่อให้บริการด้านที่พักอาศัยที่สะดวกสบายและปลอดภัยแก่นิสิตนักศึกษา
2. เพื่อให้เป็นที่พักอาศัยแก่นิสิตนักศึกษาที่มีความจำเป็นและอำนวยความสะดวกแก่นิสิตนักศึกษา

3. เพื่อให้นิสิตนักศึกษาได้อยู่ร่วมกันในที่พักที่มีบรรยากาศเอื้อต่อการศึกษา
4. เพื่อฝึกฝนให้นิสิตนักศึกษารู้จักการอยู่ร่วมกัน เคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน มีน้ำใจ มีความสามัคคี มีความรับผิดชอบต่อนตนเองและส่วนรวม และสามารถทำงานร่วมกันได้

5. เพื่อพัฒนาให้นิสิตนักศึกษามีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีบุคลิกภาพที่ดี มีจริยธรรม และมีระเบียบวินัย

6. เพื่อเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการศึกษา

ในขณะที่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2539: 2) ได้กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการและสวัสดิการด้านหอพักแก่นักศึกษา ดังนี้

1. เพื่อเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษาและให้นิสิตได้มีโอกาสแสวงหา ประสบการณ์ชีวิตในมหาวิทยาลัย
2. เพื่อเป็นการให้บริการและสวัสดิการแก่นิสิต ซึ่งมีที่พักอยู่ห่างจากหอพักของมหาวิทยาลัย
3. เพื่อฝึกฝนให้นิสิตรู้จักการอยู่ร่วมกัน เคารพในสิทธิของผู้อื่น มีน้ำใจ มีความสามัคคี มีความรับผิดชอบต่อนตนเองและส่วนรวม รวมทั้งส่งเสริมให้นิสิตจัดกิจกรรมนิสิตประเภทต่างๆ เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนิสิตในด้านสังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2537: 2) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดหอพักไว้ดังต่อไปนี้

1. สำหรับนักศึกษาผู้มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด หรือมีที่พักอาศัยห่างจากศูนย์รังสิต มีความเดือดร้อนเรื่องที่อยู่อาศัยและมีความลำบากในการเดินทางในช่วงเวลาที่ศึกษา ณ ศูนย์รังสิต
2. สำหรับนักศึกษาผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา ซึ่งมหาวิทยาลัยให้อยู่หอพักเป็นกรณีพิเศษ
3. สำหรับนักศึกษาผู้มีที่พักไม่เอื้อต่อการศึกษา ซึ่งมหาวิทยาลัยพิจารณาให้อยู่หอพักเป็นกรณีพิเศษ

จากแนวคิดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการจัดบริการหอพักนิสิตนักศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ อาจสรุปได้ว่า หอพักนิสิตนักศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้สถาบันอุดมศึกษาบรรลุเป้าหมายในการผลิตบัณฑิต ตามปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง ซึ่งทั่วไปแล้ววัตถุประสงค์ของการจัดหอพัก คือ เพื่อเป็นการบริการและให้สวัสดิการแก่นิสิตนักศึกษาให้มีที่พักอาศัย มีความสะดวกปลอดภัย มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษา และส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ ของนิสิตนักศึกษา ทั้งในด้านสังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ ฝึกทักษะในการอยู่ร่วมกันและทำงานร่วมกัน และสามารถใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยได้อย่างถูกต้อง เพื่อให้บุคคลได้มีโอกาสในการเจริญเติบโตและพัฒนาศักยภาพแห่งตนอย่างสมบูรณ์

ประเภทของหอพักนิสิตนักศึกษา

หอพักนิสิตนักศึกษาในต่างประเทศโดยเฉพาะในประเทศสหรัฐอเมริกา มีหลายประเภท แต่ละประเภทมีลักษณะและรูปแบบในการบริหารงานและความเป็นอยู่ของผู้อยู่อาศัยที่แตกต่างกัน ดังที่ สำเนาวิชจรศิลป์ (2539: 168 – 171) ได้กล่าวถึงหอพักที่เป็นแบบอย่างของหอพักนิสิตนักศึกษาไว้ ดังต่อไปนี้

1. ดอร์มิตอรี (Dormitory) เป็นหอพักขนาดเล็ก สถาบันอุดมศึกษาจัดสร้างขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการนิสิตนักศึกษาในด้าน ที่พัก อาหาร และการอบรมระเบียบวินัยนิสิตนักศึกษา

2. เรสซิเดนซ์เฮียลฮอลล์ (Residential Hall) เป็นหอพักขนาดใหญ่ สามารถรับนิสิตนักศึกษา เข้าพักอาศัยได้มากกว่า 1,000 คน หอพักประเภทนี้ มีบุคลากรรับผิดชอบอยู่ 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายที่พักและอาหาร และฝ่ายที่ปรึกษา (Advisors) มีหน้าที่ดูแลให้ความช่วยเหลือ และให้คำแนะนำนิสิตนักศึกษา

3. แฟรเทอริตี้ (Fraternity) เป็นหอพักนิสิตนักศึกษาชาย ซึ่งผู้ปกครองของนิสิตนักศึกษา กลุ่มหนึ่งที่มีฐานะดีได้รวบรวมเงินจัดตั้งหอพักดังกล่าว เพื่อให้บุตรของพวกตนพักอาศัยอยู่ภายนอกบริเวณ วิทยาลัย เพื่อให้พ้นจากการปกครองอย่างเข้มงวดจากเจ้าหน้าที่หอพักของวิทยาลัย และให้จัดตั้งเป็นสมาคม เพื่อปกครองตนเอง ซึ่งปัจจุบันมีสมาคมลักษณะนี้เกิดขึ้นอย่างมากมายในสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่ง ในประเทศสหรัฐอเมริกา

4. เซอริที้ (Sorority) เป็นหอพักนิสิตนักศึกษาหญิงที่ครอบครัวมีฐานะดีชาติตระกูลดีมี วัตถุประสงค์และรูปแบบการปฏิบัติงานเช่นเดียวกับหอพักประเภท แฟรเทอริตี้ (Fraternity)

5. หอพักประเภทช่วยเหลือกันเอง (Cooperative House) เป็นหอพักประเภทประหยัดที่นิสิต นักศึกษาต้องช่วยกันดำเนินกิจการของหอพักเองทั้งหมด นิสิตนักศึกษาจึงมีความใกล้ชิดสนิทสนมกันมาก นิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยในหอพักประเภทนี้ ส่วนใหญ่เป็นนิสิตที่มาจากครอบครัวยากจน

6. หอพักสหศึกษา (Coeducational Housing) เป็นหอพักที่นิสิตนักศึกษาชายและหญิง พักอาศัยในหอพักเดียวกัน มี 3 รูปแบบ คือ

6.1 เป็นหอพักขนาดใหญ่มี 2 อาคาร โดยมีห้องอาหารอยู่ระหว่างกลาง โดยนิสิตนักศึกษา ชายและหญิงพักอาศัยอยู่ในแต่ละอาคาร แต่ใช้ห้องอาหารร่วมกัน

6.2 นิสิตนักศึกษาชายและหญิง พักอาศัยอยู่ในอาคารเดียวกันแต่อยู่คนละชั้นของอาคาร ใช้ห้องอาหารสิ่งอำนวยความสะดวกในหอพักร่วมกัน

6.3 นิสิตนักศึกษาชายและหญิง พักอาศัยอยู่ชั้นเดียวกันแต่อยู่คนละห้อง โดยใช้ห้องอาหาร และสิ่งอำนวยความสะดวกในหอพักร่วมกัน

7. ศูนย์ศึกษาและอาศัย (Living-learning Center) เป็นหอพักประเภทที่เน้นการส่งเสริม การศึกษา ตัวอาคารของหอพักมีขนาดใหญ่แยกออกเป็น 2 ส่วน สำหรับนิสิตนักศึกษาชายส่วนหนึ่ง และ สำหรับนิสิตนักศึกษาหญิงอีกส่วนหนึ่ง โดยมีห้องอาหารอยู่ตรงกลาง ภายในอาคารมีชั้นเรียนหลายชั้น มี ห้องปฏิบัติการต่างๆ มีห้องทำงานอาจารย์ นอกจากนี้หอพักประเภทนี้ยังมีการจัดโปรแกรมเพื่อพัฒนานิสิต นักศึกษาในรูปแบบต่างๆ อีกมาก

8. หอพักสำหรับผู้เรียนประจำ (Residential College) เป็นหอพักขนาดใหญ่ ซึ่งอาจเป็น อาคาร 2 – 4 หลังติดกัน ภายในอาคารมีที่ทำการของคณะวิชา ห้องเรียน ห้องสมุด ที่พักอาจารย์และนิสิต นักศึกษา หอพักประเภทนี้มุ่งเน้นให้การศึกษอบรรณแก่นิสิตนักศึกษา ทั้งด้านการศึกษา จรรยาบรรณ และวิชาชีพ รวมถึงทักษะในสังคม

9. ห้องเช่าในวิทยาเขต (University Apartment) เป็นอาคารที่มีลักษณะเป็นห้องแถว 2 ชั้น สร้างขึ้นเพื่อนิสิตนักศึกษาที่มีครอบครัวเข้าพักอาศัยและศึกษาเล่าเรียนอย่างสะดวก โดยมหาวิทยาลัยคิดค่าเช่าในราคาถูกกว่าห้องพักของเอกชน

10. หอพักภายนอกวิทยาเขต (Off- campus Housing) เป็นหอพักหรือบ้านเช่าของเอกชน ตั้งอยู่ภายนอกมหาวิทยาลัย ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ ได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับหอพักเอกชนที่อยู่ใกล้เคียงไว้บริการแก่นิสิตนักศึกษา

ส่วน วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530ก: 113 – 114) ได้แบ่งหอพักนักศึกษาออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ หอพักที่มหาวิทยาลัยจัดดำเนินการเอง และหอพักเอกชน สำหรับหอพักที่มหาวิทยาลัยจัดดำเนินการมี 4 ประเภท ดังนี้

1. หอพักประเภทห้องพักและอาหาร หมายถึง หอพักที่มีลักษณะจัดแบ่งเป็นห้องให้นักศึกษาเข้าพักอาศัย โดยจัดวัสดุอุปกรณ์และจัดห้องพักไว้บริการ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ที่นอน หมอน ผ้าปูที่นอนและปลอกหมอน นอกจากนี้ยังมีบริการความสะดวกและบริการอาหารให้ด้วย

2. หอพักประเภทห้องชุด หมายถึง เหมาะสำหรับนักศึกษาที่มีครอบครัวแล้ว และนำครอบครัวมาอยู่ด้วยขณะเรียนหนังสือ ประกอบด้วยห้องรับแขก ห้องครัว ห้องนอน ห้องน้ำ และห้องอื่นๆ ตามสมควร ยกเว้นบริการอาหาร

3. หอพักประเภทช่วยกันทำงาน หมายถึง หอพักประเภทที่มหาวิทยาลัยมีนโยบายฝึกให้นักศึกษารับผิดชอบ ฝึกการเป็นพ่อแม่บ้าน โดยจัดให้นักศึกษาพักอาศัยอยู่ในหอพักเล็กๆ โดยมีห้องครัว ห้องรับแขก ห้องน้ำพร้อมมิเตอร์ไฟฟ้าและประปา นักศึกษาต้องทำงานเอง โดยช่วยกันทำความสะอาด ทำอาหาร มีเวรทำงานดูแลความสะดวกเรียบร้อย ส่วนค่าใช้จ่ายต่างๆ นักศึกษาต้องช่วยกันเฉลี่ยออก

4. หอพักประเภทบ้านเคลื่อนที่ เหมาะสำหรับนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เพราะเป็นที่อยู่ที่มีความเป็นส่วนตัว เป็นหอพักที่จัดอย่างกะทัดรัด สามารถบรรจุห้องรับแขก ห้องครัว ห้องน้ำ และห้องนอน หอพักลักษณะนี้ นิยมจัดในต่างประเทศ

นอกจากนี้ในต่างประเทศ คอฟฟ์ และ ฮอร์ตตัน (รัชนีบุญย์ ผิวสุพรรณ. 2542: 15 – 16; อ้างอิงจาก Kroff; & Horton. 1977: 740) ได้แบ่งประเภทของหอพักนิสิตนักศึกษาไว้ ดังนี้

1. หอพักขนาดใหญ่ หรือหอพักรวม (Large dormitories or Dormitory Complexes) สามารถรับนักศึกษาเข้าพักอาศัย ได้ 100 – 1,000 คน มีห้องพักแบ่งออกเป็น 3 ชนิด คือ ห้องพักคนเดียว ห้องพัก 2 คน และพักรวม 6 – 8 คน หอพักนี้มีห้องรับประทานอาหารขนาดใหญ่ มีสถานที่พักผ่อนและมีห้องอ่านหนังสือ หอพักดังกล่าวสถาบันจะเป็นผู้ดำเนินการ

2. กลุ่มบ้านเล็ก (Small-group Houses) คือ หอพักนิติตชาย (Fraternity) และหอพักนิติตหญิง (Sorority) เป็นหอพักเก่าของวิทยาลัย โดยมหาวิทยาลัยมีส่วนร่วมในการดำเนินการสร้าง ส่วนหอพักใหม่

สมาคมศิษย์เก่าเป็นผู้ดำเนินการเอง ซึ่งเป็นหอพักของนักศึกษาที่มีฐานะดี สามารถรับนิสิตได้ 25 – 50 คน หอพักประเภทนี้ประสบความสำเร็จเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในหอพัก

3. ห้องชุดในบ้าน (Apartments) เช่น ห้องเช่าของนักศึกษาที่แต่งงานแล้วอยู่รวมกันเป็นครอบครัว มีการจัดโปรแกรมการศึกษาในที่พัก และห้องพักแต่ละห้องมีลักษณะแตกต่างกันเล็กน้อย

สรุปได้ว่า หอพักนิตินักศึกษามีหลายประเภทตั้งแต่ขนาดใหญ่จนถึงขนาดเล็ก ซึ่งแต่ละประเภทอาจจะมีลักษณะรูปแบบในการบริหารงานและที่แตกต่างกัน โดยขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการรับนิสิตนักศึกษาและวัตถุประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง แต่หอพักประเภทต่างๆ นั้น ต่างก็มีจุดประสงค์พื้นฐานที่ไปในทิศทางเดียวกัน คือ มุ่งเน้นในการให้บริการและให้ความช่วยเหลือแก่นิสิตนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ โดยการจัดหอพักแต่ละประเภทให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และให้เกิดประโยชน์แก่นิสิตนักศึกษามากที่สุด

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดหอพักนิตินักศึกษา

การจัดหอพักนิตินักศึกษามีแนวคิดที่สำคัญที่เป็นต้นเหตุแห่งการออกแบบโปรแกรมการจัดการหอพักนิตินักศึกษา คือ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2551: 6 – 7; อ้างอิงจาก Grimm. 1993: 248 – 258)

1. แนวคิดการจัดการที่พักให้เป็น “ที่พักเพื่อสาระชีวิต” (Thematic Housing) การจัดที่พักลักษณะนี้มีความมุ่งหมายสำคัญที่จะจัดบุคคลที่มีคุณลักษณะความเท่าๆ กัน มาพักอาศัยอยู่ร่วมกัน เช่น นิสิตนักศึกษาที่มีความสนใจร่วมกัน นักเรียนทุน เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อมุ่งสร้างบรรยากาศที่จะเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาทำให้เกิดความใกล้ชิดกับผู้ที่มีความสำเร็จสูงด้วยตนเอง แต่ลักษณะของการจัดที่พักลักษณะนี้ได้มีข้อถกเถียงถึงประเด็นที่ว่า การจัดที่พักแบบเน้นความเป็นเอกพันธ์ของกลุ่ม (Homogeneous Group) กับการจัดที่พักแบบเน้นความหลากหลายของกลุ่ม (Heterogeneous Group) ว่าจะมีส่วนส่งผลต่อตัวนิสิตนักศึกษาได้หลากหลายแง่มุม

2. แนวคิดการจัดที่พักให้เป็น “ที่พักเพื่อการศึกษาาร่วมกัน” (Coeducational Housing) การจัดที่พักลักษณะนี้เกิดจากการที่มีการเรียกร้องให้จัดที่พักให้เป็น “ธรรมชาติ” ในการศึกษาที่จะช่วยกันศึกษาไม่แยกด้วยเพศ จึงมีหลายมหาวิทยาลัยทดลองจัดที่พักในลักษณะที่มีอาคารที่พักชาย – หญิงเชื่อมต่อกัน มีบางส่วนที่ใช้สิ่งอำนวยความสะดวกร่วมกัน เช่น ห้องอาหาร ส่วนการบริการ เป็นต้น

3. แนวคิดการจัดที่พักเป็น “ศูนย์ศึกษาและอาศัย” (Living – learning Centers) การจัดที่พักลักษณะนี้ริเริ่มที่มหาวิทยาลัยมิชิแกน ประมาณปี ค.ศ. 1960 โดยมีความมุ่งหมายที่จะจัดที่พัก เพื่อให้โอกาสนิสิตนักศึกษาได้ใช้ความพยายามศึกษาเล่าเรียนได้อย่างเต็มกำลังความสามารถ โดยปราศจาก

อุปสรรคขวางกั้นใดๆ แนวคิดการจัดที่พักแบบศูนย์ศึกษาและอาศัยเป็นแนวคิดที่สนับสนุนประสบการณ์การเรียนรู้ตลอดชีวิต เรียนรู้ตามอัธยาศัย ส่วนประกอบสำคัญของการจัดที่พักแบบนี้คือ

3.1 มีโปรแกรมเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาตามความต้องการของนิสิตนักศึกษา

3.2 มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และประสบการณ์คอยจัดการโปรแกรม

3.3 สิ่งอำนวยความสะดวกทุกประการถูกออกแบบมาเพื่อสนองตอบต่อกลุ่มผู้พักอาศัย

เป็นสำคัญ

4. แนวคิดการจัดที่พักเป็น “ที่พักแห่งความร่วมมือร่วมใจ” (Co-op Housing) การจัดที่พักลักษณะนี้เป็นการจัดที่พักภายในมหาวิทยาลัย แต่นิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยจะต้องร่วมมือร่วมใจประสานสามัคคีจัดการบริหารกันเองภายใน การจัดที่พักลักษณะนี้เป็นที่ดึงดูดใจมากสำหรับนิสิตนักศึกษาที่มีรายได้น้อย ซึ่งพวกเขาจะต้องช่วยกันทำงาน นับตั้งแต่การทำความสะอาด การดูแลทั่วไป ปัจจัยสำคัญของการจัดที่พักลักษณะนี้ขึ้นอยู่กับผู้นำเป็นสำคัญ ส่งผลให้เกิดความไม่แน่นอนในการจัดการ การจัดที่พักลักษณะเช่นนี้มีการจัดที่มหาวิทยาลัยฟลอริดา (University of Florida) แต่ต่อมาก็ต้องปิดหอพักที่ให้นิสิตนักศึกษาจัดการกันเองลงเพราะไม่มีนิสิตนักศึกษาเข้ามาร่วม

5. แนวคิดการจัดที่พักเป็นแบบ “ระบบชุมชนย่อย” (House System) การจัดที่พักลักษณะนี้เป็นการจัดที่พักเน้นการสร้างชุมชนหรือกลุ่มย่อยๆ ภายในอาคารที่พักที่มีอยู่แล้ว โดยอาจจะแบ่งเป็นหน่วยย่อยประมาณกลุ่มละ 40 – 80 คน แล้วตั้งชื่อกลุ่ม การจัดกลุ่มลักษณะเช่นนี้จะช่วยทำให้เกิดความสัมพันธ์ภายในกลุ่มได้ง่ายขึ้น และกลุ่มนี้สามารถเปลี่ยนแปลงและสร้างขึ้นมาใหม่ได้ทุกภาค มีการทดสอบจัดที่พักลักษณะเช่นนี้ ที่มหาวิทยาลัยแห่งรัฐไอโอวา (Iowa State University) เมื่อประมาณปี ค.ศ. 1949 และมีการจัดเช่นเดียวกันที่มหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด (Stanford University)

ในปัจจุบัน สถาบันอุดมศึกษาจำนวนมาก ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ในหอพัก และใช้ประโยชน์ของที่พักอาศัยเป็นแหล่งพัฒนานิสิตนักศึกษา เพื่อให้ให้นิสิตนักศึกษาเกิดการเรียนรู้ทั้งด้านชีวิตและด้านวิชาการ โดยการจัดหอพักตามแนวคิด ศูนย์ศึกษาและอาศัย (Living-learning Center) มีระบบการดูแลด้านกายภาพ มีระบบพัฒนานิสิตนักศึกษา มีบุคลากรบริหารงานอย่างเป็นระบบ และมีความปลอดภัยสูงเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนานิสิตให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย (ณฤมณ ประภัสสร. 2547: 19; อ้างอิงจาก Grimm. 1993: 255) รวมถึงสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศ ที่ได้เห็นความสำคัญของการจัดหอพัก และได้มีการจัดหอพักตามแนวคิด “ศูนย์ศึกษาและอาศัย” ดังจะยกตัวอย่างเป็นกรณีศึกษา ดังนี้

มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย เดวิส (University of California, Davis) ได้จัดหอพักนิสิตนักศึกษา โดยใช้แนวคิดศูนย์ศึกษาและอาศัย โดยจัดเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีความเป็นผู้นำ ฝึกปรับตัวให้เข้ากับเพื่อน ระหว่างที่ใช้ชีวิตในหอพัก นิสิตนักศึกษาจะได้มีโอกาสสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมห้อง (Roommate)

ฝึกทักษะการสื่อสาร เรียนรู้และพัฒนาในสิ่งที่เขาคาดและวาดหวังไว้ มหาวิทยาลัยได้จัดสิ่งอำนวยความสะดวก และเจ้าหน้าที่ไว้พร้อมที่จะให้การสนับสนุนช่วยเหลือ จะมีการจัดอบรมเดือนละหนึ่งครั้ง ทั้งนี้มหาวิทยาลัย มีความเชื่อว่าเป็นความจำเป็นที่จะต้องช่วยทำให้นิสิตนักศึกษาของมหาวิทยาลัยได้ประโยชน์สูงสุดจาก ประสบการณ์อยู่ในหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัย จะอยู่หอพักมหาวิทยาลัยอย่างน้อยคนละหนึ่งปีการศึกษา (มนตรี แยมกสิกร. 2542: 12 – 13; อ้างอิงจาก Kuh. 1991: 210 – 211)

ศูนย์ศึกษาและอาศัย แมคมานัส (McManus Living/Learning Center) จัดหอพักสำหรับ นิสิตนักศึกษาโสดและครอบครัว ลักษณะการจัดห้องพักแต่ละห้องจะมี 1 – 2 เตียง (เดี่ยว) มีทั้งสิ้น 208 หน่วย วัตถุประสงค์ของการจัดห้องพักรุ่นที่จะจัดประสบการณ์ต่างๆ ทางสังคมเพื่อเป็นสิ่งแวดล้อมที่ดีสำหรับการ พัฒนาการศึกษาและกระตุ้นกระบวนการพัฒนาทักษะทางปัญญา การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกภายใน หอพักประกอบด้วยห้องคอมพิวเตอร์จำนวน 36 เครื่อง พร้อมเครื่องพิมพ์ มีห้องประชุมกลุ่มที่มีกระดาน ชอร์คพร้อม ห้องเปียโน ห้องเอนกประสงค์ ห้องชมโทรทัศน์ ห้องครัว ห้องซักรีดแบบหยอดเหรียญ ห้องต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้นให้ได้ตลอด 24 ชั่วโมง ในห้องพักมีเฟอร์นิเจอร์ครบ ปลูกพุ่ม เครื่องปรับอากาศ โทรศัพท์ การเข้าถึงอินเทอร์เน็ต เคเบิลทีวี และยังมีบริการธุรกิจส่วนหน้า อาทิ เครื่องโทรสารและบริการอื่นๆ เปิด บริการ 16 ชั่วโมงต่อวัน นอกจากนี้ยังมีห้องมืดสำหรับล้างอัดขยายภาพ เพื่อการทำหนังสือพิมพ์มหาวิทยาลัย และมีห้องออกกำลังกายที่มีเครื่องมือออกกำลังกายพร้อม (Fitness Equipment) (มนตรี แยมกสิกร. 2542: 12 – 13; อ้างอิงจาก Kellogg Facilities. 1999: Online)

สรุปได้ว่า แนวคิดในการจัดหอพักเป็นทฤษฎีสำคัญ ที่จะช่วยดำเนินงานหอพักให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ของมหาวิทยาลัย ซึ่งแนวคิดการจัดหอพักนิสิตนักศึกษาที่สอดคล้องกับหลักการอุดมศึกษา และพัฒนา นิสิตนักศึกษามากที่สุด คือการจัดหอพักตามแนวคิด “ศูนย์ศึกษาและอาศัย” ซึ่งมีแนวคิดในการใช้ที่พัก อาศัยเป็นแหล่งพัฒนานิสิตนักศึกษาให้เกิดการเรียนรู้ทั้งด้านชีวิตและวิชาการ มุ่งฝึกนิสิตนักศึกษาให้มี ความเป็นผู้นำ ฝึกทักษะต่างๆ ในการใช้ชีวิตในหอพัก จัดหอพักให้นิสิตนักศึกษารู้สึกสะดวกและปลอดภัย และมีสภาพแวดล้อมหอพักที่เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนา นิสิตนักศึกษา พร้อมทั้งจัดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถดำเนินงานหอพัก และกิจการนิสิตนักศึกษาในการสนับสนุนช่วยเหลือนิสิตนักศึกษา เพื่อให้ เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนานิสิตนักศึกษา และให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยแต่ละ สถาบัน

การจัดบริการหอพักนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

คนเราจะพัฒนาไปตามอิทธิพลต่างๆ ของสิ่งแวดล้อม ถ้าหากมีโอกาสได้อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ถูก เลือกรวมมาเป็นอย่างดี ย่อมมีโอกาสที่จะเจริญงอกงามหรือพัฒนา และได้บรรลุชีวิตที่ดี สาโรช บัวศรี (ทองหล่อ วงษ์ธรรมมา. 2555: 53; อ้างอิงจาก สาโรช บัวศรี. 2526) ดังนั้นในการจัดบริการหอพักนิสิต

นักศึกษาที่ดีมีประสิทธิภาพ ควรจัดให้นิสิตนักศึกษาได้พักอาศัยอย่างสะดวกสบาย ปลอดภัย มีสภาพแวดล้อมเอื้ออำนวยต่อการศึกษา และพัฒนานิสิตนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย ซึ่งควรคำนึงถึงหลักการจัดบริการห้องพักในด้านต่างๆ ดังนี้

ด้านกายภาพ

มนตรี แยมกลีกร (2542: 69 – 70) ได้ศึกษารูปแบบห้องพักนิสิตนักศึกษาสำหรับมหาวิทยาลัยในประเทศไทย พบว่า การจัดห้องพักที่พึงประสงค์ควรมีหลักการ ดังนี้

1. การออกแบบห้องพักต้องให้มีระบบระบายอากาศที่ดี ปริมาณแสงสว่างในห้องพักต้องสว่างทั่วทั้งห้อง ได้มาตรฐานโดยมิต้องเปิดไฟฟ้าในเวลากลางวัน
2. จัดห้องเป็นการเฉพาะเพื่อสนับสนุนการศึกษา เช่น ห้องอ่านหนังสือ ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์
3. จัดสถานที่สำหรับการปฏิบัติศาสนกิจไว้ตามความจำเป็น
4. จัดบริเวณซักล้างและตากเสื้อผ้าไว้เป็นสัดส่วนอย่างเพียงพอ
5. จัดสภาพแวดล้อมห้องพักให้ร่มรื่นสะอาดตา
6. จัดห้องน้ำไว้บริการอย่างเพียงพอตามสัดส่วนของนิสิตนักศึกษา
7. จัดสถานที่จอดรถจักรยาน หรือรถจักรยานยนต์อย่างเพียงพอและปลอดภัย

ซีเกอร์ส (รัชนีบุลย์ ผิวสุพรรณ. 2542: 19; อ้างอิงจาก Seagers. 1961: 5) ได้กล่าวถึงการจัดตั้งอาคารห้องพักนิสิตนักศึกษาของมหาวิทยาลัยไว้ ดังนี้

1. ควรตั้งอยู่ในบริเวณที่เหมาะสม กว้างขวางพอเหมาะกับโครงการปัจจุบันและสามารถที่จะขยายได้ในอนาคต
2. ควรตั้งอยู่ในสถานที่ปลอดภัย สวยงาม และสามารถใช้ประโยชน์เพื่อกิจกรรมกลางแจ้งและสันทนาการได้มากที่สุด
3. ควรมีการวางแผนผังให้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการ
4. ควรจัดส่วนที่อึกทึกและเงียบสงบแยกจากกัน
5. ควรตั้งอยู่ในที่ที่ก่อให้เกิดปัญหาจราจรน้อยที่สุด
6. ควรจัดระบบจราจร โดยแยกทางรถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถจักรยาน และทางเท้าออกจากกัน
7. ควรคำนึงถึงการระบายอากาศและแสงสว่างให้เป็นธรรมชาติ
8. ควรสร้างด้วยวัสดุที่เลือกสรรมาอย่างดี ทนทาน และมีราคาพอสมควร
9. ควรมีอุปกรณ์ให้สมบูรณ์และใช้ประโยชน์ได้มากภายในอาคาร

สอดคล้องกับที่ สำเนา ขจรศิลป์ (2539: 172 – 179) ที่ได้เสนอหลักการสำคัญที่จะทำให้ นิสิตนักศึกษาได้เกิดการพัฒนาดังเดิมที่ไว้ว่า ควรจัดให้นิสิตนักศึกษาได้พักอาศัยอย่างสะดวก สบาย ปลอดภัย เป็นสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษา และการพัฒนานิสิตนักศึกษา และได้แสดงให้เห็นถึงสิ่ง ที่ควรคำนึงในการจัดบริการหอพักไว้ ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่มีชีวิต ได้แก่

1.1 อาคารสถานที่ตั้งหอพัก ควรมีทางสัญจรไปมาได้สะดวก ไม่อยู่ใกล้แหล่งเสื่อมโทรม เข้าพักอาศัยได้ประมาณ 300 – 500 คน

1.2 สิ่งอำนวยความสะดวกในหอพัก ควรมีเตียงนอน ที่นอน หมอนและของใช้ใน ห้องพัก ที่สำคัญ เช่น โต๊ะเขียนหนังสือพร้อมเก้าอี้ ตู้เสื้อผ้า เป็นต้น สำหรับสิ่งอำนวยความสะดวกใน บริเวณหอพัก ได้แก่ โทรทัศน์ โทรศัพท์สาธารณะ น้ำดื่ม ตู้ยาประจำหอพัก เป็นต้น

1.3 การจัดบริการอาหารในหอพักต้องคำนึงถึงความสะอาดเป็นสำคัญและจัดระบบ การทิ้งขยะที่ดี

2. สภาพแวดล้อมซึ่งเป็นสิ่งที่มีชีวิต ได้แก่

2.1 สนามหญ้าและต้นไม้ ควรสร้างสภาพแวดล้อมที่สวยงามร่มรื่น ดูแลรักษาบริเวณ หอพักให้สะอาดอยู่เสมอ

2.2 สัตว์เลี้ยง ไม่ควรมีการเลี้ยงสัตว์ ซึ่งอาจทำความรำคาญให้แก่ผู้พักอาศัย

2.3 นิสิตนักศึกษาและบุคลากรหอพัก ควรจัดนิสิตนักศึกษาเข้าห้องพักให้มีความเหมาะสม กับขนาดของห้องพักด้วย บุคลากรของบริการหอพักควรมีจำนวนที่เพียงพอและมีความรู้ความสามารถที่จะทำให้งานหอพักนิสิตนักศึกษารวดตามวัตถุประสงค์

3. สภาพการณ์ที่บุคคลสร้างขึ้นในหอพัก เช่น ชีวิตความเป็นอยู่ของนิสิตนักศึกษาใน หอพัก ต้องจัดให้นิสิตนักศึกษามีความสะดวก สบาย และปลอดภัย

สอดคล้องกับงานวิจัยของ วริภา วงศ์บุศรินทร์ (2547: 57 – 71) ได้ทำวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจ ของนักศึกษาต่อการให้บริการหอพักนักศึกษาของคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผลการวิจัย สรุปได้ว่า ปัจจัยทางด้านส่วนประสมทางการตลาดบริการที่นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมาก ได้แก่ ปัจจัยด้านราคา และด้านสถานที่ สำหรับปัจจัยที่มีความพึงพอใจในระดับกลาง ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคคล กระบวนการ การติดต่อสื่อสาร ผลิตภัณฑ์และลักษณะทางกายภาพ ส่วน ศิริวรรณ พิมพิทอง (2546: 83) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับทัศนะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งพบว่า นิสิตชายมีทัศนะต่อการให้บริการหอพักในด้านกายภาพว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งในเรื่องของ อาคารหอพัก และมีสภาพแวดล้อมที่สวยงามมีความสะดวกในการเดินทางไปยังอาคารเรียน ส่วนนิสิตหญิง มีทัศนะต่อการให้บริการหอพักในด้านดังกล่าวว่า มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง เพราะอาคารหอพัก

นิสิตหญิงมีอายุการใช้งานมาก แสงสว่างภายในอาคารไม่เพียงพอ และจากการศึกษาพบว่า ห้องอาบน้ำ และห้องสุขาหญิงมีจำนวนไม่เพียงพอกับจำนวนนิสิต นอกจากนี้ สิริสรณ์ ทิพทวี (2543: 106) ยังได้ทำการศึกษาทัศนะของนักศึกษาของหอพักและอาจารย์ที่ปรึกษาหอพักที่มีต่อการดำเนินงานหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พบว่า หอพักจัดบริการห้องอาบน้ำและห้องสุขาไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา

สรุปได้ว่า ในการจัดบริการหอพักทางด้านกายภาพนั้น ควรจัดให้นิสิตนักศึกษาได้พักอาศัยอย่างสะดวก สบายปลอดภัย เป็นสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษา และการพัฒนานิสิตนักศึกษา ที่ตั้งหอพักควรมีความเหมาะสมและไม่อยู่ใกล้แหล่งเสื่อมโทรม บริเวณหอพักรอบๆ หอพักควรมีสภาพแวดล้อมที่ดี มีที่นั่งพักผ่อน และมีพื้นที่ให้นิสิตนักศึกษาได้ทำกิจกรรมเพื่อผ่อนคลายและพัฒนาตนเอง ขนาดพื้นที่ของห้องพักมีความเหมาะสมควรต่อจำนวนนิสิต มีการระบายของอากาศที่ดี และไม่แออัด นอกจากนี้ อุปกรณ์เครื่องใช้ภายในหอพักควรมีความพร้อมแข็งแรงทนทาน เพียงพอต่อความต้องการ และเอื้อต่อการใช้งานให้เกิดประโยชน์แก่นิสิต เพื่อให้นิสิตนักศึกษาได้เกิดการพัฒนาดังเดิมที่

ด้านการบริการและสวัสดิการ

การจัดบริการและสวัสดิการต่างๆ ภายในหอพัก จำเป็นต้องมีการกำหนดมาตรฐานของสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้มีความเหมาะสม เพื่อการอำนวยความสะดวกแก่นิสิตนักศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ ทบวงมหาวิทยาลัย (2541: 14 –15) ได้กำหนดมาตรฐานการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกประจำห้องพักให้มีจำนวนเท่ากับนิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยในแต่ละห้อง และต้องจัดการดูแลสิ่งอำนวยความสะดวกประจำหอพักอื่นๆ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์รายวันให้เพียงพอต่อความต้องการของนิสิตนักศึกษาอยู่เสมอ นอกจากนี้ ควรมีการบริการด้านสุขภาพอนามัยแก่นิสิตนักศึกษา คือ เมื่อมีการรับนิสิตนักศึกษาเข้ามาในสถาบันอุดมศึกษา ควรจัดให้มีการตรวจสุขภาพสำหรับนิสิตนักศึกษาใหม่ จัดให้มีการตรวจสุขภาพประจำปีแก่นิสิตแพทย์ นิสิตพยาบาล ทันตแพทย์ และนักกีฬาของทางมหาวิทยาลัย และจะต้องมีการจัดการสร้างภูมิคุ้มกันโรคให้แก่นิสิตเมื่อเกิดโรคระบาด นอกจากนี้ควรมีการให้การปรึกษาแก่บุคลากรของทางสถาบันอุดมศึกษา เกี่ยวกับการสุขภาพจิตอาหารรวมถึงสิ่งแวดล้อมของสถาบันอุดมศึกษา และควรมีการให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการรักษาโรคและการส่งเสริมสุขภาพให้แก่นิสิตนักศึกษา พร้อมทั้งให้การบริการตรวจรักษาโรคให้แก่นิสิต และจะต้องมีการประสานงานและการจัดเตรียมความพร้อม ในการส่งต่อผู้ป่วยเข้ารับการรักษาในสถานพยาบาลในพื้นที่ใกล้เคียง นอกจากนี้ยังควรมีการจัดบริการเภสัชกรรมรวมถึงบริการทันตกรรม แก่นิสิตนักศึกษาอีกด้วย (สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. 2543: 26)

ส่วน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตองครักษ์ ได้มีการจัดให้บริการและสวัสดิการของหอพักโดยให้มีเจ้าหน้าที่หอพักปฏิบัติงาน ประจำอาคารละ 1 – 3 คน ในสำนักงานหอพักแต่ละอาคาร โดยในกรณีฉุกเฉินหลังเวลาทำการ นิสิตยังสามารถติดต่อกับอาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพัก ผู้ปกครองหอพัก

ผู้ช่วยผู้ปกครองหอพักได้ในทันที มีการจัดบริการหนังสือพิมพ์ในหอพักแต่ละอาคาร มีน้ำดื่ม ตู้ทำน้ำเย็น ตู้เย็น กระจกน้ำร้อน ส่วนกลางไว้บริการ มีบริการห้องดูโทรทัศน์ และมีการติดตั้งสัญญาณดาวเทียม มีห้องอ่านหนังสือ ห้องประชุมย่อย และห้องศาสนา จัดให้แก่นิสิตนักศึกษาภายในหอพัก มีเครื่องซักผ้า แบบหยอดเหรียญ มีโทรศัพท์สาธารณะประจำหอพัก มีบริการ Wireless Lan ทุกอาคารหอพัก นอกจากนี้ ยังได้จัดการให้บริการด้านการสื่อสาร บริการด้านโทรศัพท์ บริการไปรษณีย์ภัณฑ์ โดยนิสิตสามารถไปรับจดหมายได้ที่สำนักงานหอพักแต่ละอาคาร (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2553: 19 – 21)

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2525: 42– 43) ได้กล่าวถึงหลักการจัดบริการและสวัสดิการแก่นิสิตนักศึกษาไว้ ดังนี้

1. หลักการพัฒนานิสิตนักศึกษา เพื่อส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาได้พัฒนาความมีระเบียบเรียบร้อย มีวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบและมีความคิดสร้างสรรค์สังคม
2. หลักความสะอาดสบาย โดยให้ผู้รับผิดชอบคำนึงถึงความสะอาดสบายของนิสิตนักศึกษา เช่น การจัดบริการอาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งเป็นงานที่สนับสนุนความเจริญทางสมองและร่างกายของนิสิตนักศึกษา
3. หลักการประหยัด งานบางอย่างสถาบันไม่สามารถจัดให้ได้เนื่องจากเป็นการฟุ่มเฟือยก็ไม่จำเป็นต้องจัด
4. หลักการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ สิ่งที่จัดบริการควรเป็นสิ่งที่เอื้อต่อการเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ซึ่งจะให้นิสิตนักศึกษาเกิดการเรียนรู้หรือมีกำลังใจที่จะเรียนมากขึ้น
5. หลักการให้ก่อนขอ ผู้บริหารควรได้สัมผัสสภาพการณ์ฯ ด้วยตนเอง เมื่อเห็นความจำเป็นข้อใดที่สามารถจะทำให้ควรจัดให้ก่อนที่นิสิตนักศึกษาจะเรียกร้อง
6. หลักความสามัคคี สวัสดิการที่จัดขึ้นควรยึดหลักการสร้างมนุษยสัมพันธ์ หรือสัมพันธ์ภาพระหว่างนิสิตนักศึกษาด้วยกันหรือนิสิตศึกษากับอาจารย์ เพื่อให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

ในส่วนของงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นิमित โออุไร (2538: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับที่พักอาศัยของนิสิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในแขวงหัวหมาก พบว่า นิสิตเกือบทั้งหมดมีความต้องการให้มีการปรับปรุงการบริการตามลำดับ ดังนี้ คือ ราคาอาหาร บริการโทรศัพท์ หนังสือพิมพ์รายวันและโทรทัศน์และการรักษาความสะอาด ซึ่งสอดคล้องกับ วันชัย ธรรมสังการ (2538: 15) ได้ทำการศึกษาวิจัยสภาพชีวิตความเป็นอยู่ ความต้องการของนักศึกษาที่พักอาศัยในหอพักหรือบ้านเช่าเอกชน : ศึกษากรณีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่พักในหอพักหรือบ้านเช่าเอกชนมีความต้องการน้ำดื่ม สถานที่จำหน่ายอาหาร โทรศัพท์ และเวรยาม ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานในการอยู่อาศัย ส่วน พัทธวิภา ศุภโกศล (2546: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของนิสิตปริญญาตรีที่มีต่อการให้บริการงานหอพักมหาวิทยาลัยบูรพา ผลการวิจัยพบว่า นิสิตปริญญาตรีมีความพึงพอใจต่อการบริการงานหอพัก

ด้านบริการและสวัสดิการ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วน มาณี ไชยธีรานุกัฒศิริ (2543: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง หอพักกับการพัฒนานิสิตระดับอุดมศึกษา โดยสรุปผลการวิจัยไว้ว่า การดำเนินงานหอพักควรจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในหอพัก ได้แก่ ห้องพยาบาล ห้องอ่านหนังสือ ห้องดูโทรทัศน์ ห้องศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ เป็นต้น รวมทั้ง การดูแลความปลอดภัยโดยจัดอาจารย์ประจำหอพักและเวรยาม นิสิตและผู้ปกครองส่วนใหญ่พอใจการจัดสภาพแวดล้อมของหอพัก

นอกจากนี้ ประถม ไชยสาร (2542: 99) ได้ทำการวิจัยเรื่อง เจตคติและความต้องการของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตที่มีต่อการจัดบริการนักศึกษา พบว่า นักศึกษามีเจตคติและความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอาจเป็นเพราะงานด้านสวัสดิการและบริการทั่วไป ไม่แพร่หลายเท่าที่ควร การจัดบริการให้แก่ศึกษายังไม่เพียงพอกับความคาดหวังของนักศึกษาทั้งในเรื่องบริการเงินกู้ยืม ห้องสุขาของมหาวิทยาลัยกับจำนวนนักศึกษา สถานที่พักผ่อนในบริเวณมหาวิทยาลัย การจัดอำนวยความสะดวกในด้านโทรศัพท์ และการจัดจำหน่ายตำรา เป็นต้น ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยของ วรเศรษฐ์ นิธินันต์ (2541: บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการและปัญหาของนักศึกษาต่อการให้บริการด้านสวัสดิการในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ซึ่งผลจากการศึกษาพบว่า ความต้องการของนักศึกษาต่อการให้บริการด้านสวัสดิการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนปัญหาของนักศึกษาด้านสวัสดิการอาหารและหอพัก ด้านสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย ด้านกิจกรรมนักศึกษาและองค์การนักศึกษา ด้านการให้ความช่วยเหลือทางการเงิน ด้านระเบียบนักศึกษาอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ ยังมีผลการสำรวจการวัดระดับความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการของหอพักนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร ประจำปีภาคปลายปีการศึกษา 2553 ซึ่งพบว่า นิสิตหอพักมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหอพักนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตมีความพึงพอใจในการให้บริการของเจ้าหน้าที่เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาได้แก่ การให้บริการและสวัสดิการของหอพัก ค่าบำรุงหอพักและค่าไฟฟ้า (โครงการหอพักนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร. 2553: บทคัดย่อ)

สรุปได้ว่า การจัดบริการและสวัสดิการต่างๆ ภายในหอพัก ควรมีการกำหนดมาตรฐานของสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้มีความเหมาะสม เพื่อการอำนวยความสะดวกแก่นิสิตนักศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยควรจัดสิ่งอำนวยความสะดวกประจำหอพักให้มีจำนวนเท่ากับนิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยในแต่ละห้อง และต้องจัดการดูแลสิ่งอำนวยความสะดวกประจำหอพักอื่นๆ ให้เพียงพอต่อความต้องการของนิสิตนักศึกษา นอกจากนี้ ควรมีการสวัสดิการด้านความปลอดภัยและด้านสุขภาพอนามัยแก่นิสิตนักศึกษา เพื่อให้ นิสิต นักศึกษามีสุขภาพกายและใจที่ดี พร้อมต่อการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง

ด้านกิจกรรมภายในหอพัก

การจัดกิจกรรมนิสิตนักศึกษาในหอพัก เพื่อตอบสนองความต้องการส่วนตัวของนิสิตนักศึกษา และเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการด้านสังคมต่างๆ (สำเนาฯ ขจรศิลป์. 2539: 176 – 177)

1. กิจกรรมส่งเสริมความรับผิดชอบ และการทำงานร่วมกันตามระบอบประชาธิปไตย หอพัก ควรสนับสนุนให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการประจำหอพัก เพื่อร่วมมือประสานงานกับบุคลากรหอพัก และจัดกิจกรรมต่างๆของหอพัก

1.1 กิจกรรมด้านวิชาการ หอพักต้องมีสถานที่สำหรับฝึกอบรมและบรรยายเพื่อจัดกิจกรรมการสอน ให้แก่นิสิตนักศึกษาที่มีปัญหา และนิสิตนักศึกษายังสามารถศึกษาร่วมกันเป็นกลุ่ม ซึ่งจะช่วยให้การศึกษาทบทวนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 กิจกรรมด้านกีฬา การพักอาศัยในหอพักของสถาบันทำให้นิสิตนักศึกษามีโอกาสใช้สถานที่และอุปกรณ์กีฬาอย่างเต็มที่ ควรส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาเล่นกีฬาเพื่อออกกำลังกาย สร้างเจตคติที่ดีต่อกันและเสริมสร้างทักษะในการเล่นกีฬา

1.3 กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม หอพักโดยทั่วไปมีนิสิตนักศึกษาจากภาคต่างๆ เช่น ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือมาอยู่ร่วมกัน จึงควรส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาเหล่านี้จัดกิจกรรมเกี่ยวกับศิลปะและวัฒนธรรมพื้นบ้าน เช่น การแต่งกาย อาหาร การละเล่นต่างๆ และวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับวันสำคัญของชาติ เช่น วันวิสาขบูชา เป็นต้น

1.4 จัดกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ หอพักควรส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาได้ร่วมกันจัดกิจกรรมนี้ภายในสถาบัน เช่น การทำความสะอาดหรือการปลูกต้นไม้บริเวณสถาบัน ซึ่งจะทำให้เกิดประโยชน์ทั้งแก่นิสิตนักศึกษาและสถาบัน

1.5 การจัดฝึกอบรมนิสิตนักศึกษา เนื่องจากในหอพักซึ่งเป็นที่อยู่ของนิสิตนักศึกษา หอพักจึงเป็นเครื่องมือในการพัฒนานิสิตนักศึกษาให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์

นอกจากนี้ มนตรี แยมกสิกร (2542: 71 – 72) ได้ศึกษารูปแบบของหอพักนักศึกษาสำหรับมหาวิทยาลัยในประเทศไทย พบว่า กิจกรรมเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาควรประกอบด้วยโครงการ ดังนี้

1. โครงการพัฒนาทางด้านร่างกาย การปลูกฝังพัฒนาทักษะนิสัยการออกกำลังกาย การดูแลตนเองตลอดจนการปฐมพยาบาลเบื้องต้น

2. โครงการพัฒนาด้านบุคลิกภาพมุ่งพัฒนาทักษะการเป็นผู้นำ การพูด และการแต่งกาย

3. โครงการพัฒนาด้านจิตใจ มุ่งส่งเสริมพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรม การสร้างสัมพันธภาพ การเอื้ออาทร ความรัก ความห่วงใยระหว่างนิสิตนักศึกษาด้วยกัน ความซื่อสัตย์ ความกตัญญูและความสำนึกในหน้าที่ของลูก พ่อแม่ ครู-อาจารย์ เป็นต้น

4. โครงการพัฒนาด้านสังคม มุ่งส่งเสริมพัฒนานิสิตนักศึกษาให้เป็นผู้รู้จักมารยาททางสังคม สามารถเข้าสังคมได้อย่างสมกับกาลเทศะ และการระดมความคิดเพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาสังคม

5. โครงการพัฒนาหอพักด้านสภาพแวดล้อม มุ่งส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษามีความรับผิดชอบต่อดูแลพัฒนาสภาพแวดล้อมทางกายภาพของหอพักร่วมกัน

6. โครงการพัฒนาทักษะด้านวิชาการ มุ่งพัฒนาทักษะที่ช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย ทักษะที่จำเป็นสำหรับการทำงานทางวิชาการ อาทิเช่น การพิมพ์ การเรียนภาษาอังกฤษ เป็นต้น

งานวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมในหอพัก ได้มีผู้ทำการศึกษาไว้หลายท่าน เช่น ในงานวิจัยของ ธีรวัฒน์ สุวรรณแพง (2543: บทคัดย่อ) ได้ทำการสำรวจเรื่องการจัดกิจกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาลักษณะนิสัยของนิสิตหอพักตาม “คำขวัญของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” โดยจากผลการวิจัยพบว่า มีกิจกรรมการศึกษาเพียง 2 กิจกรรมเท่านั้น คือ โครงการอบรมมนุษยสัมพันธ์สำหรับนิสิตหอพักใหม่ และการส่งเสริมพัฒนา นิสิตหอพักด้านคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งมีไม่เพียงพอต่อการพัฒนาลักษณะนิสัยของนิสิต และทางหอพัก ยังขาดบุคลากรและสถานที่ในการจัดกิจกรรมการศึกษา ส่วน พรจันทร์ ล่องสกุล (2530: 126) ได้ศึกษา ปัญหาของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตามการรับรู้ของผู้บริหารนิสิตหอพักเก่าและนิสิตหอพัก ปัจจุบัน พบว่า ผู้บริหารและนิสิตปัจจุบันรับรู้ว่ามีปัญหาในด้านกิจกรรมในระดับค่อนข้างน้อย ในขณะที่นิสิตเก่ารับรู้ปัญหาด้านนี้ โดยส่วนรวมว่าเป็นปัญหาในระดับกลาง ส่วนปัญหาด้านกิจกรรมที่ นิสิตชายและหญิงรับรู้แตกต่างกัน โดยนิสิตชายรับรู้ว่าเป็นปัญหามากกว่านิสิตหญิง คือ ความเป็นอิสระของนิสิตนักศึกษาในการจัดกิจกรรมต่างๆ ภายในหอพักความร่วมมือของอาจารย์ในการทำกิจกรรมในหอพัก การเชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้ด้านต่างๆ แก่นิสิตหอพัก และความเหมาะสมของกิจกรรมวิชาการ ที่จัดขึ้นภายในหอพัก นอกจากนี้ ยังมี รัชณีบุญย์ ผิวสุพรรณ (2542: 62 – 63) ซึ่งได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการใช้ชีวิตในหอพักตามทัศนะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องค์กรักษ์ พบว่า การจัดกิจกรรมของหอพักทำให้นิสิตต่างชั้นปี ทั้งเพศหญิงและเพศชายมีโอกาสได้สนทนา สังสรรค์ ได้ดูหนังสือและทบทวน การเรียนกับเพื่อนๆ ช่วยให้นิสิตฝึกความรับผิดชอบ มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือชุมชน ช่วยส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยโดยการเผยแพร่ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมในหอพักนักศึกษาถือเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่ง ที่ช่วยให้นิสิตนักศึกษา ได้มีการพัฒนาทักษะในด้านสังคม โดยในการจัดกิจกรรมหอพักจะต้องจัดกิจกรรมให้มีรูปแบบที่หลากหลาย และครอบคลุมทุกด้าน เพื่อให้นิสิตนักศึกษาสามารถเลือกกิจกรรมได้ตามความสนใจและความถนัด เพื่อตอบสนองความต้องการส่วนตัวของนิสิตนักศึกษา และเพื่อให้นิสิตนักศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่

ด้านการรักษาความปลอดภัย

แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานส่งเสริมความปลอดภัยในสถานศึกษา ในทศวรรษหน้า จาก การรวบรวมแนวคิดของนักวิชาการของหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนที่เข้าร่วมสัมมนาเพื่อหาแนวทาง ส่งเสริมความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในทศวรรษหน้า (เอมอัชฌา วัฒนบุรานนท์. 2539: 132 – 134) สรุปได้ ดังนี้

1. ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัย ควรจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้สะอาด ปลอดภัย ควรจัดให้มีการตรวจภายในสถานการศึกษา เพื่อเฝ้าติดตามให้รู้จักเดินทางด้วยความปลอดภัย และมีการจัดตั้งมาตรฐานขั้นต่ำในเรื่องการจัดสิ่งแวดล้อมในสถานการศึกษา ควรสร้างระเบียบวินัยให้นิสิตในเรื่องการทิ้งขยะมูลฝอย โดยต้องจัดที่รองรับไว้ให้เพียงพอโดยมาตรการเรื่องการตรวจสอบ บำรุงรักษา และปรับปรุงอาคาร วัสดุอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อมต่างๆ ภายในสถานการศึกษาให้ปลอดภัย

2. ด้านการจัดบริการความปลอดภัย ควรจัดให้มีบริการรับส่งนิสิต โดยกำหนดให้เป็นมาตรการหรือกฎระเบียบจัดให้มีบริการรักษาพยาบาล โดยมีพยาบาลหรือครูที่มีพื้นฐานทางด้านพยาบาล อยู่ประจำห้องพยาบาล และควรจัดมาตรฐานขั้นต่ำในเรื่องการสุขาภิบาลอาหารในสถานการศึกษา โดยมีการประสานงานกับโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลต่างๆ เพื่อช่วยเหลือด้านการรักษาพยาบาลกรณีเกิดอุบัติเหตุขึ้น และควรจัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอุบัติเหตุ เช่น อุปกรณ์ดับเพลิง

3. ด้านการจัดการเรียนการสอนสวัสดิศึกษา ควรจัดให้มีการเรียนการสอนเนื้อหาสวัสดิศึกษา ซึ่งหลักสูตรควรจัดให้สอดคล้องกับสถานการณ์หรืออุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคต โดยครู อาจารย์ หรือผู้ทำหน้าที่สอนเนื้อหาสวัสดิศึกษาควรมีพื้นฐาน หรือมีคุณวุฒิทางด้านสวัสดิศึกษาโดยตรง ควรจัดหลักสูตรให้มีวิชาเอกด้านการจัดความปลอดภัยในโรงงานหรือสำนักงานจะช่วยปลูกฝังจิตสำนึกความปลอดภัยให้แก่ผู้เรียน ซึ่งครูหรือผู้สอนเนื้อหาสวัสดิศึกษา ควรปฏิบัติตนเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีในการส่งเสริมความปลอดภัย และควรปรับปรุงวิธีการสอนในรูปแบบต่างๆ เน้นให้นิสิตมีส่วนร่วมในกิจกรรม

4. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมความปลอดภัย ควรจัดให้นิสิตอาสาสมัครทำงานด้านความปลอดภัย โดยจัดตั้งชมรมส่งเสริมความปลอดภัยในสถานศึกษา เพื่อจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น การหาข่าว การจัดทำป้ายนิเทศ การรณรงค์ป้องกันอุบัติเหตุและการลดปัญหาหมอกควันต่างๆ และจัดโครงการคุ้มครองผู้บริโภคในสถานอุดมศึกษา และควรจัดให้มีการฝึกปฏิบัติด้านความปลอดภัย เช่น การฝึกซ้อมหนีไฟ การฝึกซ้อมเมื่อเกิดแผ่นดินไหว เป็นต้น

5. ด้านการบริหารและดำเนินงานด้านความปลอดภัย ควรจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา ซึ่งจะประกอบด้วยแผนกการบังคับบัญชาการสื่อสาร การอพยพเคลื่อนย้าย การรักษาพยาบาล การฝึกซ้อมหนีภัยต่างๆ และควรจัดให้มีผู้ดูแลด้านความปลอดภัย อีกทั้งควรจัดตั้งโครงการนำร่อง “การจัดความปลอดภัยในสถานศึกษา” นอกจากนี้ กรมประชาสงเคราะห์ (2541: 28) ยังได้กล่าวว่า อาคารหอพักที่มีความสูงตั้งแต่ 4 ชั้นขึ้นไป หรืออาคารสูง 3 ชั้น มีชั้นลอยและใช้พื้นที่ชั้นลอยเป็นห้องพัก เพื่อความปลอดภัยของนิสิตนักศึกษาหอพักควรจัดให้มีบันไดหนีไฟ หน้าต่างเหล็กดัดที่สามารถเปิดออกไปยังบันไดหนีไฟได้ทุกชั้นมีการติดตั้งถังดับเพลิงทุกชั้นๆ ละ 1 เครื่อง และมีการติดตั้งระบบเตือนภัยเมื่อกรณีฉุกเฉินหรือมีภัยอันตรายโดยผู้พักสามารถใช้งานได้ทันที

สรุปได้ว่า การส่งเสริมความปลอดภัยในสถานศึกษา ควรคำนึงถึงความปลอดภัยในทุกๆ ด้าน เช่น ทางหอพักจะต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมโดยรอบของหอพัก รูปแบบการก่อสร้างอาคารหอพัก ตลอดจนมาตรการรองรับอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้น โดยควรมีการจัดตั้งบุคลากรเพื่อดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา นอกจากนี้ควรมีการฝึกนิสิตนักศึกษา และมีการเรียนการสอนเกี่ยวกับ วัสดุศึกษา ซึ่งก็คือ การศึกษาแขนงใดแขนงหนึ่งที่ศึกษาถึงเรื่องความปลอดภัย เพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกความปลอดภัยให้แก่ นิสิตนักศึกษา และเพื่อให้ นักศึกษามีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ด้านการจัดดำเนินงาน

สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2539: 202 – 202) ได้กล่าวว่า ในการดำเนินงานหอพักนิสิตนักศึกษา มีความจำเป็นที่ต้องใช้ความรู้ทั้งทางด้านกิจการนิสิตนักศึกษา และการจัดการควบคู่กันไป และเพื่อให้การบริหารงาน บรรลุวัตถุประสงค์ โดยสถาบันอุดมศึกษาควรให้องค์การของงานบริการหอพัก มีการแต่งตั้งหน่วยจัดหอพัก รวมถึงไปถึงหน่วยที่ปรึกษาหอพัก และในการดำเนินงานควรแสวงหาบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการให้คำปรึกษา และมีความสามารถในการพัฒนานิสิตนักศึกษาในหอพักให้บรรลุเป้าหมาย อีกทั้งควร จัดสรรงบประมาณให้เพียงพอกับการดำเนินงานหอพัก และควรให้มีการประเมินผลหลายรูปแบบ เพื่อให้สามารถนำผลจากการประเมินดังกล่าว มาปรับปรุงการบริหารในการบริการหอพักให้เป็นประโยชน์ต่อนิสิต นักศึกษา และต่อสถาบันอุดมศึกษาอย่างแท้จริง ซึ่งในการดำเนินงานหอพักประกอบด้วยบุคลากร 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายจัดการและฝ่ายที่ปรึกษา โดยมีบทบาท ดังนี้

1. ฝ่ายจัดการ จะทำหน้าที่คล้ายฝ่ายจัดการโรงแรม เช่น ในหอพักนักศึกษาทุกหลัง จะมีผู้จัดการใหญ่รับผิดชอบทั้งหมด และมีผู้จัดการฝ่ายที่พัก และผู้จัดการฝ่ายอาคาร ผู้จัดการแต่ละฝ่าย เช่น ฝ่ายที่พักจะมีบุคลากรจำนวนมากพอ ตั้งแต่ผู้ช่วยผู้จัดการลงไปถึงภารโรง ผู้จัดการใหญ่ในหอพัก แต่ละแห่งจะเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาด้านการบริหารธุรกิจหรือการบริหารโรงแรม

2. ฝ่ายที่ปรึกษา ภายในหอพักจะมีหัวหน้าที่ปรึกษา (Head advisor) หนึ่งคน ทำหน้าที่ รับผิดชอบด้านความเป็นอยู่ทั่วไป ด้านวินัยตลอดจนการจัดกิจกรรมหอพักแต่ละแห่งจะมีที่ปรึกษา (Advisors) อีกจำนวนหนึ่ง โดยทั่วไปจะมีที่ปรึกษา 1 คนต่อนิสิตนักศึกษา 300 คน เพื่อทำหน้าที่ช่วยหัวหน้าที่ปรึกษา

นอกจากนี้ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530ก: 118 – 119) ได้กล่าวเกี่ยวกับระบบการบริหาร หอพักของมหาวิทยาลัยใหญ่ๆ จะแบ่งได้เป็น 2 สำนักงาน คือ

1. สำนักงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยหรือสำนักงานใหญ่ มีหน่วยงานที่มีหน้าที่หลัก อยู่ 5 หน่วยงาน คือ

- 1.1 งานธุรการ มีหน้าที่รับใบสมัคร ใต้ตอบจดหมาย จัดหอพัก จัดนักศึกษาเข้าอยู่ หอพัก

1.2 งานบุคลากร มีหน้าที่ดูแลเจ้าหน้าที่ คนงานภารโรง ช่างเทคนิคที่ทำงาน เกี่ยวกับ
หอพัก

1.3 งานสวัสดิการ มีหน้าที่ดูแลการจัดบริการ และกิจกรรมต่างๆ

1.4 งานการเงิน มีหน้าที่เก็บเงิน ออกใบเสร็จ คำนวณค่าประกัน รับเรื่องขอผ่อนผัน
การชำระเงิน

1.5 งานซ่อมแซม มีหน้าที่บำรุงรักษา อุปกรณ์ไฟฟ้า น้ำ สนามหญ้าและอาคาร

2. สำนักงานย่อยประจำแต่ละหอพัก ทำหน้าที่ให้ความสะดวกสบายต่างๆ มีเจ้าหน้าที่
ประจำหอพักอย่างน้อย 1 คน เพื่อเป็นผู้ประสานงานระหว่างสำนักงานใหญ่ และสำนักงานประจำ
หอพัก โดยเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ ดังนี้

2.1 ติดต่อประชาสัมพันธ์

2.2 ติดต่องานธุรการ รับใบสมัคร ประสานงานกับสำนักงานใหญ่

2.3 คຸມคณงานภารโรง

2.4 คຸມกຸญแจห้องทั้งหมด

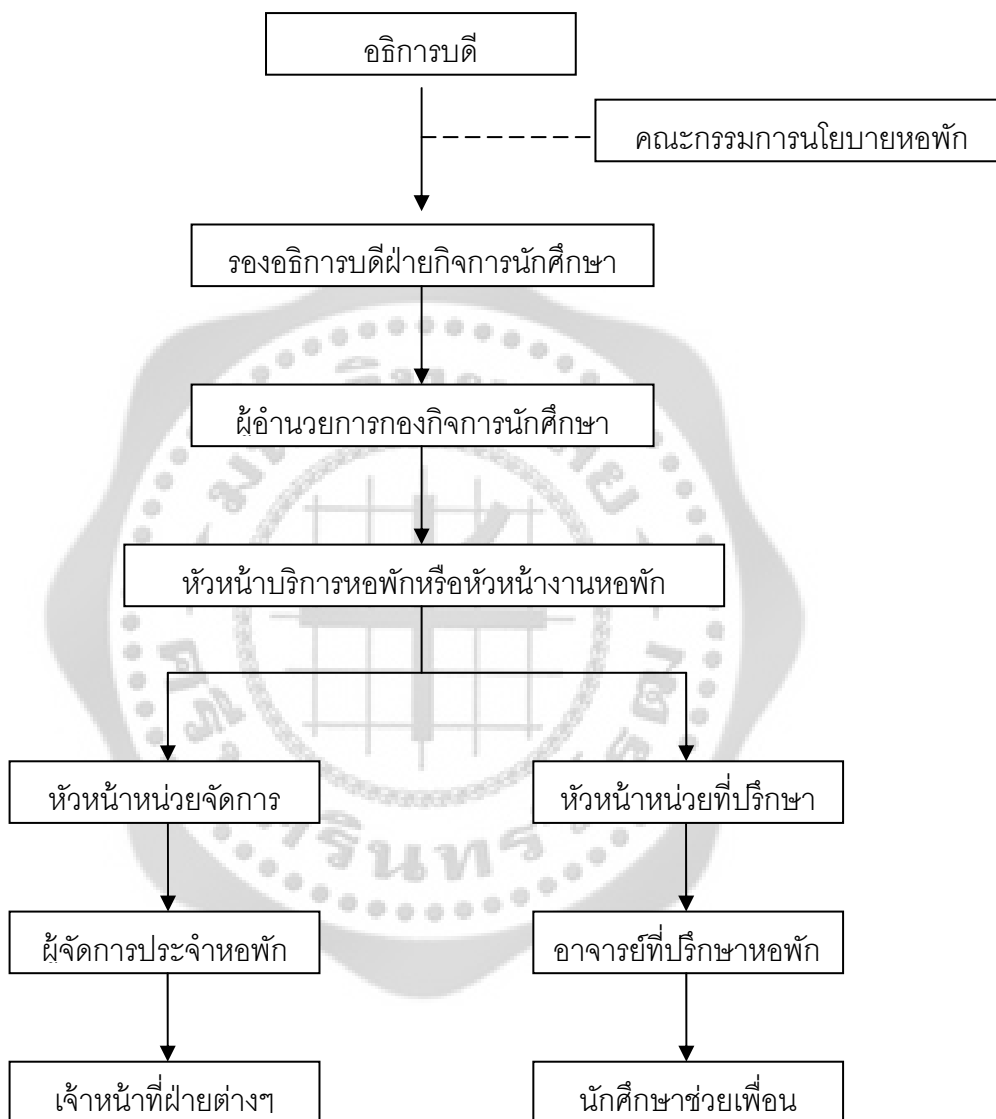
2.5 ดูแลอุปกรณ์ต่างๆในหอพัก

2.6 ดูแลอุปกรณ์ ความสะดวกของหอพัก เช่น พัดลม โทรทัศน์ วิทยุ ฯลฯ

2.7 ดูแลความสะอาดเรียบร้อยภายในหอพัก

นอกจากนี้ ทองเรียน อมรัชกุล (2525: 53 – 54) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของบุคลากรหอพัก
นิสิตนักศึกษาซึ่งเป็นผู้เกี่ยวข้องโดยตรงกับงานหอพักนิสิตนักศึกษา ไว้ว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับ
อาหารและหอพักนั้นจะต้องมีพื้นฐานด้านกาทำให้คำปรึกษางานเฉพาะสาขา เช่น โภชนาการ และสามารถ
ทำการวิจัยประเภทสถาบัน (Institutional Research) ได้ด้วย และหากมีบุคลากรประจำหอพักนิสิตนักศึกษา
ที่มีฐานะเป็นครู อาจารย์ และผู้สอน บุคคลเหล่านี้ ซึ่งเป็นผู้สอนรายวิชาต่างๆ สำหรับการปฏิบัติงานต่างๆ
ของบุคคลเหล่านี้ในหอพักนิสิต จะต้องทำตนเป็นนักการศึกษาที่ให้การอบรมสั่งสอนแก่นิสิต ได้ทุกสถานที่
รวมไปถึงในหอพักนิสิตด้วย ส่วน ปภากร สุวรรณธาดา (2538: 173 – 174) ได้ทำการวิจัยการศึกษา
ความต้องการที่พึงอาศัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาดูแลและให้คำปรึกษา
ค่อนข้างน้อยและมีจำนวนบุคลากรที่ดูแลหอพักน้อย ซึ่งสอดคล้องกับ สมหญิง สารโกศล (2535: บทคัดย่อ)
ที่ได้สำรวจเรื่องสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า
การบริหารงานหอพักในปัจจุบันยังขาดความสะดวกและรวดเร็วในการให้บริการ ผู้ให้บริการขาดกำลังใจ
เพราะการพิจารณาความดีความชอบไม่ต่อเนื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตนักศึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา
ไม่ดี อาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่ยังไม่รู้หน้าที่ของตนเอง อาคารหอพักส่วนใหญ่มีสภาพเก่าและมีความแออัด
เกินไป

การจัดองค์กรและสายบังคับบัญชาของงานบริการหอพักนักศึกษา นั้น จัดตามวัตถุประสงค์ของงานบริการหอพักนิสิตนักศึกษาของแต่ละสถาบันอุดมศึกษานั้นๆ ซึ่ง สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2539: 184) ได้เสนอการจัดองค์กร และสายการบังคับบัญชาของงานหอพักดัง ภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 1 แผนผังแสดงการจัดองค์กรและสายการบังคับบัญชาของหอพัก

ที่มา: สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2539: 184)

สรุปได้ว่า ในการบริหารงานหอพักนิสิตนักศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ จะต้องมียุทธศาสตร์ที่มีความรู้ความสามารถในด้านกิจการนิสิตนักศึกษา และพัฒนานิสิต และในการดำเนินงานต้องมีความคุ้มค่ากับผลลัพธ์ที่ได้ และควรจัดให้มีการประเมินเป็นระยะ ให้ทราบถึงข้อบกพร่องและข้อควรแก้ไข เพื่อจะได้นำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและบริการที่ดีต่อไป เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อนิสิตนักศึกษา และต่อสถาบันอุดมศึกษาอย่างแท้จริง

ประวัติความเป็นมาและการดำเนินงานหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม

ในปี พ.ศ. 2529 พลเอก อาทิตย์ กำลังเอก ผู้บัญชาการทหารสูงสุด รักษาราชการ ผู้บัญชาการทหารบก ได้ให้ศูนย์อาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน (ปัจจุบันเป็นส่วนหนึ่งของส่วนมวลชนและกิจการพิเศษ สำนักเลขาธิการ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน) จัดทำโครงการ “เพชรในตม” ขึ้นมา โดยได้เล็งเห็นว่า การให้การศึกษาแก่ราษฎร ในหมู่บ้านที่ห่างไกลเท่านั้น จะสามารถแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ จึงได้ประสานความร่วมมือกับ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เปิดรับสมัครนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง มีผลการเรียนดี แต่ครอบครัวมีฐานะยากจน ทำการคัดเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นรุ่นที่ 1 ของปีการศึกษา 2529 นอกจากกระบวนการคัดเลือกเข้าศึกษาตามโครงการจัดหลักสูตรตามปกติ เสริมด้วยหลักสูตรพิเศษเพื่อให้บัณฑิตตามโครงการสามารถปฏิบัติงานได้ตามวัตถุประสงค์ของโครงการแล้วก็ตาม ยังมีวัตถุประสงค์ของโครงการที่สำคัญอีกประการหนึ่ง ซึ่งยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินโครงการให้ครบวงจร คือ นอกจากการคัดเลือกนิสิตเข้าศึกษา การจัดกิจกรรมการศึกษาจนสำเร็จการศึกษาแล้ว ยังจะต้องจัดหาสถานที่ที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้แก่นิสิตในโครงการให้ได้ใช้ความรู้ความสามารถที่ได้รับจากการศึกษาไปพัฒนาชนบท ในภูมิลำเนาของตนเอง เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครู โครงการเพชรในตมจึงได้ขอความร่วมมือจากกระทรวงศึกษาธิการที่เห็นด้วยในหลักการของโครงการเพชรในตม ดังนั้นคณะกรรมการในการดำเนินงานของโครงการเพชรในตม จึงประกอบด้วย 3 ฝ่าย คือ 1) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2) ส่วนกิจการพลเรือน กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน โดยแผนกโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง และ 3) กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยโครงสร้างการบริหารงานนั้น ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการโครงการเพชรในตมของมหาวิทยาลัย ตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แต่ก็ประสบปัญหาเรื่องการประสานงานกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน และกระทรวงศึกษาธิการ ทางกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจึงมีการปรับโครงสร้างขึ้นใหม่ในเวลาต่อมา (ชำนานู แสงแก้ว. 2541: 4 – 9)

หอพักนิตินิตโครงการเพชรในตม เป็นการจัดบริการขึ้นเพื่อนิตินิตโครงการเพชรในตม โดยเฉพาะโดย พลเอก อาทิตย์ กำลังเอก ผู้บัญชาการทหารสูงสุด รักษาราชการ ผู้บัญชาการทหารบก ในขณะนั้น ได้เป็นผู้ริเริ่มให้มีการจัดทำโครงการฯ และให้การสนับสนุนโครงการเพชรในตม เพราะมีค่านึงถึงว่าถ้านิตินิตโครงการเพชรในตมพักอาศัยอยู่ตามหอพักของเอกชน อาจจะมีผลให้นิตินิตได้รับสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดี กอปรกับผู้ปกครองส่วนใหญ่มีฐานะยากจน จึงอาจมีผลให้นิตินิตขาดความสนใจต่อการศึกษาและไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ท่านจึงมอบหมายให้ พลโท จรวย วงศ์สายัณห์ ผู้อำนวยการศูนย์กิจการพลเรือนกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในขณะนั้น ดำเนินการประสานกับ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และจัดหาพื้นที่ในบริเวณมหาวิทยาลัย ฯ เพื่อสร้างหอพักนิตินิต ทำให้นิตินิตได้เข้าไปพำนักอยู่ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2530 เป็นต้นมา (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2553: ออนไลน์)

อาคารหอพักนิตินิตโครงการเพชรในตม มี 4 ชั้น และมีคาดฟ้าเป็นชั้นที่ 5 โดยมีรายละเอียด ดังนี้ (กองกิจการพลเรือนกองทัพภาคที่ 2. 2554: ออนไลน์)

ชั้นที่ 1 เป็นห้องรับแขก ห้องพักอาจารย์ประจำหอพัก 2 ห้อง และห้องโถงกลางสำหรับจัดกิจกรรมและเป็นที่พักผ่อนของนิตินิตโครงการเพชรในตม

ชั้นที่ 2 เป็นห้องนอน ห้องอ่านหนังสือ และห้องน้ำ

ชั้นที่ 3 เป็นห้องนอน ห้องอ่านหนังสือ และห้องน้ำ และเป็นห้องพักของผู้ดูแลหอพักหญิง

ชั้นที่ 4 เป็นห้องนอน ห้องพักอ่านหนังสือ และห้องน่านิตินิต

ชั้นที่ 5 เป็นคาดฟ้าสองด้าน สำหรับตากเสื้อผ้า

สำหรับการดูแลหอพักเพชรในตมนั้น มหาวิทยาลัยได้แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมดูแลหอพักรับผิดชอบในการดำเนินงานตั้งแต่ปี 2530 เป็นต้นมา ในระยะเริ่มแรกได้จัดผู้ช่วยอาจารย์ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเข้ามาช่วยงาน เมื่อดำเนินการได้มาระยะหนึ่งได้มีการปรับเงินเดือนข้าราชการและลูกจ้าง ทำให้ค่าใช้จ่ายของโครงการสูงขึ้น ประกอบกับการหาลูกจ้างมาช่วยงานดังกล่าวก็หายากเพราะงานที่รับผิดชอบนี้หนักมาก ตอนหลังทางโครงการ จึงได้พิจารณาเลือกนิตินิตนักศึกษาปริญญาโทที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเป็นชาย 1 คน และหญิง 1 คน เป็นผู้ช่วยอาจารย์ประจำหอพัก ซึ่งโครงการก็สามารถดำเนินงานมาได้จนถึงปัจจุบันนี้ (ชำนาญ แสงแก้ว. 2541ก: 3 – 4)

นอกจากนี้ทางหอพักนิตินิตโครงการเพชรในตม ได้รับงบประมาณจากทางกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ซึ่งได้จัดงบประมาณสนับสนุนการต่อเติมและปรับปรุงส่วนที่ชำรุดอย่างต่อเนื่อง โดยปัจจุบันได้มีการสร้างหอพักโครงการเพชรในตมสำหรับนิตินิตชายเพิ่มขึ้นใหม่จำนวน 1 หลัง (นิตินิตโครงการเพชรในตม. 2554: สัมภาษณ์)

ในการบริหารงานหอพักและดำเนินกิจกรรมต่างๆ นั้น จะดำเนินงานในรูปของกรรมการฝ่ายหอพักนิตินิตโครงการเพชรในตม โดยคณะกรรมการแต่ละชุดจะมีวาระการปฏิบัติงานโดยคณะกรรมการจะเริ่ม

วาระตั้งแต่เดือนตุลาคมภาคปลาย จนถึงเดือนกันยายนภาคต้น ของทุกปีการศึกษา เมื่อหมดวาระจะมีการประกาศรับสมัครประธานและทีมงานชุดใหม่ขึ้นมาบริหารงานต่อ เมื่อได้ประธานแล้ว ประธานหอพัก จะทำการคัดเลือกประธานฝ่ายต่างๆ 8 ฝ่าย และประธานฝ่ายต่างๆ จะเลือกคณะกรรมการส่วนกลาง จากทีมงานที่เหลือ โดยนิสิตทุกชั้นปี ทุกคนต้องสังกัดฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเพื่อทำงานเพียงฝ่ายเดียว (เชียรศรี วิวิธศิริ ; และคณะ. 2543: 28)

ในการบริหารงานนั้น แม้จะมีการแบ่งฝ่ายงานเรียบร้อยแล้ว แต่เมื่อปฏิบัติงานจริงทุกคนจะมีส่วนร่วมในการทำงานอย่างพร้อมเพรียงกัน โดยมีการแบ่งฝ่ายงาน ดังนี้ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2544: 18 – 19)

1. ประธาน

2. รองประธาน

2.1 รองประธานฝ่ายใน ผู้ช่วยประธานดูแลกิจกรรมฝ่ายใน

2.2 รองประธานฝ่ายนอก ผู้ช่วยประธานดูแลกิจกรรมฝ่ายนอก ติดต่อประสานงานกับบุคคลและหน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัย

3. ฝ่ายต่างๆ ดังนี้

3.1 ฝ่ายวิชาการ มีหน้าที่ด้านวิชาการหอพัก เช่น การจัดห้องสมุด การหาหนังสือเข้าห้องสมุด ดูแลกฎระเบียบในการทำกิจกรรม การลากลับบ้าน และการนำสวดมนต์ไหว้พระก่อนนอน

3.2 ฝ่ายพัฒนา มีหน้าที่ดำเนินงานด้านพัฒนา และปรับปรุงหอพักให้เรียบร้อย สะอาด น่าอยู่ โดยทำการจัดเวรใหญ่ประจำเดือน จัดงานดูแลบริเวณรอบหอพัก ทำโครงการค่ายวันเด็กเสนอต่อคณะกรรมการกลางและอนุกรรมการฝ่ายกิจกรรมพิเศษ

3.3 ฝ่ายสวัสดิการ มีหน้าที่ควบคุมดูแลกฎระเบียบในหอพัก การเข้า-ออกหอพักของสมาชิก อำนวยความสะดวกแก่สมาชิกในเรื่องไฟฟ้า น้ำประปา อุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่างๆ ให้สามารถใช้ได้ อยู่เสมอ รวมทั้งดูแลเรื่องสุขภาพโดยการจัดซื้อยาสามัญประจำบ้านและดูแลประสานงานกับฝ่ายพัสดุ

3.4 ฝ่ายพัสดุ มีหน้าที่สำรวจ จัดหา ซ่อมบำรุง (กรณีที่ซ่อมแซมได้) วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้ต่างๆ เช่น อุปกรณ์ทำความสะอาดทุกชนิด เครื่องมือเครื่องใช้ ดูแลไม้โครซิปของหอพัก

3.5 ฝ่ายประชาสัมพันธ์ มีหน้าที่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารในกิจกรรมต่างๆ ต้อนรับแขก ดูแลเรื่องการจัดป้ายนิเทศ การรับโทรศัพท์ การรับ-ส่งหนังสือสำคัญทั้งภายในมหาวิทยาลัยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการดูแลตู้ไปรษณีย์ของโครงการเพชรในตม

3.6 ฝ่ายกีฬาและสันทนาการ มีหน้าที่จัดกิจกรรมสันทนาการเพื่อเสริมสร้างสุขภาพที่ดี ทั้งร่างกายและจิตใจ โดยจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น การออกกำลังกายตอนเช้า การจัดแข่งขันกีฬาภายในหอพัก รวมทั้งการจัดอุปกรณ์กีฬาให้เพียงพอกับความต้องการ

3.7 ฝ่ายศิลปะ มีหน้าที่ตกแต่งสถานที่ในโอกาสวันสำคัญต่างๆ เช่น งานไหว้ครู งานรับน้องใหม่ เลี้ยงส่งรุ่นพี่ งานกีฬาหอพัก ฯลฯ

3.8 ฝ่ายจัดหาทุน มีหน้าที่ดูแลสหกรณ์ร้านค้าเพชรในตม สำรวจความต้องการ และจัดซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค มาจัดจำหน่ายให้แก่สมาชิกในราคาเยอ

4. เลขานุการ ดูแลความเรียบร้อยในการประชุม แจ้งวาระและบันทึกการประชุม ประสานงานกับคณะอนุกรรมการฝ่ายอาจารย์ จัดการเรื่องเอกสาร

5. ฝ่ายเหรียญกษาปณ์ จัดเก็บบำรุงหอพัก รายงานการจ่ายเงินให้คณะอนุกรรมการฝ่ายอาจารย์ และสมาชิกทราบ

สรุปได้ว่า การจัดดำเนินงานของโครงการเพชรในตม นั้น มีการแบ่งงานเป็นแต่ละฝ่าย โดยนิสิตทุกคนจะมีหน้าที่ของตนเอง แต่เมื่อถึงเวลาปฏิบัติงานจริงนั้น นิสิตในหอพักต่างช่วยกันอย่างเต็มที่ เพื่อสิทธิประโยชน์ที่มีร่วมกันของทุกคนในหอพัก

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดบริการหอพักนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา พบว่า หอพักนิสิตนักศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษา ที่ช่วยในการหล่อหลอม และเสริมสร้างพัฒนาการด้านต่างๆ แก่นิสิตนักศึกษา เพื่อให้มีศักยภาพในการศึกษาเล่าเรียนได้อย่างเต็มที่ ดังนั้นในการจัดบริการหอพักนิสิตนักศึกษา จึงควรคำนึงถึงหลักการจัดบริการหอพักที่ดีมีประสิทธิภาพ และให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อมในทุกด้านที่อาจส่งผลกระทบต่อพัฒนานิสิตนักศึกษา เพื่อให้การพัฒนานิสิตนักศึกษา บรรลุตามวัตถุประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษา ในการพัฒนานิสิต ผู้ผู้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องทัศนคติของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิตติโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้ คือ การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ นิสิตโครงการเพชรในตม ชั้นปีที่ 2 – 5 ที่กำลังศึกษาอยู่ใน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ประชากรทั้งหมดจำนวน 180 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 1 จำนวนประชากรนิตติโครงการเพชรในตมแต่ละชั้นปี

ชั้นปี	จำนวนนิสิต
ชั้นปีที่ 2	45
ชั้นปีที่ 3	45
ชั้นปีที่ 4	45
ชั้นปีที่ 5	45
รวม	180

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถามทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิตติโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎี บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดบริการหอพักนิตติ ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านสวัสดิการ ด้านสังคม และด้านการจัดดำเนินงาน

2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามวิธีของไลเคิร์ต (Likert. 1932: 1 – 55)

3. ศึกษาแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดบริการหอพักนักศึกษาของ พรจันท์ ล่องสกุล (2530: 173 – 186) นิภา พุทธสุวรรณ (2530: 151 – 159) ภิญญ ศักดิ์เพชร (2541: 79 – 85) มন্ত্রী แยมกสิกร (2542: 83 – 100) รัชนีบุญย์ ผิวสุวรรณ (2542: 78 – 82) และ สิริสรณ์ ทิพทวี (2543: 135 – 145) และนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4. สร้างแบบสอบถามที่สนองต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพ 11 ข้อ ด้านสวัสดิการ 16 ข้อ ด้านสังคม 12 ข้อ และด้านการจัดดำเนินงาน 18 ข้อ รวม 57 ข้อ

5. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนอต่อประธานและกรรมการควบคุมปริญญาโทเพื่อพิจารณาความครอบคลุมในเนื้อหา สำนวน และภาษาที่ใช้เพื่อให้ความชัดเจนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน (ภาคผนวก ค) เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของภาษาและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity)

6. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่คุณเชี่ยวชาญแนะนำแล้วนำเสนอประธานและกรรมการควบคุมปริญญาโทพิจารณา

7. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนิสิตโครงการเพชรในตม จำนวน 30 คน แล้วทำการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) เป็นรายข้อ ด้วยวิธีการแบ่งออกเป็นกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำกลุ่มละ 27% โดยการทดสอบ t-test (Ferguson. 1981: 180) แล้วเลือกข้อคำถามที่มีค่าที่ตั้งแต่ 1.76 ขึ้นไป ไว้เป็นข้อคำถามเพื่อการวิจัย ได้ข้อคำถามรวมทั้งสิ้นจำนวน 54 ข้อ คือ ด้านกายภาพ 11 ข้อ ด้านสวัสดิการ 14 ข้อ ด้านสังคม 12 ข้อ และด้านการจัดดำเนินงาน 17 ข้อ

8. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient ; α) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach. 1984: 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .94

ลักษณะของแบบสอบถาม

แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนิสิต ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ภูมิลำเนา และศาสนา

ตอนที่ 2 สอบถามที่สนองต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประกอบด้วย ข้อคำถามจำนวน 57 ข้อ เกี่ยวกับด้านกายภาพ จำนวน 11 ข้อ ด้านสวัสดิการ จำนวน 16 ข้อ ด้านสังคม จำนวน 12 ข้อ และด้านการจัดดำเนินงาน จำนวน 18 ข้อ เป็น

แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) และในตอนท้ายของแบบสอบถามแต่ละด้าน มีแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ผู้วิจัยได้กำหนดค่าน้ำหนักของคะแนนสำหรับแบบสอบถามทัศนคติของนิสิตไว้ ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าข้อความดังกล่าวมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าข้อความดังกล่าวมีความเหมาะสมในระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าข้อความดังกล่าวมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าข้อความดังกล่าวมีความเหมาะสมในระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าข้อความดังกล่าวมีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์เพื่อการแปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ยไว้ 5 ระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง นิสิตมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักว่ามีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง นิสิตมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง นิสิตมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง นิสิตมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักว่ามีความเหมาะสมในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง นิสิตมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักว่ามีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและจัดกระทำข้อมูล ดังนี้

1. ขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย ไปยังคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อนำไปขออนุญาตให้นิสิตโครงการเพชรในตมเป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม
2. ติดต่อประสานงานไปยังหอพักโครงการเพชรในตม และนำแบบสอบถามไปแจกให้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 180 ฉบับ และเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง ได้จำนวน 177 ฉบับ คิดเป็น 98.33 %
3. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้อง และสมบูรณ์ของข้อมูลแล้วให้คะแนนตามค่าน้ำหนักของตัวเลือกที่กำหนดไว้ และนำข้อมูลทั้งหมดไปวิเคราะห์ค่าสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ
2. การวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายข้อ 1 คือ เพื่อศึกษาทัศนคติของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิตติโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านสวัสดิการ ด้านสังคม และด้านการจัดดำเนินงาน โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. การวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายข้อ 2 เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิตติโครงการเพชรในตมโดยรวม และในแต่ละด้าน จำแนกตามตัวแปร โดยตัวแปร เพศ ใช้การทดสอบความแตกต่างระหว่าง 2 กลุ่ม โดยการทดสอบที (t-test) ส่วนตัวแปร ชั้นปีที่ศึกษา ภูมิภาค และศาสนา ใช้การทดสอบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ้ (Ferguson. 1981: 308)
4. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด โดยผู้วิจัยใช้วิธีการแจกแจงความถี่

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ค่าความถี่ (Frequency)
 - 1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 1.3 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) (Ferguson.1981: 49)
 - 1.4 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (Ferguson. 1981: 68)
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ
 - 2.1 หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อโดยการทดสอบที (t-test) เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ (Ferguson. 1981: 181)
 - 2.2 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach. 1984: 161)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
 - 3.1 การทดสอบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างระหว่าง 2 กลุ่ม โดยใช้การทดสอบที (t-test) (Ferguson. 1981: 181)

3.2 การทดสอบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างทางสถิติ ผู้วิจัยจึงทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มโดยใช้วิธีของเซฟเฟ้ (Ferguson. 1981: 308)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติวิเคราะห์ในการแจกแจงแบบที (t-distribution)
F	แทน	ค่าสถิติวิเคราะห์ในการแจกแจงแบบเอฟ (F-distribution)
SS	แทน	ผลบวกของค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean Square)
df	แทน	ระดับชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็นที่สถิติที่ใช้ทดสอบจะตกอยู่ในช่วงปฏิเสธสมมติฐาน (Probability)
*	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำเสนอเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ภูมิภาค และศาสนา โดยใช้การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลที่สนใจของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านสวัสดิการ ด้านสังคม และด้านการจัดดำเนินงาน โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบที่สนใจของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตมโดยรวม และในแต่ละด้าน จำแนกตามตัวแปร โดยตัวแปร เพศ ใช้การทดสอบความแตกต่างระหว่าง 2 กลุ่ม โดยการทดสอบที (t-test) ส่วนตัวแปร ชั้นปีที่ศึกษา ภูมิภาค และศาสนา ใช้การทดสอบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลจากทัศนคติและข้อเสนอแนะอื่นๆ จากแบบสอบถามปลายเปิด โดยวิธีการแจกแจงความถี่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ภูมิภาค และศาสนา โดยใช้การแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	31	17.50
หญิง	146	82.50
รวม	177	100.00
ชั้นปีที่ศึกษา		
ชั้นปีที่ 2	45	25.40
ชั้นปีที่ 3	44	24.90
ชั้นปีที่ 4	43	24.30
ชั้นปีที่ 5	45	25.40
รวม	177	100.00
ภูมิภาค		
ภาคเหนือ	37	20.90
ภาคกลาง	33	18.60
ภาคใต้	77	43.60
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	30	16.90
รวม	177	100.00

ตาราง 2 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ศาสนา		
พุทธ	129	72.90
อิสลาม	47	26.50
อื่นๆ	1	0.60
รวม	177	100.00

จากตาราง 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ เป็นเพศหญิง 146 คน คิดเป็นร้อยละ 82.50 เป็น เพศชายจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50 ส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2 จำนวน 45 คน และชั้นปีที่ 5 จำนวน 45 คน เช่นเดียวกัน คิดเป็นร้อยละ 25.40 รองลงมาคือ ชั้นปีที่ 3 จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 24.90 และ ชั้นปีที่ 4 จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 24.30 มีภูมิลำเนาอยู่ภาคใต้มากที่สุด จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 43.50 รองลงมาคือ ภาคเหนือ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 20.90 ภาคกลาง จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 18.60 และน้อยที่สุดคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 16.90 โดยมีผู้นับถือศาสนาพุทธมากที่สุด จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 72.90 รองลงมาคือผู้นับถือศาสนาอิสลาม จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 26.60 และมีผู้นับถือศาสนาอื่นๆ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.60

หมายเหตุ: สำหรับตัวแปรศาสนา มีผู้นับถือศาสนาอื่นๆ เพียง 1 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 0.60 เท่านั้น ทำให้เกิดข้อจำกัดในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงเลือกทำการวิเคราะห์ข้อมูล เพียงผู้นับถือศาสนาพุทธ และผู้นับถือศาสนาอิสลาม รวมทั้งสิ้น 176 คน ดังนั้น ในตอนที่ 3 การวิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม โดยรวม และในแต่ละด้าน จำแนกตาม ศาสนา ผู้วิจัยขอปรับเปลี่ยนวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ไปใช้การทดสอบความแตกต่างระหว่าง 2 กลุ่ม โดยการทดสอบที (t-test) (ตาราง 20)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลทัศนคติของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านสวัสดิการ ด้านสังคม และด้านการจัดดำเนินงาน โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ดังแสดงในตาราง 3 – 7

ตาราง 3 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิต
โครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในแต่ละด้าน และโดยรวม

การจัดบริการหอพักนิสิต	นิสิต (n = 177)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านกายภาพ	2.77	0.66	ปานกลาง
ด้านสวัสดิการ	2.91	0.53	ปานกลาง
ด้านสังคม	3.62	0.60	มาก
ด้านการจัดดำเนินงาน	3.19	0.63	ปานกลาง
รวม	3.12	0.44	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่า นิสิตมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกายภาพ ด้านสวัสดิการ และด้านการจัดดำเนินงาน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนในด้านสังคมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 4 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิต
โครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านกายภาพ เป็นรายชื่อ

การจัดบริการหอพักด้านกายภาพ	นิสิต (n = 177)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ความเหมาะสมของสถานที่ตั้งของหอพัก	3.12	0.88	ปานกลาง
2. ความปลอดภัยในการเดินทางไป-กลับหอพัก	3.23	0.88	ปานกลาง
3. แสงสว่างบริเวณโดยรอบและภายในหอพัก	3.02	0.81	ปานกลาง
4. ระบบระบายอากาศภายในห้องพัก	2.80	0.97	ปานกลาง
5. สภาพแวดล้อมบริเวณหอพัก เช่น ต้นไม้ สนามหญ้า	2.92	0.85	ปานกลาง
6. การรักษาความสะอาดบริเวณโดยรอบและภายในหอพัก	2.97	0.88	ปานกลาง
7. สถานที่จัดกิจกรรมของนิสิตบริเวณหอพัก	2.75	0.91	ปานกลาง
8. จำนวนห้องน้ำต่อจำนวนนิสิตในหอพัก	2.48	1.03	น้อย
9. ขนาดและพื้นที่ของห้องพักต่อจำนวนนิสิต	2.29	0.94	น้อย
10. ห้องศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ หรือห้องทำกิจกรรมต่อจำนวนนิสิต	2.43	0.83	น้อย
11. การจัดสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นให้แก่นิสิตภายในหอพัก เช่น ราวตากผ้า ชั้นวางรองเท้า ล็อกเกอร์ เป็นต้น	2.48	0.89	น้อย
รวม	2.77	0.66	ปานกลาง

จากตาราง 4 พบว่า นิสิตมีทัศนะต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในด้านกายภาพ โดยรวมว่ามีความเหมาะสม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่าเกือบทุกข้อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ข้อ 8 ข้อ 9 ข้อ 10 และข้อ 11 ที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิต
โครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านสวัสดิการ เป็นรายข้อ

การจัดบริการหอพักด้านสวัสดิการ	นิสิต (n = 177)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
12. การให้บริการอุปกรณ์และเครื่องใช้อำนวยความสะดวกแก่นิสิต ในหอพัก เช่น ระบบซักล้าง ที่รีดผ้า รวตากผ้า ฯลฯ	2.85	0.72	ปานกลาง
13. ความมั่นคงทนทานของสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ประจำหอพัก	2.80	0.67	ปานกลาง
14. การให้บริการสื่อและเทคโนโลยีภายในหอพัก เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องปริ้นเตอร์ โทรศัพท์	2.78	0.71	ปานกลาง
15. การจัดบริการตู้ยา และอุปกรณ์ปฐมพยาบาลประจำหอพัก	2.96	0.77	ปานกลาง
16. การจัดบริการน้ำดื่มสำหรับนิสิต	2.83	0.93	ปานกลาง
17. การจัดบริการน้ำใช้สำหรับการชำระล้างสิ่งต่างๆในชีวิตประจำวัน ของนิสิต	2.92	0.76	ปานกลาง
18. การจัดบริการเกี่ยวกับจดหมาย/พัสดุภัณฑ์แก่นิสิต	3.03	0.70	ปานกลาง
19. การจัดบริการหนังสือพิมพ์ประจำวันและข่าวสารต่างๆ	2.82	0.78	ปานกลาง
20. การอำนวยความสะดวกเมื่อมีผู้มาติดต่อขอพบนิสิต	2.92	0.78	ปานกลาง
21. การจัดระบบรักษาความปลอดภัยภายในหอพัก เช่น รปภ. ฯลฯ	2.85	0.77	ปานกลาง
22. การจัดบริการอุปกรณ์และเครื่องใช้ซักรีดแก่นิสิต	2.94	0.72	ปานกลาง
23. การจัดอุปกรณ์กีฬาแก่นิสิต	2.92	0.72	ปานกลาง
24. การจัดเครื่องดนตรีแก่นิสิต	2.92	0.67	ปานกลาง
25. การจัดอบรมโดยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่นิสิต	2.97	0.67	ปานกลาง
26. การทำหน้าที่ในการรับฟังปัญหาและให้คำปรึกษาแก่นิสิตของ อาจารย์ประจำหอพัก	3.03	0.73	ปานกลาง
27. การทำหน้าที่ในการรับฟังปัญหาและให้คำปรึกษาแก่นิสิตของ บุคลากรประจำหอพัก	2.98	0.84	ปานกลาง
รวม	2.91	0.53	ปานกลาง

จากตาราง 5 พบว่า นิสิตมีทัศนะต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในด้านสวัสดิการ โดยรวมและทุกข้อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิต
โครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านสังคม เป็นรายชื่อ

การจัดบริการหอพักสังคม	นิสิต (n = 177)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
28. ความสามัคคีของนิสิตภายในหอพัก	3.55	0.83	มาก
29. การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนิสิตในหอพัก	3.55	0.78	มาก
30. การช่วยเหลือซึ่งกันและกันของนิสิตภายในหอพัก	3.62	0.80	มาก
31. การรวมกลุ่มเพื่อช่วยเหลือกันทางการเรียน	3.62	0.75	มาก
32. การให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมร่วมกันในหอพัก	3.68	0.79	มาก
33. การร่วมกันทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาหอพักของนิสิต	3.68	0.73	มาก
34. การมีส่วนร่วมในการช่วยกันทำงานภายในหอพัก	3.74	0.74	มาก
35. การส่งเสริมให้นิสิตมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของหอพัก	3.76	0.75	มาก
36. การพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของนิสิตภายในหอพัก	3.53	0.81	มาก
37. การเป็นแบบอย่างที่ดีของอาจารย์หรือบุคลากรประจำหอพัก	3.57	0.80	มาก
38. ความเป็นผู้นำของอาจารย์หรือบุคลากรประจำหอพัก	3.55	0.80	มาก
39. การรักษาระเบียบวินัย และปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ของหอพัก	3.54	0.76	มาก
รวม	3.62	0.60	มาก

จากตาราง 6 พบว่า นิสิตมีทัศนะต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในด้านสังคม โดยรวมและทุกข้อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิต
โครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการจัดดำเนินงาน เป็นรายชื่อ

การจัดบริการหอพักด้านการจัดดำเนินงาน	นิสิต (n = 177)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
40. จำนวนอาจารย์ประจำหอพักที่ทำหน้าที่ดูแลคำปรึกษา และให้บริการ ด้านต่างๆ แก่นิสิต	3.13	0.78	ปานกลาง
41. จำนวนบุคลากรประจำหอพักที่ทำหน้าที่ดูแลคำปรึกษา และให้บริการ ด้านต่างๆ แก่นิสิต	3.08	0.81	ปานกลาง
42. ความสะดวกในการติดต่อประสานงานระหว่างนิสิตกับอาจารย์หรือ บุคลากรประจำหอพัก	3.00	0.81	ปานกลาง
43. การติดต่อซ่อมบำรุงสิ่งต่างๆ ภายในหอพัก	2.84	0.83	ปานกลาง
44. การบริหารจัดการหอพักโดยกรรมการหอพักของนิสิตฝ่ายวิชาการ	3.04	0.82	ปานกลาง
45. การบริหารจัดการหอพักโดยกรรมการหอพักของนิสิตฝ่ายพัฒนา	3.11	0.89	ปานกลาง
46. การบริหารจัดการหอพักโดยกรรมการหอพักของนิสิต ฝ่ายสวัสดิการ	3.13	0.88	ปานกลาง
47. การบริหารจัดการหอพักโดยกรรมการหอพักของนิสิตฝ่ายพัสดุ	3.19	0.93	ปานกลาง
48. การบริหารจัดการหอพักโดยกรรมการหอพักของนิสิตฝ่ายประชาสัมพันธ์	3.16	0.88	ปานกลาง
49. การบริหารจัดการหอพักโดยกรรมการหอพักของนิสิตฝ่ายกีฬาและ สันทนาการ	3.14	0.86	ปานกลาง
50. การบริหารจัดการหอพักโดยกรรมการหอพักของนิสิตฝ่ายศิลปะ	3.16	0.88	ปานกลาง
51. การบริหารจัดการหอพักโดยกรรมการหอพักของนิสิตฝ่ายจัดหาทุน	3.15	0.86	ปานกลาง
52. การควบคุมดูแลของอาจารย์และบุคลากรให้นิสิตปฏิบัติตามกฎระเบียบหอพัก	3.36	0.91	ปานกลาง
53. กำหนดเวลาเปิด-ปิดหอพักประจำวัน	3.24	0.97	ปานกลาง
54. การรับคำร้องเรียนและดำเนินการช่วยเหลือนิสิต ในกรณีที่นิสิตมี ปัญหาเกี่ยวกับการอาศัยในหอพัก	3.22	0.92	ปานกลาง
55. การประชาสัมพันธ์ของหอพักเกี่ยวกับข่าวสาร และประกาศต่างๆ	3.39	0.84	ปานกลาง
56. การเปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมในการดำเนินงานหอพัก	3.47	0.88	ปานกลาง
57. ประสิทธิภาพในการดำเนินงานบริการหอพักโดยรวม	3.59	0.91	มาก
รวม	3.19	0.63	ปานกลาง

จากตาราง 7 พบว่า นิสิตมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในด้านการจัดดำเนินงาน โดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เกือบทุกข้อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ข้อ 57 ที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตมโดยรวม และในแต่ละด้าน จำแนกตามตัวแปร โดยตัวแปร เพศ และศาสนา ใช้การทดสอบความแตกต่างระหว่าง 2 กลุ่ม โดยการทดสอบที (t-test) ส่วนตัวแปร ชั้นปีที่ศึกษา และภูมิภาค ใช้การทดสอบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ่ ดังแสดงในตาราง 8 – 20

ตาราง 8 การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวม และในแต่ละด้าน จำแนกตาม เพศ

การจัดบริการหอพัก	ชาย (n = 31)		หญิง (n = 146)		t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ด้านกายภาพ	2.72	0.69	2.78	0.65	0.50	0.618
ด้านสวัสดิการ	2.79	0.36	2.93	0.56	1.40	0.161
ด้านสังคม	3.68	0.69	3.60	0.58	0.59	0.555
ด้านการจัดดำเนินงาน	3.16	0.47	3.19	0.67	2.58	0.797
รวม	3.08	0.38	3.13	0.45	0.56	0.573

จากตาราง 8 พบว่า นิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวม และในแต่ละด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 9 การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิตินิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวม และในแต่ละด้าน จำแนกตาม ชั้นปีที่ศึกษา

การจัดบริการหอพัก	แหล่ง ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านกายภาพ	ระหว่างกลุ่ม	3	11.444	3.815	10.03	0.000
	ภายในกลุ่ม	173	65.780	0.380		
	รวม	176	77.224			
ด้านสวัสดิการ	ระหว่างกลุ่ม	3	3.369	1.123	4.15	0.007
	ภายในกลุ่ม	173	46.781	0.270		
	รวม	176	50.150			
ด้านสังคม	ระหว่างกลุ่ม	3	4.488	1.496	4.28	0.006
	ภายในกลุ่ม	173	60.456	0.349		
	รวม	176	64.944			
ด้านการจัดดำเนินงาน	ระหว่างกลุ่ม	3	8.841	2.947	8.08	0.000
	ภายในกลุ่ม	173	63.086	0.365		
	รวม	176	71.927			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	3.126	1.042	5.71	0.001
	ภายในกลุ่ม	173	31.532	0.182		
	รวม	176	34.658			

จากตาราง 9 พบว่า นิสิตที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีต่างกัน มีทัศนעותต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพบความแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ่ ดังแสดงในตาราง 10 – 14

ตาราง 10 การทดสอบความแตกต่างของทัศนעותของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิต โครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวม จำแนกตาม ชั้นปีที่ศึกษา เป็นรายคู่

การจัดบริการหอพัก โดยรวมทุกด้าน	ชั้นปีที่กำลังศึกษา	\bar{X}	ชั้นปี 2	ชั้นปี 3	ชั้นปี 4	ชั้นปี 5
			3.14	3.14	3.29	2.92
	ชั้นปี 2	3.14				
	ชั้นปี 3	3.14				*
	ชั้นปี 4	3.29				
	ชั้นปี 5	2.92				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 4 มีทัศนעותต่อการจัดบริการหอพักโดยรวมแตกต่างจากนิสิตชั้นปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 11 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิตติโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านกายภาพ จำแนกตาม ชั้นปีที่ศึกษา เป็นรายคู่

การจัดบริการหอพัก	ชั้นปีที่กำลังศึกษา	\bar{X}	ชั้นปี 2	ชั้นปี 3	ชั้นปี 4	ชั้นปี 5
			2.61	2.67	3.22	2.60
ด้านกายภาพ	ชั้นปี 2	2.61			*	
	ชั้นปี 3	2.67			*	
	ชั้นปี 4	3.22				*
	ชั้นปี 5	2.60				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 4 มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักในด้านกายภาพแตกต่างจากนิสิตชั้นปีที่ 2 นิสิตชั้นปีที่ 3 และนิสิตชั้นปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 12 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิตติโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านสวัสดิการ จำแนกตาม ชั้นปีที่ศึกษา เป็นรายคู่

การจัดบริการหอพัก	ชั้นปีที่กำลังศึกษา	\bar{X}	ชั้นปี 2	ชั้นปี 3	ชั้นปี 4	ชั้นปี 5
			2.81	2.96	3.11	2.76
ด้านสวัสดิการ	ชั้นปี 2	2.81				
	ชั้นปี 3	2.96				
	ชั้นปี 4	3.11				*
	ชั้นปี 5	2.76				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 4 มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักในด้านสวัสดิการแตกต่างจากนิสิตชั้นปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 13 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านสังคม จำแนกตาม ชั้นปีที่ศึกษา เป็นรายคู่

การจัดบริการหอพัก	ชั้นปีที่กำลังศึกษา	\bar{X}	ชั้นปี 2	ชั้นปี 3	ชั้นปี 4	ชั้นปี 5
			3.62	3.88	3.48	3.49
ด้านสังคม	ชั้นปี 2	3.62				
	ชั้นปี 3	3.88			*	*
	ชั้นปี 4	3.48				
	ชั้นปี 5	3.49				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 3 มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักในด้านสังคมแตกต่างจากนิสิตชั้นปีที่ 4 และนิสิตชั้นปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 14 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการจัดดำเนินงาน จำแนกตาม ชั้นปีที่ศึกษา เป็นรายคู่

การจัดบริการหอพัก	ชั้นปีที่กำลังศึกษา	\bar{X}	ชั้นปี 2	ชั้นปี 3	ชั้นปี 4	ชั้นปี 5
			3.43	3.09	3.37	2.87
ด้านการจัดดำเนินงาน	ชั้นปี 2	3.43				*
	ชั้นปี 3	3.09				
	ชั้นปี 4	3.37				*
	ชั้นปี 5	2.87				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 5 มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักในด้านการจัดดำเนินงานแตกต่างจากนิสิตชั้นปีที่ 2 และนิสิตชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 15 การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิตินิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวม และในแต่ละด้าน จำแนกตาม ภูมิภาค

การจัดบริการหอพัก	แหล่ง ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านกายภาพ	ระหว่างกลุ่ม	3	8.819	2.940	7.43	0.000
	ภายในกลุ่ม	173	68.405	0.395		
	รวม	176	77.224			
ด้านสวัสดิการ	ระหว่างกลุ่ม	3	4.494	1.498	5.67	0.001
	ภายในกลุ่ม	173	45.657	0.264		
	รวม	176	50.151			
ด้านสังคม	ระหว่างกลุ่ม	3	2.935	0.978	2.72	0.046
	ภายในกลุ่ม	173	62.009	0.358		
	รวม	176	64.944			
ด้านการจัดดำเนินงาน	ระหว่างกลุ่ม	3	4.465	1.488	3.81	0.011
	ภายในกลุ่ม	173	67.461	0.390		
	รวม	176	71.926			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	4.026	1.342	7.57	0.000
	ภายในกลุ่ม	173	30.632	0.177		
	รวม	176	34.658			

จากตาราง 15 พบว่า นิสิตที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีทัศนคติของนิสิตต่อการจัดบริการหอพัก นิสิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพบความแตกต่าง จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ เซฟเฟ่ ดังแสดงในตาราง 16 – 19

ตาราง 16 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิต โครงการ เพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวม จำแนกตาม ภูมิลำเนา เป็นรายคู่

การจัดบริการ หอพัก	ภูมิลำเนา	\bar{X}	ภาคเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
			2.99	3.38	3.02	3.23
โดยรวมทุกด้าน	ภาคเหนือ	2.99		*		
	ภาคกลาง	3.38			*	
	ภาคใต้	3.02				
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	3.23				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 พบว่า นิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคกลาง มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิสิต โครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมทุกด้าน แตกต่างจาก นิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ทางภาคเหนือ และภาคใต้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคนอื่นๆ ไม่พบ ความแตกต่าง

ตาราง 17 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิต โครงการ เพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านกายภาพ จำแนกตาม ภูมิภาค เป็นรายคู่

การจัดบริการ หอพัก	ภูมิภาค	\bar{X}	ภาคเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
			2.69	3.16	2.58	2.93
ด้านกายภาพ	ภาคเหนือ	2.69		*		
	ภาคกลาง	3.16			*	
	ภาคใต้	2.58				
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	2.93				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 พบว่า นิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคกลาง มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิสิต โครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในด้านกายภาพ แตกต่างจากนิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ทางภาคเหนือ และภาคใต้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 18 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการ เพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านสวัสดิการ จำแนกตาม ภูมิภาค เป็นรายคู่

การจัดบริการ หอพัก	ภูมิภาค	\bar{X}	ภาคเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
			2.77	3.12	2.80	3.12
ด้านสวัสดิการ	ภาคเหนือ	2.77		*		
	ภาคกลาง	3.12			*	
	ภาคใต้	2.80				*
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	3.12				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 พบว่า นิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคเหนือ มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิสิต โครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในด้านสวัสดิการ แตกต่างจากนิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ทางภาคกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใต้ มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักในด้านสวัสดิการแตกต่างจากนิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ทางภาคกลาง และ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคนอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

อนึ่ง สำหรับการทดสอบความแตกต่างของทัศนคติของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในด้านสังคม เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ่ ไม่พบว่าคู่ใดแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างไม่มากพอที่จะทำให้มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 19 การทดสอบความแตกต่างของทัศนคติของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการจัดดำเนินงาน จำแนกตาม ภูมิลำเนา เป็นรายคู่

การจัดบริการ หอพัก	ภูมิลำเนา	\bar{X}	ภาคเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
			3.09	3.48	3.07	3.29
ด้านการจัด- ดำเนินงาน	ภาคเหนือ	3.09				
	ภาคกลาง	3.48			*	
	ภาคใต้	3.07				
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	3.29				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 พบว่า นิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคกลาง มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการจัดดำเนินงาน แตกต่างจากนิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ทางภาคใต้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคนอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 20 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิตติโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวม และในแต่ละด้าน จำแนกตาม ศาสนา

การจัดบริการหอพัก	พุทธ (n = 129)		อิสลาม (n = 47)		t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ด้านกายภาพ	2.79	0.69	2.73	0.58	0.48	0.630
ด้านสวัสดิการ	2.93	0.54	2.86	0.50	0.82	0.413
ด้านสังคม	3.58	0.61	3.70	0.59	1.09	0.277
ด้านการจัดดำเนินงาน	3.18	0.60	3.21	0.72	2.90	0.772
รวม	3.12	0.44	3.12	0.44	0.03	0.976

จากตาราง 20 พบว่า นิสิตที่นับถือศาสนาต่างกัน มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิตติโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ข้อมูลจากทัศนคติและข้อเสนอแนะอื่นๆ จากแบบสอบถามปลายเปิด โดยวิธีการแจกแจงความถี่ ดังแสดงในตาราง 21 – 24

ตาราง 21 ทักษะและข้อเสนอแนะอื่นๆ ของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านกายภาพ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่ของคำตอบ (f)
ด้านกายภาพ	
1. ควรจัดหอพักให้มีขนาดพื้นที่ของห้องพักเหมาะสม ต่อจำนวนนิสิตภายในหอพัก เพื่อลดความแออัดภายในหอพัก	20
2. ควรมีการขยายพื้นที่ของหอพัก ให้มีพื้นที่ทำกิจกรรมมากกว่านี้ เพื่อนิสิตจะได้ทำกิจกรรมที่หลากหลาย	16
3. ควรจัดให้หอพักมีระบบการถ่ายเทอากาศที่ดี	12
4. ควรมีการขยายพื้นที่ของห้องศึกษาค้นคว้าทางวิชาการให้สามารถรองรับจำนวนนิสิตได้อย่างเพียงพอ	12
5. ควรเพิ่มพื้นที่ในการจัดเก็บของให้แก่นิสิต	8
6. ควรปรับปรุงห้องน้ำภายในอาคารหอพัก และด้านล่างของหอพักให้ใช้ได้ตามปกติอยู่เสมอ	8
7. ควรมีการจัดสรรอุปกรณ์ที่จำเป็น และอุปกรณ์เครื่องใช้ภายในห้องศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ฯลฯ ให้เพียงพอต่อจำนวนนิสิต	8
8. ควรมีการซ่อมบำรุงอุปกรณ์ ของใช้ที่จำเป็นภายในหอพักให้มีสภาพดี เช่น ล็อกเกอร์ ชั้นวางรองเท้า ฯลฯ	4
9. ควรจัดให้มีพื้นที่ทำกิจกรรมในโรงนอน	3
10. ควรจัดหอพักให้มีพื้นที่ส่วนตัวสำหรับนิสิตมากกว่านี้	3
11. ควรมีการปรับปรุงหอพักให้มีสภาพใหม่อยู่เสมอ	2
12. ควรแยกชั้นของหอพักตามนิสิตแต่ละชั้นปี	1
13. ควรจัดให้มีระบบระบายอากาศภายในห้องน้ำ	1

จากตาราง 21 นิสิตได้แสดงทักษะและข้อเสนอแนะอื่นๆ ต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านกายภาพ ดังนี้ การจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม ควรขยายขนาดพื้นที่ของห้องพักให้เหมาะสมต่อจำนวนนิสิตภายในหอพักมากที่สุด

รองลงมาควรมีการขยายพื้นที่ของหอพักให้มีพื้นที่ทำกิจกรรมเพิ่มขึ้น ลำดับถัดไปควรจัดหอพักให้มีระบบการถ่ายเทอากาศที่ดี มีการขยายพื้นที่ของห้องศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ ให้สามารถรองรับจำนวนนิสิตได้อย่างเพียงพอ ควรเพิ่มพื้นที่ในการจัดเก็บสิ่งของให้เพียงพอต่อความต้องการของนิสิต จัดซ่อมปรับปรุงห้องน้ำของหอพักให้มีสภาพดีสามารถใช้บริการได้ตามปกติอยู่เสมอ จัดสรรอุปกรณ์ที่จำเป็นเพิ่มอุปกรณ์เครื่องใช้ภายในห้องศึกษาค้นคว้าทางวิชาการให้เพียงพอแก่นิสิต ควรจัดการซ่อมบำรุงสิ่งของเครื่องใช้ในหอพักที่มีสภาพชำรุดให้มีสภาพดี นอกจากนี้ควรมีพื้นที่สำหรับทำกิจกรรมภายในโรงนอน และจัดพื้นที่ภายในหอพักที่มีความเป็นส่วนตัวแก่นิสิตมากขึ้น ควรปรับปรุงหอพักให้มีสภาพใหม่อยู่เสมอ และนิสิตมีความเห็นเรื่องการจัดนิสิตเข้าหอพัก ซึ่งควรจำแนกตามตามชั้นปี และเรื่องการปรับปรุงระบบระบายอากาศห้องน้ำของหอพักน้อยที่สุด

ตาราง 22 ทักษะและข้อเสนอแนะอื่นๆ ของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านสวัสดิการ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่ของคำตอบ (f)
ด้านสวัสดิการ	
1. ควรจัดบริการอินเทอร์เน็ตที่ดีกว่านี้ เพื่อความสะดวกในการค้นคว้า	7
2. ควรมีการให้คำปรึกษาพร้อมรับฟังปัญหาของอาจารย์และบุคลากรประจำหอพักมากกว่านี้	6
3. ควรมีการเข้าไปแก้ไขปัญหอย่างจริงจังของอาจารย์และบุคลากรประจำหอพัก ให้ตรงกับความต้องการของนิสิต	6
4. ควรมีการเข้ามาดูแลระบบน้ำดื่ม น้ำใช้ ให้สะอาดและเพียงพอต่อนิสิต	6
5. ควรมีการจัดให้บุคลากรดูแลรักษาความปลอดภัยบริเวณหอพัก และควรคำนึงถึงความปลอดภัยของนิสิตมากกว่านี้	4
6. ควรจัดบริการหนังสือพิมพ์ประจำวันและข่าวสารต่างๆ ให้ทั่วถึงแก่นิสิต	3
7. ควรมีการจัดบริการ ปริ้นเตอร์ ให้แก่นิสิต	2
8. ควรมีการจัดอุปกรณ์กีฬาเพิ่มให้แก่นิสิต	1
9. ควรมีการจัดเครื่องดนตรีเพิ่มให้แก่นิสิต	1

จากตาราง 22 นิสิตได้แสดงทักษะและข้อเสนอแนะอื่นๆ ต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านสวัสดิการ ดังนี้ โดยนิสิตเห็นว่าควรปรับปรุงการจัดบริการอินเทอร์เน็ตให้มีความรวดเร็วในการทำงานมากที่สุด รองลงมา นิสิตเห็นว่าอาจารย์และบุคลากรประจำหอพัก ควรทำหน้าที่ในการรับฟังปัญหาและให้คำปรึกษาแก่นิสิต พร้อมทั้งดำเนิน การแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นแก่นิสิตอย่างจริงจัง และต้องการให้จัดบริการน้ำดื่ม น้ำใช้ที่สะอาด ปราศจากสี กลิ่น และเพียงพอต่อความต้องการของนิสิต นอกจากนี้ นิสิตยังมีความเห็นว่าควรจัดบุคลากรดูแลรักษาความปลอดภัยบริเวณหอพัก ควรจัดบริการหนังสือพิมพ์ประจำวันและข่าวสารที่เพียงพอต่อจำนวนนิสิต ควรจัดบริการ ปริ้นเตอร์ แก่นิสิตเรียงตามลงมาตามลำดับ และนิสิตมีความเห็นในเรื่องการจัดอุปกรณ์กีฬา เครื่องดนตรี เพิ่มแก่นิสิต ในลำดับน้อยที่สุด

ตาราง 23 ทักษะและข้อเสนอแนะอื่นๆ ของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิตติโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านสังคม

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่ของคำตอบ (f)
ด้านสังคม	
1. ควรสร้างความสามัคคีภายในหอพักมากขึ้น	2
2. ควรมีการแสดงการเป็นแบบอย่างที่ดีของอาจารย์และบุคลากรประจำหอพัก	1
3. ควรมีการรวมกลุ่มเพื่อช่วยเหลือทางด้านการเรียนอย่างทั่วถึง	1
4. ควรมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในหอพักมากกว่านี้	1
5. ควรให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมของหอพักกันมากกว่านี้	1

จากตาราง 23 นิสิตได้แสดงทักษะและข้อเสนอแนะอื่นๆ ต่อการจัดบริการหอพักนิตติโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านสังคม ดังนี้ ควรสร้างความสามัคคีภายในหอพักมากที่สุด เพื่อความสัมพันธ์อันดีในการอยู่ร่วมกัน รองลงมาคือควรมีการแสดงการเป็นแบบอย่างที่ดีของอาจารย์และบุคลากรประจำหอพักให้แก่ นิสิต รวมถึงการรวมกลุ่มเพื่อศึกษาบทเรียนหรือช่วยเหลือเพื่อนนิสิตทางด้านการเรียน ควรกระจายกลุ่มเพื่อช่วยเหลือเพื่อนนิสิตที่มีปัญหาทางด้านการเรียนอย่างทั่วถึง ควรช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมหอพักมากกว่านี้

ตาราง 24 ทักษะและข้อเสนอแนะอื่นๆ ของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการจัดดำเนินงาน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่ของคำตอบ (f)
ด้านการจัดดำเนินงาน	
1. ควรให้ความสำคัญรวดเร็วในการติดต่อซ่อมบำรุงสิ่งต่างๆภายในหอพัก	11
2. ควรให้สิทธิทุกคนเท่าเทียมกัน และควรเปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมมากขึ้น	5
3. ควรมีการลดความเข้มงวดของกฎระเบียบภายในหอพัก	5
4. ควรเพิ่มจำนวนอาจารย์ และบุคลากรประจำหอพักให้เหมาะสมต่อจำนวนนิสิต	4
5. ควรจัดให้การประชาสัมพันธ์และกระจายข่าวสารทั่วถึงกว่านี้	3
6. ควรมีการเปลี่ยนกำหนดเวลาเปิด-ปิดของหอพัก ให้เหมาะสม	2
7. ควรจัดให้มีคนกลางในการควบคุมกฎระเบียบ ควบคู่ไปกับการควบคุมนิสิต	1

จากตาราง 24 นิสิตได้แสดงทักษะและข้อเสนอแนะอื่นๆ ต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการจัดดำเนินงาน ดังนี้ ควรให้ความสำคัญรวดเร็วในการติดต่อซ่อมบำรุงสิ่งต่างๆภายในหอพัก ในลำดับมากที่สุด รองลงมานิสิตเห็นว่าควรให้สิทธิทุกคนเท่าเทียมกัน โดยเปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมมากขึ้น และควรลดความเข้มงวดของกฎระเบียบภายในหอพัก เพื่อให้นิสิตได้เสนอแนวคิด และสามารถแสดงออกถึงความต้องการของตนได้มากขึ้น นอกจากนี้ควรเพิ่มจำนวนอาจารย์ และบุคลากรประจำหอพักให้เหมาะสมต่อจำนวนนิสิต ควรมีการประชาสัมพันธ์และกระจายข่าวสารให้ทั่วถึงแก่นิสิตมากขึ้น ควรปรับเปลี่ยนกำหนดการเปิด-ปิดหอพัก ให้มีความเหมาะสมตามลำดับ และนิสิตมีความเห็นว่า ควรจัดให้มีบุคลากรซึ่งเป็นคนกลางในการควบคุมกฎระเบียบ ควบคู่ไปกับการควบคุมนิสิต เพื่อให้สามารถตัดสินปัญหาอย่างเป็นกลาง มีความยุติธรรม ในลำดับน้อยที่สุด

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิตติโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความมุ่งหมายของการวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล การสรุปผลการวิจัย และการอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิตติโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านสวัสดิการ ด้านสังคม และด้านการจัดดำเนินงาน
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิตติโครงการเพชรในตมโดยรวม และในแต่ละด้าน จำแนกตามตัวแปร เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ภูมิภาค และศาสนา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตโครงการเพชรในตม ชั้นปีที่ 2 – 5 ที่กำลังศึกษาอยู่ในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 180 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืน 177 คน คิดเป็น 98.33 %
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ เกี่ยวกับทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิตติโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านสวัสดิการ ด้านสังคม และด้านการจัดดำเนินงาน รวม 57 ข้อ แบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายข้อ 1 คือ เพื่อศึกษาทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิตติโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใน 4 ด้าน ได้แก่ด้านกายภาพ ด้านสวัสดิการ ด้านสังคม และด้านการจัดดำเนินงาน โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. วิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายข้อ 2 เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตต่อการจัดบริการหอพัก นิสิตโครงการเพชรในตมโดยรวม และในแต่ละด้าน จำแนกตามตัวแปร โดยตัวแปร เพศ และศาสนา ใช้ การทดสอบความแตกต่างระหว่าง 2 กลุ่ม โดยการทดสอบที (t-test) ส่วนตัวแปร ชั้นปีที่ศึกษา และ ภูมิภาค ใช้การทดสอบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน ทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึง ทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ

4. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด โดยผู้วิจัยใช้วิธีการแจกแจงความถี่แล้วนำเสนอ ข้อมูลในเชิงบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

1. นิสิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีทัศนคติต่อ การจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านพบว่า ด้านกายภาพ ด้านสวัสดิการ และด้านการจัดดำเนินงาน มีความเหมาะสมในระดับ ปานกลาง ส่วนในด้านสังคมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2. นิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

3. นิสิตที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

4. นิสิตที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกายภาพ ด้านสวัสดิการ และด้านการจัดดำเนินงานแตกต่างกัน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านสังคมไม่พบความแตกต่าง

5. นิสิตที่นับถือศาสนาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

1. การศึกษาทัศนคติของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้าน สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1.1 นิสิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีทัศนคติต่อ

การจัดบริการหอพักนิตินิตโครงการเพชรในตม โดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในอดีตมีการจัดหอพักที่เหมาะสมกับสภาพเดิม ซึ่งในขณะนั้นมีจำนวนนิตินิตไม่มาก ต่อมาได้มีการรับนิตินิตเพิ่มขึ้น ทำให้การขยายตัวของหอพักไม่เป็นไปตามจำนวนนิตินิต เนื่องจากมีขอบเขตพื้นที่หอพักที่จำกัด สืบเนื่องจากเมื่อครั้ง พลเอกอาทิตย์ กำลังเอก ผู้บัญชาการทหารสูงสุด รักษาราชการผู้บัญชาการทหารบก ในขณะนั้น ซึ่งได้ริเริ่มให้มีการจัดทำโครงการเพชรในตม ได้มีความหวังไว้ว่าถ้านิตินิตเหล่านี้พักอาศัยอยู่ตามหอพักของเอกชน อาจได้รับสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดี จนอาจขาดความสนใจต่อการศึกษา กอปรกับผู้ปกครองส่วนใหญ่มีฐานะยากจน จึงได้มีการมอบหมายคำสั่งจัดสร้างหอพักเพชรในตมขึ้นใน พ.ศ. 2529 และให้นิตินิตได้เข้าไปพักอยู่ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2530 เป็นต้นมา โดยได้สร้างหอพักขึ้นเพื่อรองรับนิตินิตเพชรในตม จำนวน 4 รุ่น รุ่นละ 30 คน รวม 120 คน (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2553: ออนไลน์) แต่ในปัจจุบันมีการรับนิตินิตเข้าศึกษาในโครงการเพชรในตมเพิ่มขึ้น อาจก่อให้เกิดความแออัดขึ้นภายในหอพัก ซึ่งอาจไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหอพักเอกชนสำหรับนักเรียนและนักศึกษา ที่กำหนดว่า ขนาดพื้นที่ห้องพักไม่ควรน้อยกว่า 8 ตารางเมตร (กรณีพักคนเดียว) และหากมีผู้เข้าพักร่วมกัน จะต้องมียุทธศาสตร์ที่เฉลี่ยคนละไม่น้อยกว่า 6 ตารางเมตร (สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ. 2554: 9) แต่เนื่องจากพื้นที่ในการจัดตั้งหอพักนิตินิตโครงการเพชรในตมมีขอบเขตจำกัด โอกาสในการขยายหอพักให้เหมาะสมต่อจำนวนนิตินิตเป็นไปได้ยาก นอกจากนี้การจัดบริการหอพักในหลายด้านยังตอบสนองความต้องการของนิตินิตไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับ กนิษฐ ศิริรัตนอุดม และคนอื่นๆ (2554: 41) ที่ได้ทำรายงานวิจัยเรื่องความพึงพอใจในการอยู่หอพักของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์บัณฑิต ชั้นปีที่ 3 และ 4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา (เกาะยอ) ประจำปีการศึกษา 2554 พบว่า ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่ในหอพักเกาะยอวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ แคทเธีย ตั้งพัฒนธนา (2549: บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษา โดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง เช่นกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1.1.1 นิตินิตมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิตินิตโครงการเพชรในตม ด้านกายภาพ ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ขนาดพื้นที่ห้องพักไม่เหมาะสมต่อจำนวนนิตินิต ก่อให้เกิดความแออัดขึ้นในหอพัก อีกทั้งอากาศภายในหอพักถ่ายเทไม่สะดวก และยังมีน้ำจากคลองแสนแสบส่งกลิ่นมายังหอพัก ซึ่งอาจส่งผลให้นิตินิตถูกรบกวนจากการพักผ่อน ขาดสมาธิในการทำงานหรือทบทวนบทเรียน บริเวณรอบหอพักยังขาดความร่มรื่น พื้นที่ใช้สอยหรือพื้นที่พักผ่อนบริเวณหอพักมีอยู่น้อย ประกอบกับพื้นที่ในการจัดตั้งหอพักนิตินิตโครงการเพชรในตมมีขอบเขตบริเวณที่จำกัด การขยายตัวของหอพักให้รองรับนิตินิตอย่างเหมาะสมจึงเป็นไปได้ยาก ดังที่ ซีเกอร์ส (รัชนีบุลย์ ผิวสุพรรณ. 2542: 19; อ้างอิงจาก Seagers.

1961: 5) ได้กล่าวถึง การจัดตั้งอาคารหอพักนิสิตนักศึกษาของมหาวิทยาลัยไว้ว่า หอพักควรตั้งอยู่ในบริเวณที่เหมาะสม กว้างขวางพอเหมาะกับโครงการปัจจุบัน และสามารถที่จะขยายได้ในอนาคต และตั้งอยู่ในสถานที่ปลอดภัย สวยงาม มีการระบายอากาศ และให้แสงสว่างที่เป็นธรรมชาติ สามารถใช้ประโยชน์ เพื่อกิจกรรมกลางแจ้งและสันตนาการได้มากที่สุด รวมทั้งมีการวางแผนผังให้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของนิสิต นอกจากนี้อาจเป็นเพราะ ห้องน้ำในหอพักที่มีจำนวนไม่เพียงพอต่อจำนวนนิสิต ขนาดพื้นที่ห้องศึกษาค้นคว้าทางวิชาการไม่เพียงพอต่อความต้องการ ทั้งยังขาดพื้นที่ในการจัดเก็บสิ่งของและอุปกรณ์เครื่องใช้ในหอพัก สอดคล้องกับ พัทธวิภา ศุภโกศล (2546: 54) ที่ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของนิสิตปริญญาตรีที่มีต่อการให้บริการงานหอพักมหาวิทยาลัยบูรพา ผลการวิจัยพบว่า นิสิตปริญญาตรีมีความพึงพอใจต่อการให้บริการงานหอพักมหาวิทยาลัยบูรพา ด้านกายภาพ อยู่ในระดับปานกลาง คล้ายกับ แจ่มจันทร์ แก้วจันทร์ (2555: 91 – 93) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงราย ที่มีต่อหอพักนักศึกษา กรณี : เปรียบเทียบระหว่างหอพักมหาวิทยาลัย หอพักเครือข่าย และหอพักนอกเครือข่าย พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพของหอพักมหาวิทยาลัย หอพักเครือข่าย และหอพักนอกเครือข่ายอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่ ณฤมล ประภัสสร (2547: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหา และความต้องการของนิสิตเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของหอพักโครงการเพชรในตม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตมีปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของหอพักโครงการเพชรในตม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านกายภาพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.1.2 นิสิตมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตมด้านสวัสดิการ ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะนิสิตประสบปัญหาเรื่องสวัสดิการหอพักมานาน ซึ่งไม่เพียงพอต่อความต้องการของนิสิตทั้งในด้านคุณภาพและปริมาณ อาทิ สวัสดิการด้านสื่อและเทคโนโลยี พบว่า การให้บริการคอมพิวเตอร์ภายในหอพักไม่เพียงพอต่อนิสิต และบ่อยครั้งที่คอมพิวเตอร์อยู่ในสภาพที่ไม่พร้อมใช้งาน เครือข่ายอินเทอร์เน็ตและบริการหนังสือพิมพ์ รวมไปถึงการกระจายข่าวสารต่างๆ ครอบคลุมไม่ดีพอ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นอุปสรรคต่อนิสิตในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลหรือหาความรู้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ในส่วนของสาธารณูปโภคในการจัดสวัสดิการน้ำดื่ม พบว่า มีกลิ่นจากน้ำดื่มซึ่งอาจเป็นไปได้ว่า น้ำไม่สะอาดพอ จึงอาจเป็นไปได้ว่าแนวทางการจัดสวัสดิการหอพักในปัจจุบัน อาจไม่ได้มาตรฐานและไม่เพียงพอต่อจำนวนนิสิตในหอพัก อีกทั้งสวัสดิการที่จัดให้ไม่สามารถตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของนิสิตได้ดีพอ ซึ่งไม่เป็นไปตามที่ สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ (2554: 11) ได้กล่าวไว้ในมาตรฐานหอพักเอกชนสำหรับนักเรียนนักศึกษาว่า ภายในหอพักต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีจุดเชื่อมต่อหรือมีสัญญาณเพื่อการเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ต โต๊ะ เก้าอี้ ที่เอื้อต่อการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ และมีห้องหรือมุมเอกสารที่ให้บริการหนังสือพิมพ์ สิ่งพิมพ์ ที่มีความทันสมัย และมีการจัดการอย่างเป็นระบบ ซึ่งจากผลการวิจัยสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ประลม ไชยสาร (2542: 99) ที่

ได้ทำการวิจัยเรื่อง เจตคติและความต้องการของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตที่มีต่อการจัดบริการ นักศึกษา พบว่า นักศึกษามีเจตคติและความต้องการในด้านสวัสดิการและบริการทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ แคทธิยา ตั้งพัฒณนา (2549: 104) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพัก นักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่าการจัดบริการหอพัก ด้านการบริการ และสวัสดิการของหอพักแพทย์ มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง และยังเป็นไปในทางเดียวกัน กับ รัตติยา สัจจภิมย์ สิริมา ศรีสุภาพ และ วรณศักดิ์พิจิตร บุญเสริม (2553: บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษา วิจัยเรื่องความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการเข้าพักในหอพักเครือข่ายมหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า นิสิต ที่พักในหอพักเครือข่ายมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นต่อหอพัก ในด้านบริการสวัสดิการอยู่ใน ระดับปานกลาง

1.1.3 นิสิตมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม ด้านสังคม ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหอพักโครงการเพชรในตมเป็นระบบรุ่นพี่ดูแลรุ่นน้อง การดำเนินชีวิตภายในหอพักมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการจัดกิจกรรมหอพักและทำงานร่วมกัน ซึ่ง นิสิตภายในหอพักทุกคนต่างมีหน้าที่ของตนเองในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง ทำให้นิสิตสามารถรับรู้สภาพปัญหา และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกัน เกิดเป็นความสามัคคีขึ้นภายในหอพัก นอกจากนี้ นิสิตได้มีการรวมกลุ่มกัน ทบทวนบทเรียน และให้ความช่วยเหลือแก่เพื่อนนิสิตที่มีปัญหาด้านการเรียนอยู่เสมอ จึงเป็นการสร้าง สัมพันธภาพที่ดีระหว่างนิสิต เกิดเป็นความสนิทสนมรักใคร่กลมเกลียวขึ้นในหอพัก นอกจากนี้ นิสิตโครงการ เพชรในตมส่วนใหญ่ยังมีความใกล้ชิด และมีสัมพันธภาพที่ดีกับอาจารย์ หรือบุคลากรประจำหอพักอีกด้วย ความแตกต่างของ เพศ ภูมิลำเนา ชั้นปีที่ศึกษา และศาสนา จึงอาจไม่ส่งผลต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม หอพักนิสิตโครงการเพชรในตมนี้ ซึ่ง ลักษณะ สิริวัฒน์ (2556: 143 – 144) กล่าวว่า การดำรงชีวิตในสังคม การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลอื่นเป็นพฤติกรรมที่ต้องกระทำต่อกันระหว่างบุคคลในสังคม ต้องมีการพึ่งพาอาศัยช่วยเหลือกัน หรือทำตามความปรารถนาของบุคคลอื่น เพื่อให้คนเหล่านั้นรู้สึกพอใจ และ ตอบแทนความพอใจกลับมา ซึ่งตามทฤษฎีสังคมศาสตร์นั้น มนุษย์จะรวมกลุ่ม และต้องการที่จะติดต่อสื่อสาร มีความสัมพันธ์กับบุคคล เพื่อแสวงหาความเป็นเพื่อนกับบุคคลอื่น สอดคล้องกับ กนิษฐ ศรีรัตนอุดม และคนอื่นๆ (2554: 42) ที่ได้ศึกษาความพึงพอใจในการอยู่หอพักของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์บัณฑิต ชั้นปีที่ 3 และ 4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา (เกาะยอ) ประจำปีการศึกษา 2554 พบว่า นักศึกษา มีความพึงพอใจในด้านมนุษยสัมพันธ์ ระหว่างนักศึกษาที่อยู่ในหอพักเดียวกันในระดับมาก โดยข้อที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การช่วยเหลือกันระหว่างนักศึกษาในสังคมหอพักเดียวกัน และเป็นไปในทางเดียวกัน กับ รัชนิบูลย์ ผิวสุพรรณ (2542: 62 – 63) ซึ่งได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการใช้ชีวิตในหอพัก ตามทัศนคติ ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ พบว่า การจัดกิจกรรมของหอพักทำให้นิสิตต่างชั้นปี ทั้งเพศหญิงและเพศชายมีโอกาสได้สนทนา สังสรรค์ ได้ดูหนังสือและทบทวนการเรียนกับเพื่อนๆ ช่วยให้

นิสิตฝึกความรับผิดชอบ มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือชุมชน ช่วยส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ส่วน แจ่มจันทร์ แก้วจันทร์ (2555: 92) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ที่มีต่อหอพักนักศึกษา กรณี : เปรียบเทียบระหว่างหอพักมหาวิทยาลัย หอพักเครือข่าย และหอพักนอกเครือข่าย พบว่าความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ที่มีต่อด้านบุคลากรของหอพักมหาวิทยาลัย อยู่ในระดับมาก ในขณะที่ ญัฐชนันท์ เสมอภพ (2552: 111) ที่ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อบริการหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อบัณฑิตด้านบุคลากรหอพักในระดับปานกลาง

1.1.4 นิสิตมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม ด้านการจัดดำเนินงานว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการบริหารงานหอพักและดำเนินกิจกรรมต่างๆ นั้น จะดำเนินงานในรูปของกรรมการฝ่ายหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม โดยคณะกรรมการแต่ละชุดจะมีวาระการปฏิบัติงานโดยคณะกรรมการจะเริ่มวาระตั้งแต่เดือนตุลาคมภาคปลาย จนถึงเดือนกันยายนภาคต้น ของทุกปีการศึกษา เมื่อหมดวาระจะมีการประกาศรับสมัครประธานและทีมงานชุดใหม่ขึ้นมาบริหารงานต่อ ซึ่งเป็นไปได้ว่า การจัดบริการหอพักขาดความต่อเนื่องในการจัดดำเนินงาน นอกจากนี้การติดต่อประสานงานกับบุคลากรหอพักเรื่องการดำเนินการซ่อมบำรุงสิ่งชำรุดภายในหอพัก มีความล่าช้า อีกทั้งในการจัดดำเนินงานหอพักบางส่วน นิสิตยังขาดการมีส่วนร่วม ซึ่งนิสิตเห็นว่ากฎระเบียบหอพัก และเวลาเปิด-ปิดของหอพักยังไม่เหมาะสม และการประชาสัมพันธ์กับการกระจายข่าวสารของหอพัก ยังไม่ทั่วถึงแก่นิสิตทั้งหมด ซึ่งปัญหาดังกล่าวได้กระทบต่อสภาพความเป็นอยู่ของนิสิต ดังที่ สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2539: 190 – 199) ได้กล่าวว่า ในการดำเนินงานหอพัก ต้องยึดวัตถุประสงค์ และนโยบายของบริการหอพักเป็นแนวทางในการดำเนินงาน และเพื่อให้การพัฒนานิสิตเกิดประสิทธิผล บุคลากรในการดำเนินงานหอพักจึงควรเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญ ด้านการให้คำปรึกษา ด้านกิจการนิสิต และด้านจิตวิทยา เพื่อช่วยให้บริการของหอพัก สามารถพัฒนานิสิตได้ผลดีตามจุดมุ่งหมาย และควรมีการประเมินผลการทำงาน เพื่อให้ทราบจุดอ่อนหรืออุปสรรค เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ แคทเธีย ตังพัฒนา (2549: 104) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ผลวิจัยพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริหารของหอพักว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง และยังสอดคล้องกับ ธิธาร์ตน์ ไสดา (2553: บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาทัศนคติของนักศึกษาต่อการให้บริการหอพัก ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารหอพักในส่วนของระบบการแจ้งซ่อมอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่างๆ มีความล่าช้า

2. การเปรียบเทียบทัศนะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตมโดยรวม และในแต่ละด้าน จำแนกตามตัวแปร เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ภูมิภาค และศาสนา สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 นิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิตินิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ อาคารหอพักนิตินิตชายและหอพักนิตินิตหญิงได้ถูกจัดตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกัน มีแนวทางในการจัดดำเนินงานหอพักเดียวกัน การจัดอุปกรณ์เครื่องใช้อำนวยความสะดวกในหอพัก และจัดบริการสวัสดิการให้แก่ นิสิตคล้ายคลึงกัน มีการใช้กฎระเบียบข้อบังคับเดียวกันทั้งหอพักชายและหอพักหญิง รวมทั้งมีการจัดกิจกรรมหอพักที่เน้นให้นิสิตทำร่วมกัน ทำให้การดำเนินชีวิตของนิสิตชาย และนิสิตหญิงมีความใกล้เคียงกันมาก นอกจากนี้ ทั้งเพศชายและเพศหญิงต่างก็เป็นมนุษย์เหมือนกัน มีความต้องการพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตเหมือนกัน จึงอาจเป็นสาเหตุให้นิสิตชายและหญิงมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักไปในทิศทางเดียวกัน ดังที่ มาสโลว์ (ลักษณะ สรีรวิวัฒน์. 2556: 77 – 79; อ้างอิงจาก Maslow. 1971) กล่าวว่า มนุษย์ทุกคน ไม่ว่าจะเพศใดก็ตาม ต่างก็มีความต้องการขั้นพื้นฐานที่เหมือนกัน คือ ความต้องการพื้นฐานทางสรีระ (Basic Physiological Needs or Biological Needs, Physiological Needs) เช่น ต้องการบำบัดความหิวกระหาย ต้องการความอบอุ่น ต้องการที่อยู่อาศัย ต้องการนอนหลับพักผ่อน ต้องการบำบัดความเจ็บปวด และความไม่สมดุลทางร่างกายต่างๆ ซึ่งล้วนแต่เป็นสิ่งที่จำเป็นแก่ชีวิต ส่วน แซมเมลสัน (ลักษณะ สรีรวิวัฒน์. 2556: 74 – 75; อ้างอิงจาก Samelson. 1977) กล่าวว่า ธรรมชาติของมนุษย์ทุกคน มีความต้องการที่ทำให้ตอบสนองร่างกาย จิตใจ สังคม และปรารถนาที่จะดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างสุขสมบูรณ์เหมือนกัน ซึ่งจากผลการวิจัยสอดคล้องกับ รัชนีบุญย์ ผิวสุพรรณ (2542: 64) ที่ได้ศึกษาทัศนคติของนิสิตต่อการใช้ชีวิตในหอพัก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องค์กรักษ์ พบว่า ทัศนคติของนิสิตต่อการใช้ชีวิตในหอพักโดยรวมไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธิดารัตน์ โสดา (2553: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาทัศนคติของนักศึกษาต่อการใช้บริการหอพักนักศึกษา พบว่า นักศึกษาชาย และนักศึกษานิสิตหญิงของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีทัศนคติต่อการให้บริการหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยโดยรวมทุกด้าน คือ ด้านการบริหาร ด้านบริการและสวัสดิการ ด้านกายภาพ ด้านกิจกรรม และด้านรักษาความปลอดภัย ไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนิษฐ ศิริรัตนอุดม และคนอื่นๆ (2554: 41) ที่ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจในการอยู่หอพักของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์บัณฑิต ชั้นปีที่ 3 และ 4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา (เกาะยอ) ประจำปีการศึกษา 2554 พบว่า นักศึกษาพยาบาลชายและหญิงมีความพึงพอใจในการอยู่หอพักเกาะยอ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา ปีการศึกษา 2554 ไม่ต่างกัน

2.2 นิสิตที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิตินิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันทุกด้าน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะนิสิตแต่ละชั้นปีมีระยะเวลาในการอยู่อาศัยในหอพักที่แตกต่างกัน ทำให้มีประสบการณ์และความชัดเจนของมุมมองในการมองสภาพปัญหาของหอพักที่แตกต่าง ประกอบกับ

ภูมิหลังและสภาพแวดล้อมเดิมของนิสิต อาจส่งผลต่อความสามารถในการปรับตัวของนิสิตแต่ละคน โดยนิสิตรุ่นน้องที่มีระยะเวลาในการอยู่อาศัยในหอพักน้อย อาจยังขาดประสบการณ์เกี่ยวกับการดำเนินงานและกฎระเบียบต่างๆ ของหอพัก ประกอบกับการมีส่วนร่วมในหอพักน้อยกว่าชั้นปีอื่นๆ อาจมีทัศนคติที่มีต่อหอพักไม่ชัดเจน แต่ในบทบาทของความเป็นรุ่นพี่ โดยเฉพาะนิสิตชั้นปีที่ 5 ซึ่งค่อนข้างมีมุมมองต่อการจัดบริการหอพักแตกต่างจากชั้นปีอื่นๆ อาจเป็นไปได้ว่า มีประสบการณ์ในการอยู่อาศัยในหอพักนาน ทำให้มองเห็นข้อบกพร่องและสภาพปัญหาค่อนข้างชัดเจน ประกอบกับประสบปัญหาของหอพักที่ไม่ได้ปรับปรุงมานาน และตลอดระยะเวลาการศึกษาไม่ได้รับความสะดวกสบายเท่าที่ควร จึงมีความต้องการให้ทางหอพักปรับปรุงเรื่องสวัสดิการอยู่ในระดับมากกว่านิสิตชั้นปีอื่นๆ นอกจากนี้ อาจมองเห็นถึงความจำเป็นในสวัสดิการ ซึ่งควรตอบสนองความต้องการของรุ่นน้องได้ในอนาคต และคาดหวังให้นิสิตรุ่นน้องได้รับความสะดวกสบาย เพื่ออำนวยความสะดวกการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง ดังที่ ทองหล่อ วงษ์ธรรมมา (2555: 105) ที่กล่าวถึงหลักปรัชญาประสบการณ์นิยม ว่าเป็นการใช้ประสบการณ์ในการคิดและเรียนรู้ด้วยตนเอง เมื่อเกิดปัญหาก็สามารถแก้ไขได้ด้วยตนเอง และผลจากประสบการณ์ยังทำให้สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดีอีกด้วย นอกจากนี้ ทองเรียน อมรัชกุล (2525: 39) ยังกล่าวถึงลักษณะของนิสิตแต่ละชั้นปีไว้ว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 มีความสนใจศึกษาหาความรู้ ต้องการเข้าใจตนเองและปัญหา มีความเป็นมิตร มีมนุษยธรรม รวมทั้งสนใจเข้าร่วมกิจกรรมทุกประเภทในมหาวิทยาลัย ส่วนนิสิตชั้นปีที่ 2 มักจะเกิดความไม่พอใจต่อมหาวิทยาลัย เพราะรู้สึกว่าตนเองไม่ได้รับการเอาใจใส่ จึงหาทางออกด้วยการริเริ่มสร้างแบบแผนของกลุ่มย่อยจนเกิดเป็นวัฒนธรรมเพื่อนฝูงขึ้น ทางด้านนิสิตชั้นปีที่ 3 จะมีวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของตนที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ ทุกคนจะมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และมีความคิดไปในแนวทางเดียวกันเป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่นิสิตชั้นปีที่ 4 เริ่มไม่สนใจสภาพความเป็นอยู่ของนิสิต แต่มีแนวโน้มที่จะหันความสนใจออกไปจากมหาวิทยาลัย ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับ งานวิจัยของ พัทธวีวิภา ศุภโกศล (2546: 54) ที่ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของนิสิตปริญญาตรีที่มีต่อการให้บริการงานหอพักมหาวิทยาลัยบูรพา ผลการวิจัยพบว่า นิสิตปริญญาตรีที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการงานหอพักมหาวิทยาลัยบูรพา ทั้งโดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน เป็นไปในทางเดียวกันกับงานวิจัยของ แคทธียา ตั้งพัฒนา (2549: 104) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ผลงานวิจัยพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และนักศึกษา ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกัน และยังคงคล้ายกับ สิริสรณ์ ทิพทวี (2543: 102) ที่ศึกษาทัศนคติของนักศึกษาของหอพักและอาจารย์ที่ปรึกษาหอพักที่มีต่อการดำเนินงานหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พบว่า นักศึกษาในชั้นปีที่ 1 มีทัศนคติต่อการจัดดำเนินงานหอพักแตกต่างกับ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ในขณะที่ ชุตติมา ทวีศรี (2555: 72) ที่ศึกษาทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ผลการวิจัยพบว่า นิสิตที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน

มีทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยรวม และในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 นิสิตที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิตินิสิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยนิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคกลาง มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักโดยรวมแตกต่างกับนิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ทางภาคเหนือ และภาคใต้ ซึ่งอาจเป็นเพราะการที่นิสิตมาจากภูมิลำเนาที่แตกต่างกัน ย่อมมีวัฒนธรรม ค่านิยม ภูมิหลังและการเลี้ยงดูจากครอบครัวที่ต่างกัน จึงอาจส่งผลให้นิสิตมีความสามารถในการปรับตัวได้ไม่เท่ากันจนเกิดเป็นทัศนคติที่แตกต่าง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตที่มีภูมิลำเนาต่างกันมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักในรายด้านแตกต่างกันเกือบทุกด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านสวัสดิการ ด้านการจัดดำเนินงาน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ยกเว้นด้านสังคมที่ไม่พบความแตกต่าง อาจเป็นเพราะภูมิหลังของนิสิตและสภาพแวดล้อมของนิสิตที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน จึงทำให้การดำรงชีวิต ค่านิยม วัฒนธรรม รวมทั้งภาวะทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน ส่งผลต่อความแตกต่างของทัศนคติและการแสดงออก รวมทั้งการมีส่วนร่วมในหอพักของนิสิต แต่ทั้งนี้ นิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แม้จะมีความแตกต่างกันในหลายด้าน ทั้งทางด้านกายภาพ วัฒนธรรม ค่านิยม สังคมการเลี้ยงดูจากครอบครัว แต่นิสิตเหล่านี้ต่างก็มาอาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกัน อยู่ในสังคมเดียวกัน มีระดับสติปัญญาและช่วงอายุที่ใกล้เคียงกัน จึงอาจมีความคิดเห็น ความรู้สึกและวุฒิภาวะทางอารมณ์ไปในทางเดียวกัน มีการปรับตัวและเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งนิสิตต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับสังคมใหม่ให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมนั้นได้ จึงอาจทำให้นิสิตมีทัศนคติต่อสังคมหอพักไม่แตกต่างกัน คล้ายกับทฤษฎีของ เบเนดิกต์ ที่ให้ข้อจำกัดไว้ว่า มนุษย์ในสังคมหนึ่งๆ มีเอกภาพที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งมนุษย์ทุกคนในสังคมนั้น ถูกหล่อหลอมโดยเป้าหมายของวัฒนธรรม ให้มีความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม และพฤติกรรมเหมือนกัน (ยศ สันตสมบัติ. 2556: 247) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ กริม (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 1; อ้างอิงจาก Grimm. 1993: 248 – 249) ที่กล่าวว่า หอพักนิตินิสิตนักศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของระบบกิจการนิตินิสิตนักศึกษา เป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยหล่อหลอมและช่วยพัฒนาบุคลิกภาพของนิตินิสิตนักศึกษาให้สามารถปรับตัวใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้หอพักยังมีส่วนสำคัญในการเป็นแหล่งสนับสนุนในการศึกษาเล่าเรียนของนิตินิสิตนักศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะที่งานวิจัยของ ชูติมา ทวีขศรี (2555: 72) ที่ได้ทำการศึกษาทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาต่างกัน มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับ ศิริวรรณ พิมพ์ทอง (2546: 88) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิตินิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตที่มีภูมิลำเนาต่างกันมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิตินิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โดยรวมไม่แตกต่างกัน เป็นไปในทางเดียวกันกับ สิริสรณ์ ทิพทวี (2543: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาทัศนคติของนักศึกษาหอพัก และอาจารย์ที่ปรึกษาหอพักที่มีต่อการดำเนินงานหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พบว่า นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพและปริมณฑล กับนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด มีทัศนคติต่อการดำเนินงานหอพักนักศึกษา ไม่แตกต่างกัน

2.4 นิสิตที่นับถือศาสนาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิตินิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะนิตินิตต่างก็มีความเป็นมนุษย์เหมือนกัน มีความต้องการพื้นฐานเหมือนกัน ดังนั้น การนับถือศาสนาที่ต่างกันของนิตินิต อาจไม่มีผลต่อความแตกต่างทางทัศนคติในการพักอาศัยในหอพัก เนื่องจากปัจจัยที่จัดในหอพัก ล้วนเป็นปัจจัยที่จัดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของมวลสมาชิก ซึ่งเป็นไปตามความต้องการทั่วไป ที่จำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีวิต นอกจากนี้ สังคมเพื่อนในหอพักยังมีความรักใคร่กลมเกลียวกัน สามารถยอมรับเพื่อนต่างศาสนาและเข้าใจถึงพิธีการของแต่ละศาสนา จึงอาจส่งผลให้มุมมองต่อการจัดบริการหอพักไปในทางเดียวกัน ทั้งนี้อาจรวมถึงผลจากประสบการณ์ และคำสอนของแต่ละศาสนาที่สร้างความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสังคม ที่สามารถทำให้นิสิตปรับตัวเพื่อให้อยู่ร่วมกันกับสังคมกลุ่มเพื่อนที่ต่างศาสนาได้ สอดคล้องกับทฤษฎีความต้องการของมนุษย์ ของ มาสโลว์ (ลักษณะ สิริวัฒน์. 2556: 103; อ้างอิงจาก Maslow. 1971) ที่กล่าวว่า มนุษย์ทุกคนมีความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs) ซึ่งเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ และเป็นสิ่งจำเป็นที่สุดสำหรับการดำรงชีวิต นั่นคือ ความต้องการอาหาร อากาศ น้ำ และที่อยู่อาศัย เมื่อความความต้องการทางด้านร่างกายได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการความมั่นคงและปลอดภัย (Safety and Security Needs) นับเป็นความต้องการอันดับ 2 ก็เกิดขึ้น ซึ่งหมายถึง ความต้องการสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย ปราศจากอันตรายทางร่างกายและจิตใจ ในขณะที่ ยศ สันตสมบัติ (2556: 289) กล่าวว่า ศาสนาเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้มนุษย์สามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เป็นกลไกในการสร้างเอกลักษณ์ เป็นพลังในการต่อสู้กับความอยุติธรรมและการเบียดเบียนจากภายนอก ล้วนแล้วแต่เป็นความพยายามของมนุษย์ในการใช้ความเชื่อทางศาสนาเป็นกลไกในการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง เพื่อความอยู่รอดแทบทั้งสิ้น คล้ายกับ แพร ศิริศักดิ์ดำเกิง (2552: 22) ที่กล่าวว่า ผู้คนแม้มีความเชื่อในศาสนาที่แตกต่างกัน แต่ยังคงผูกพันใกล้ชิด เพราะบ้างก็มีบรรพบุรุษร่วมกันมา ทำให้เกิดการเรียนรู้ในการปรับตัว เพื่ออยู่ร่วมกัน แม้จะไม่มีใครรู้จักและเข้าใจหลักธรรมคำสั่งสอนทางศาสนาของแต่ละฝ่าย แต่ก็เรียนรู้ถึงสิ่งที่ต้องทำ และต้องห้ามของเพื่อนต่างศาสนา นอกจากนี้ ธีระพงษ์ มีไธสง (2551: 8) ยังได้กล่าวว่า ทุกศาสนาสอนให้คนเป็นคนดี และศาสนายังมีบทบาทในการให้คำชี้แนะ รวมทั้งวิธีการปฏิบัติต่อกันในฐานะเพื่อนมนุษย์ เพื่อให้มนุษย์มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันในสังคม และให้ทุกคนได้อยู่ร่วมกันอย่างสันติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านกายภาพ ผลการวิจัยพบว่า นิสิตมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม ด้านกายภาพโดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า จำนวนห้องน้ำ ต่อจำนวนนิสิตในหอพัก ขนาดพื้นที่ของห้องพัก ห้องศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ และห้องทำกิจกรรมต่อจำนวนนิสิต รวมทั้งการจัดสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นให้แก่นิสิตภายในหอพัก นิสิตเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า ควรปรับปรุงห้องน้ำภายในหอพักให้สามารถใช้ได้ตามปกติ และเพียงพอต่อจำนวนนิสิตในหอพัก ควรจัดนิสิตเข้าพักอาศัยในหอพักให้เหมาะสมกับขนาดพื้นที่ห้องพัก ควรขยายขนาดพื้นที่ห้องศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ และพื้นที่สำหรับทำกิจกรรมให้สามารถรองรับนิสิตได้เพียงพอกับความต้องการ นอกจากนี้ควรจัดสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในหอพักให้เพียงพอต่อจำนวนนิสิต เพื่อขจัดปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินชีวิต และทำให้หอพักเป็นสถานที่ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของนิสิตในหอพักอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ด้านสวัสดิการ ผลการวิจัยพบว่า นิสิตมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม ด้านสวัสดิการโดยรวมและรายละเอียดว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง แต่จากการวิเคราะห์ข้อมูลปลายเปิด นิสิตเห็นว่าหอพักควรปรับปรุงบริการอินเทอร์เน็ตมากที่สุด ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะว่า ทางหอพัก ควรปรับปรุงการให้บริการสื่อ เทคโนโลยี และระบบอินเทอร์เน็ต ควรเพิ่มจำนวนคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอ กับจำนวนนิสิต เพื่อนิสิตสามารถใช้เทคโนโลยีในการศึกษาค้นคว้าได้อย่างเต็มที่ รวมทั้งควรมีการจัดบริการ น้ำดื่ม น้ำใช้ที่สะอาดและเพียงพอ นอกจากนี้ นิสิตเห็นว่า การให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาของอาจารย์และบุคลากรประจำหอพักควรมีการดำเนินการที่จริงจัง เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของนิสิตและตอบสนอง นิสิตได้มากขึ้น

1.3 ด้านสังคม ผลการวิจัยพบว่า นิสิตมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม ด้านสังคมโดยรวมและรายละเอียดว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แต่จากการวิเคราะห์ข้อมูลปลายเปิด พบว่า เหล่านิสิตที่ได้มีการช่วยเหลือกันทางด้านการเรียน ยังมีนิสิตบางส่วนที่ไม่ได้รับประโยชน์ในด้านนี้ ซึ่งอาจเกิดจากปัญหาของตัวนิสิตเอง ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะว่า ด้วยความสัมพันธ์อันดีระหว่างอาจารย์ และนิสิตภายในหอพัก จึงควรมีการทำกิจกรรมเพื่อพบปัญหาที่มากขึ้น และนำมาแก้ไขปรับปรุงต่อไป

1.4 ด้านการจัดดำเนินงาน ผลการวิจัยพบว่า นิสิตมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม ด้านการจัดดำเนินงานโดยรวม และเกือบทุกข้อว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง แต่จากการวิเคราะห์ข้อมูลปลายเปิด พบว่า นิสิตต้องการให้การจัดดำเนินงานด้านการซ่อมบำรุง มีความรวดเร็ว มากกว่านี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า ควรจัดให้มีการคัดเลือกคณะกรรมการดูแลหอพัก ที่มีการดำเนินงาน

ที่ชัดเจน รวดเร็ว โดยจัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อให้ทราบปัญหา และสามารถแก้ปัญหาได้มากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของนิสิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2.2 ควรศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2.3 ควรศึกษาทัศนคติของอาจารย์และบุคลากรที่เกี่ยวข้องต่อการจัดบริการหอพักนิสิต

2.4 ควรทำการติดตามและประเมินผลหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อย่างต่อเนื่อง

บรรณานุกรม

- กนิษฐีย์ ศรีรัตนอุดม; และคนอื่นๆ. (2554). รายงานวิจัยเรื่องความพึงพอใจในการอยู่หอพักของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 และ 4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสงขลา (เกาะยอ) ประจำปีการศึกษา 2554. การวิจัยทางการพยาบาล. สงขลา: วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนีสงขลา.
- กรมประชาสัมพันธ์. (2541). หอพักเอกชนกับคุณภาพชีวิตนักเรียน นักศึกษา. กรุงเทพฯ: กรมประชาสัมพันธ์.
- กองกิจการพลเรือนกองทัพภาคที่ 2. (2554). *โครงการเพชรในตม*. สืบค้นเมื่อ 28 มิถุนายน 2554, จาก <http://www.civilarmy2.net/pech1.htm>.
- กุลธนา ธนาพงศ์ธร. (2530). *เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- แคททียา ตั้งพัฒนธนา. (2549). *ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- โครงการหอพักนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร. (2553). *ความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการให้บริการของหอพักนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร ประจำปีภาคปลายปีการศึกษา 2553*. พิษณุโลก: สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2530). *ระเบียบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วยหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2530*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แจ่มจันทร์ แก้วจันทร์. (2555). *ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายที่มีต่อหอพักนักศึกษา กรณี : เปรียบเทียบระหว่างหอพักมหาวิทยาลัย หอพักเครือข่าย และหอพักนอก เครือข่าย*. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (การจัดการทั่วไป). เชียงราย: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. ถ่ายเอกสาร.
- ชัยณรงค์ ไปตะวัตร์. (2554). *สัมภาษณ์โดย ศศิธร ศรีเจริญ ที่หอพักนิสิตโครงการเพชรในตม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*.
- ชำนาญ แสงแก้ว. (2541ก). *การบริหารโครงการเพชรในตม*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- (2541ข). *รายงานวิจัยเรื่องรูปแบบที่เหมาะสมของคณะกรรมการบริหาร โครงการเพชรในตม*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ชุติมา ทวิชศรี. (2555). *ทัศนะของนักศึกษาต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชุมศรี ชำนาญพุด. (2541). *การจัดศูนย์ศึกษาอาศัย: การพัฒนานักศึกษาแนวคิดและการประยุกต์ใช้ในวิทยาลัยพยาบาล*. ราชบุรี: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี.
- เชียรศรี วิวิธสิริ; และคณะ. (2543). *การติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการเพชรในตม ปีการศึกษา 2540 – 2541*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชี้อี อาดำ. (2554). *สัมภาษณ์โดย ศศิธร ศรีเจริญ ที่หอพักนิสิตโครงการเพชรในตม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*.
- ฐากร พูลพิพัฒน์. (2554). *สัมภาษณ์โดย ศศิธร ศรีเจริญ ที่หอพักนิสิตโครงการเพชรในตม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*.
- ณฤมล ประภัสสร. (2547). *ปัญหาและความต้องการของนิสิตเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของหอพัก โครงการเพชรในตม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ณัฐชนัญ เสมอภพ. (2552). *ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการบริการหอพักนักศึกษา มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์*. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (บริหารธุรกิจ). นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์. ถ่ายเอกสาร.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2541). *มาตรฐานกิจการนักศึกษา*. กรุงเทพฯ: กองบริการการศึกษา ทบวงฯ.
- ทองเรียน อมรัชกุล. (2525). *การบริหารกิจการนิสิต ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: จงเจริญการพิมพ์.
- ทองหล่อ วงษ์ธรรมมา. (2555). *พื้นฐานปรัชญาการศึกษา : ภูมิปัญญาของตะวันออกและตะวันตก*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ธิดารัตน์ ไสดา. (2552). *รายงานวิจัยเรื่องทัศนคติของนักศึกษาต่อการให้บริการหอพัก*. นครนายก: กองพัฒนานักศึกษา สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ธีรวัฒน์ สุวรรณแพง. (2543). *การจัดกิจกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาลักษณะนิสัยของนิสิตหอพัก ตามคำขวัญของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (พื้นฐานการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ธีระพงษ์ มีไธสง. (2551). *มิติทางศาสนา และปรัชญาของโลก*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- นิภา พุทธสุวรรณ. (2530). *สภาพแวดล้อมหอพักของมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานครในทัศนะของผู้บริหารและนิสิตนักศึกษาหอพัก*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- นิมิต โออุไร. (2538). การศึกษาที่พึงอาศัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ในแขวงหัวหมาก. วิทยานิพนธ์ คพ.ม. (เคหการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- นุชไนระ อาบูชี. (2554). สัมภาษณ์โดย ศศิธร ศรีเจริญ ที่หอพักนิสิตโครงการเพชรในตม มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปภากร สุวรรณธาดา. (2538). การศึกษาความต้องการที่พึงอาศัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ คพ.ม. (เคหการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ประลม ไชยสาร. (2542). เจตคติและความต้องการของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตที่มีต่อการจัดการบริการนักศึกษา. วิทยานิพนธ์. กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- พนาไพร มณีรัตน์. (2554). สัมภาษณ์โดย ศศิธร ศรีเจริญ ที่หอพักนิสิตโครงการเพชรในตม มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรจันทร์ ล่องสกุล. (2530). ปัญหาของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตามการรับรู้ของผู้บริหาร นิสิตหอพักเก่าและนิสิตหอพักปัจจุบัน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (วิจัยการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- พัทตรีวิภา ศุภโกศล. (2546). ความพึงพอใจของนิสิตปริญญาตรีที่มีต่อการให้บริการงานหอพัก มหาวิทยาลัยบูรพา. ปริญญาโท กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- แพรว ศิริศักดิ์ดำเกิง. (2552). ทักษะวัฒนธรรม : คู่มือวิธีการขัดกันฉันมิตรชายแดนใต้. กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร.
- ภิญญา คักดีเพชร. (2541). การศึกษาทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยทักษิณที่มีต่อหอพักเอกชนและหอพัก มหาวิทยาลัยปีการศึกษา 2539. สงขลา: งานกิจการนิสิต กองธุรกิจวิทยา มหาวิทยาลัย ทักษิณ.
- มนตรี แยมกสิกร. (2542). รูปแบบของหอพักนักศึกษา สำหรับมหาวิทยาลัยในประเทศไทย. ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2525). หอพักพระราชทานรัชดาภิเษก. จุลสารธรรมศาสตร์ ฉบับพิเศษ 123. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. (2555). หอพัก. สืบค้นเมื่อ 8 กรกฎาคม 2555, จาก <http://www.dup.ac.th/study/dormitory.html>.

- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2539). *ระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยหอพัก พ.ศ.2539*.
กรุงเทพฯ: กองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- . (2544). *ประกายเพชร' 12*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- . (2545). *คู่มือการศึกษาหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต 2545 – 2546*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ S R Printing.
- . (2553). *คู่มือนิสิตหอพัก*. สำนักงานบริหารกิจการหอพัก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์.
- . (2553). *โครงการเพชรในตม*. สืบค้นเมื่อ 1 กรกฎาคม 2554,
จาก <http://edu.swu.ac.th/edu/index.php/2009-10-10-09-31-43>.
- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (2555). *วัตถุประสงค์การจัดหอพักนักศึกษา*. สืบค้นเมื่อ
17 สิงหาคม 2555, จาก <http://student.psu.ac.th/dorm/info/flag.asp>.
- มาณี ไชยธีรานุวัฒน์ศิริ. (2543). *หอพักกับการพัฒนานิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ:
สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย.
- . (2537). *ระเบียบมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยหอพักนักศึกษา ศูนย์รังสิต พ.ศ. 2537*.
ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ยศ สันตสมบัติ. (2556). *มนุษย์กับวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิภาวศันบุศรัตน์. (2547). *ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการให้บริการหอพักนักศึกษาของคณะเภสัชศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (บริหารธุรกิจ). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- รัชนีบุลย์ ผิวสุพรรณ. (2542). *การใช้ชีวิตในหอพักตามทัศนะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
องครักษ์*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รัตติยา สัจจภิรมย์; สิริมา ศรีสุภาพ; และ วรณศักดิ์พิจิตร บุญเสริม. (2553). *ความคิดเห็นของนิสิต
ที่มีต่อการเข้าพักในหอพักเครือข่ายมหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- ลักขณา ศรีวัฒน์. (2556). *มนุษย์สัมพันธ์*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วรรณศิลป์ ศรีวรรณะ. (2554). *สัมภาษณ์โดย ศศิธร ศรีเจริญ ที่หอพักนิสิตโครงการเพชรในตม มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร*.
- วรอุญ นาลี. (2554). *สัมภาษณ์โดย ศศิธร ศรีเจริญ ที่หอพักนิสิตโครงการเพชรในตม มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ*.

- วรเศรษฐ์ นิธิอนันต์. (2541). *การศึกษาเกี่ยวกับความต้องการและปัญหาของนักศึกษาต่อการให้บริการด้านสวัสดิการในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต*. วิทยานิพนธ์. กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- วันชัย ธรรมสังข์การ. (2538). *สภาพชีวิตความเป็นอยู่ ความต้องการของนักศึกษาที่พักอาศัยในหอพักหรือบ้านเช่าเอกชน : ศึกษากรณีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่*. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2525). *งานสวัสดิการและบริการนิสิตนักศึกษาในนิสิตนักศึกษา: หลักการแนวปฏิบัติและปัญหา*. หน้า 37-43. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- (2528). *งานบุคลากรนิสิตนักศึกษา*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2530ก). *งานบุคลากรนิสิตนักศึกษา*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2530ข). *อุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2535). *การบริหารงานด้านหอพัก*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ศิริวรรณ พิมพ์ทอง. (2546). *ทัศนะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมชาติ กิจยรรยง. (2536). *สร้างบริการสร้างความประทับใจ*. กรุงเทพมหานคร: เดช-เอน การพิมพ์.
- สมหญิง สารโกศล. (2535). *สภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2551). *มาตรฐานหอพักนักศึกษาและข้อเสนอเพื่อการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: เก็ทกู๊ดครีเอชั่น.
- สำนักงานบริหารกิจการหอพัก. (2553). *คู่มือนิสิตหอพัก*. กรุงเทพฯ: สำนักงานบริหารกิจการหอพัก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์.
- สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. (2543). *มาตรฐานกิจการนักศึกษา*. กรุงเทพฯ: กองบริการการศึกษา สำนักงานฯ.
- สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี. (2543). *ประกาศเกียรติคุณบุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช 2540 เล่มที่ 11*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานฯ.

- สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ. (2554). *มาตรฐานหอพักเอกชนสำหรับนักเรียนนักศึกษา*. กรุงเทพฯ: กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์. ถ่ายเอกสาร.
- สำเนาวิชาจิตศิลป์. (2525). *หลักการกิจการนักศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- (2539). *มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 1 : พื้นฐานและบริการนักศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สิริสรณ์ ทิพทวี. (2543). *การศึกษาทักษะของนักศึกษาหอพักและอาจารย์ที่ปรึกษาหอพักที่มีต่อการดำเนินงานหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ*. ปริญญาโท กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุจิตรา ปุระณะปัญญา. (2542). *ความสัมพันธ์ของชุมชนพุทธและคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก ตำบลบ้านหัน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2456-2538*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ประวัติศาสตร์). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- สุรพันธ์ สุวรรณศรี. (2552). *การสร้างความสุขในสังคม: การศึกษาแนวทางการบูรณาการ กระบวนการเผยแผ่พระพุทธศาสนาและคริสต์ศาสนาในภาคอีสาน*. วิทยานิพนธ์ ป.ด. (วัฒนธรรมศาสตร์). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- สุรตนา เครือชาลี. (2554). *สัมภาษณ์โดย ศศิธร ศรีเจริญ ที่หอพักนิสิตโครงการเพชรในตม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร*.
- อัสดี ยิงทา. (2554). *สัมภาษณ์โดย ศศิธร ศรีเจริญ ที่หอพักนิสิตโครงการเพชรในตม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร*.
- เอ็มอัชมา วัฒนบูรานนท์. (2539). *สวัสดิศึกษา*. กรุงเทพฯ: โอ เอส.พรินติ้ง เฮ้าส์.
- Cronbach, Lee J. (1984). *Essential of Psychological Testing*. 4th ed. New York: Haper & Row.
- Ferguson, G. A. (1981). *Statistical Analysis in Psychology and Education Ferguson*. Tokyo: McGraw-Hill International Book.
- Likert, R. A. (1932). A Technique for the Measurement of Attitudes. *Archives of Psychology*. 140: 1 – 55.

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง ทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิตติโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิตติโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ขอความกรุณาท่านตอบข้อคำถามทุกข้อที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง ตามความคิดเห็นของท่าน คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาการจัดบริการหอพักนิตติโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ต่อไป

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิตติ ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านสวัสดิการ ด้านสังคม และด้านการจัดดำเนินงาน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง: กรุณาขีดเครื่องหมาย ลงในช่อง () หน้าคำตอบที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ชั้นปีที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2555

ชั้นปีที่ 2

ชั้นปีที่ 3

ชั้นปีที่ 4

ชั้นปีที่ 5

3. ภูมิลำเนา

ภาคเหนือ

ภาคกลาง

ภาคใต้

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

4. ศาสนา

ศาสนาพุทธ

ศาสนาอิสลาม

ศาสนาอื่นๆ

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับทัศนะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนักศึกษา ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านสวัสดิการ ด้านสังคม และด้านการจัดดำเนินงาน ตอนท้ายของแบบสอบถามแต่ละด้านเป็นแบบสอบถามปลายเปิด สอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คำชี้แจง: โปรดขีดเครื่องหมาย ในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงข้อเดียว คำน้่านักคะแนนแบ่งออกเป็น 5 ระดับดังนี้

- 5 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าข้อความดังกล่าว มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าข้อความดังกล่าว มีความเหมาะสมในระดับมาก
- 3 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าข้อความดังกล่าว มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าข้อความดังกล่าว มีความเหมาะสมในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าข้อความดังกล่าว มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

การจัดบริการหอพัก	ระดับความเหมาะสม				
	1 น้อยที่สุด	2 น้อย	3 ปานกลาง	4 มาก	5 มากที่สุด
ด้านสวัสดิการ					
1. การให้บริการอุปกรณ์และเครื่องใช้อำนวยความสะดวกแก่นิสิตภายในหอพัก เช่น ระบบซักล้าง ที่รีดผ้า รวตากผ้า ฯลฯ					
2. ความมั่นคงทนทานของสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ประจำหอพัก					
3. การให้บริการสื่อและเทคโนโลยีภายในหอพัก เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องปริ้นเตอร์ โทรทัศน์					
4. การจัดการบริการตู้ยา และอุปกรณ์ปฐมพยาบาลประจำหอพัก					
5. การจัดการบริการน้ำดื่มสำหรับนิสิต					
6. การจัดการบริการน้ำใช้สำหรับการชำระล้างสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวันของนิสิต					
7. การจัดการบริการเกี่ยวกับจดหมาย/พัสดุภัณฑ์ให้แก่นิสิต					
8. การจัดการบริการหนังสือพิมพ์ประจำวันและข่าวสารต่างๆ					
9. การอำนวยความสะดวกเมื่อมีผู้มาติดต่อขอพบนิสิต					
10. การจัดระบบรักษาความปลอดภัยภายในหอพัก เช่น รั้ว ประตู ฯลฯ					
11. การจัดการบริการอุปกรณ์และเครื่องใช้ซักรีดแก่นิสิต					
12. การจัดการอุปกรณ์กีฬาแก่นิสิต					
13. การจัดการเครื่องดนตรีแก่นิสิต					
14. การจัดอบรมโดยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่นิสิต					
15. การทำหน้าที่ในการรับฟังปัญหาและให้คำปรึกษาแก่นิสิตของอาจารย์ประจำหอพัก					
16. การทำหน้าที่ในการรับฟังปัญหาและให้คำปรึกษาแก่นิสิตของบุคลากรประจำหอพัก					

การจัดบริการหอพัก	ระดับความเหมาะสม				
	1 น้อยที่สุด	2 น้อย	3 ปานกลาง	4 มาก	5 มากที่สุด
ด้านการจัดดำเนินงาน					
1. จำนวนอาจารย์ประจำหอพักที่ทำหน้าที่ดูแลค่าปรึกษาและให้บริการด้านต่างๆ แก่นิสิต					
2. จำนวนบุคลากรประจำหอพักที่ทำหน้าที่ดูแลค่าปรึกษาและให้บริการด้านต่างๆ แก่นิสิต					
3. ความสะดวกในการติดต่อประสานงานระหว่างนิสิตกับอาจารย์หรือบุคลากรประจำหอพัก					
4. การติดต่อซ่อมบำรุงสิ่งต่างๆภายในหอพัก					
5. การบริหารจัดการหอพักโดยกรรมการหอพักของนิสิตฝ่ายวิชาการ					
6. การบริหารจัดการหอพักโดยกรรมการหอพักของนิสิตฝ่ายพัฒนา					
7. การบริหารจัดการหอพักโดยกรรมการหอพักของนิสิต ฝ่ายสวัสดิการ					
8. การบริหารจัดการหอพักโดยกรรมการหอพักของนิสิตฝ่ายพัสดุ					
9. การบริหารจัดการหอพักโดยกรรมการหอพักของนิสิตฝ่ายประชาสัมพันธ์					
10. การบริหารจัดการหอพักโดยกรรมการหอพักของนิสิตฝ่ายกีฬาและสันทนาการ					
11. การบริหารจัดการหอพักโดยกรรมการหอพักของนิสิตฝ่ายศิลปะ					
12. การบริหารจัดการหอพักโดยกรรมการหอพักของนิสิตฝ่ายจัดหาทุน					
13. การควบคุมดูแลของอาจารย์และบุคลากรให้นิสิตปฏิบัติตามกฎระเบียบหอพัก					
14. กำหนดเวลาเปิด-ปิดหอพักประจำวัน					

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

ภาคผนวก ค
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและหนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5664

ที่ ศธ 0519.12/4486 วันที่ ๑๐ กันยายน 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์ ดร.สุพร ตั้งสมรพงษ์

เนื่องด้วย นางสาวศศิธร ศรีเจริญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง "ทัศนคติของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ" โดยมี อาจารย์ ดร.บรรณพ โพธิ์สุข และ อาจารย์ ดร.จตุพล ยงพร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในกรณี บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสกลาถน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวศศิธร ศรีเจริญ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 090-116-0698

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5664

ที่ ศธ 0519.12/496๖ วันที่ ๑๐ กันยายน 2555

เรื่อง รอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์ ดร.จาวรรณ สกุลดู

เนื่องด้วย นางสาวศศิธร ศรีเจริญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง "ทัศนของนิสิตต่อการจัดการบริการหอพักนิตดโครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ" โดยมี อาจารย์ ดร.อรวรรณ โพธิ์สูง และ อาจารย์ ดร.จตุพล ยงศร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญาโท ในกรณี บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบผลงาน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวศศิธร ศรีเจริญ และรขอพบพระคุณเป็นอันสูงมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 0-2649-5054

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 090-116-0698

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5664

ที่ ศษ 0519.12/4-95 8 วันที่ ๑๐ กันยายน 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์สนั่น มีสินหมาก

เนื่องด้วย นางสาวศศิธร ศรีเจริญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ทักษะของนิสิตต่อการจัดบริหารหอพักนิตดโครงการเพชรโบตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ" โดยมี อาจารย์ ดร.อรรรณท โพธิ์สุข และ อาจารย์ ดร.จตุพล ยงสง เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในกรณี บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบตาม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวศศิธร ศรีเจริญ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.ส.ชาย สันติวิมลกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ: สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 090-116-0698

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

อาจารย์ ดร.สุเทพ ตั้งสมวรวงษ์

อาจารย์ประจำ

สาขาวิชาการอุดมศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ ดร.จารุวรรณ สกุลคู่

อาจารย์ประจำ

สาขาวิชาการอุดมศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สนั่น มีขันหมาก

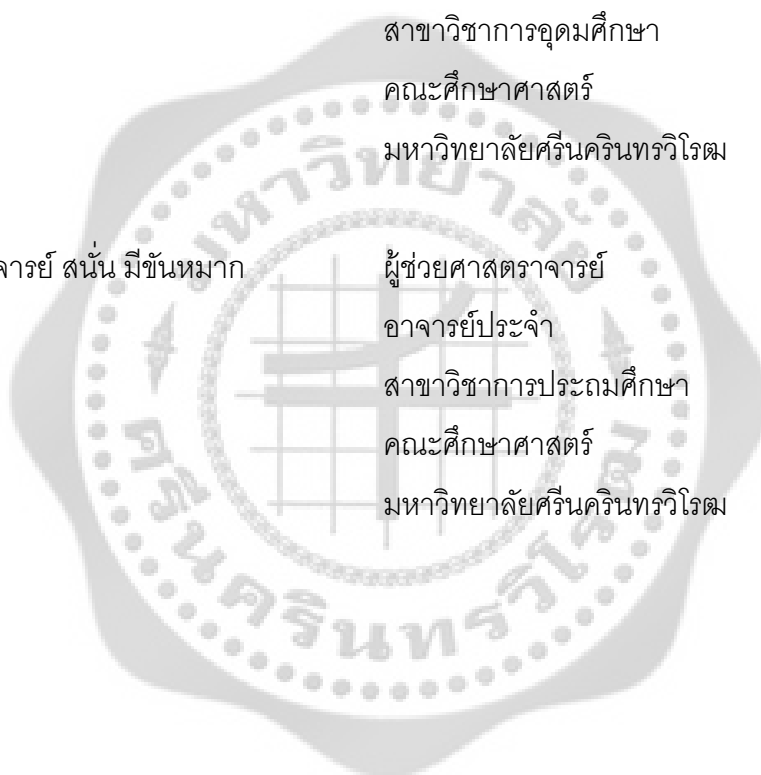
ผู้ช่วยศาสตราจารย์

อาจารย์ประจำ

สาขาวิชาการประถมศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ง
คำอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

ค่าความเชื่อมั่น (α) และค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบสอบถาม

1. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (α) ทั้งฉบับเท่ากับ .94
2. ค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อ

ข้อที่	t	ข้อที่	t
	ด้านกายภาพ		ด้านสวัสดิการ
1	4.660	12	4.830
2	2.033	13	5.584
3	2.160	14	7.00
4	7.729	15	3.416
5	4.320	16	5.508
6	1.797	17	3.789
7	4.704	18	4.830
8	6.561	19	2.302
9	9.379	20	5.814
10	6.009	21	2.308
11	5.508	22	3.742
		23	5.814
		24	7.729
		25	4.320
		26	1.158*
		27	1.342*

* = ข้อคำถามนี้มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อต่ำกว่า 1.76 ซึ่งผู้วิจัยมิได้ตัดออก หากแต่ได้ทำการปรับเปลี่ยนข้อความขึ้นใหม่ เพื่อเป็นประโยชน์ในการวิจัยต่อไป

ข้อที่	t	ข้อที่	t
	ด้านสังคม		ด้านการจัดดำเนินงาน
28	4.320	40	3.307
29	4.782	41	1.913
30	6.859	42	6.085
31	5.508	43	1.862
32	7.729	44	3.366
33	5.814	45	4.292
34	8.275	46	4.165
35	2.494	47	3.576
36	6.481	48	4.061
37	2.553	49	4.061
38	4.427	50	5.288
39	3.631	51	4.155
		52	4.893
		53	2.130
		54	1.040*
		55	3.943
		56	4.815
		57	5.168

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวศศิธร ศรีเจริญ
วันเดือนปีเกิด	13 เมษายน 2531
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 109/1 ถนนสุราษฎร์-นาสาร ตำบลขุนทะเล อำเภอ เมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84100
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2548	มัธยมศึกษาตอนปลาย (แผนการเรียน วิทย์-คณิต) จาก โรงเรียนสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี
พ.ศ. 2552	วิทยาศาสตร์บัณฑิต (ชีววิทยา) จาก มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
พ.ศ. 2557	การศึกษามหาบัณฑิต (การอุดมศึกษา) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

